

SLUŽBENI GLASNIK OP INE RAKOVICA

Službeno glasilo Op ine Rakovica

<p>Broj: 6 Godina izdavanja: III Godina: 2016.</p>	<p>Rakovica, 27. listopada 2016. godine</p>	<p>Uredništvo: Op ina Rakovica, Rakovica 6, Rakovica, tel. 047 784 102, 047 784 078 List izlazi po potrebi</p>
--	---	---

SADRŽAJ

1. Strategija razvoja Općine Rakovica za razdoblje 2016.-2020. godine.....3-189

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE RAKOVICA ZA RAZDOBLJE 2016.-2020.GOD.

Sadržaj:

UVOD	3
OSNOVNA POLAZIŠTA	3
ŠTO JE STRATEGIJA RAZVOJA I ČEMU SLUŽI.....	4
KONCEPCIJA STRATEGIJE RAZVOJA	5
POLITIKA REGIONALNOG RAZVOJA, EU FONDLOVI I PRIPREMA OPĆINE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2014.-2020.	6
1.3.1. EUROPA 2020 i novi programski ciklus EU 2014.-2020.	6
ANALIZA STANJA.....	7
2.1 SMJEŠTAJ, KLIMA, PRIRODNI RESURSI	8
2.1.1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike Općine	8
2.1.2. Klima	10
2.1.3. Osnovne geološke osobine, te karakteristike tla, vegetacije i faune.....	13
2.1.4. SWOT analiza smještaja, klime i prirodnih resursa	15
2.1.5. Razvojni problemi i potrebe	15
2.2. STANOVNOSTVO.....	16
2.2.1. Republika Hrvatska.....	16
2.2.2. Karlovačka županija.....	16
2.2.3. Općina Rakovica	18
2.2.4. SWOT analiza stanovništva.....	28
2.2.5. Razvojni problemi i potrebe	28
2.3. INFRASTRUKTURA OPĆINE.....	29
2.3.1. Prometna infrastruktura.....	29
2.3.2. Poslovna infrastruktura.....	31
2.3.3. Opskrba energijom.....	33
2.3.4. Vodoopskrba i odvodnja.....	34
2.3.5. Postupanje s otpadom	37
2.3.6. SWOT analiza infrastrukture Općine.....	39
2.3.7. Razvojni problemi i potrebe	39
2.4. PRIRODNA I KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA	40
2.4.1. Prirodne vrijednosti i baština.....	40
2.4.2. Kulturna dobra	47
2.4.3. SWOT analiza kulturno – povijesne baštine	48
2.4.4. Razvojni problemi i potrebe	48
2.5. GOSPODARSTVO	49
2.5.1. Gospodarske značajke područja Općine Rakovica	49
2.5.2. Poduzetništvo	60
2.5.3. Turizam.....	65
2.5.4. Posjećenost	68
2.5.5. SWOT analiza turizma.....	72
2.5.6. Razvojni problemi i potrebe	72
2.6. POLJOPRIVREDА.....	72

2.6.1. Stočarstvo	76
2.6.2. Voćarstvo	78
2.6.3. SWOT analiza pojoprivrede	81
2.6.4. Razvojni problemi i potrebe	82
2.7. DRUŠTEVENE DJELATNOSTI	82
2.7.1. Predškolski odgoj i obrazovanje	83
2.7.2. Zdravstvo i socijalna skrb	83
2.7.3. Civilno društvo	87
2.7.4. SWOT analiza društvenih djelatnosti	89
2.7.5. Razvojni problemi i potrebe	89
2.8. INSTITUCIONALNI OKVIRI FINANCIJSKIH IZVORI ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM	90
2.8.1. Poslovi državne uprave	90
2.8.2. Djelatnost i ovlasti općinske uprave	90
2.8.3. Javne službe	91
2.8.4. Prostorni planovi	91
2.8.6. Izvori finansiranja	92
2.8.7. Proračunska sredstva Općine Rakovica	92
2.8.8. SWOT analiza Institucionalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem	99
2.8.9. Razvojni problemi i potrebe	99
3. RAZVOJNA VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	100
3.1. VIZIJA I MISIJA	100
3.2. STRATEŠKI CILJEVI	101
3.3. PRIORITETI I MJERE	104
3.3.1. Cijeljane skupine prioritetnih mjera	141
4. HORIZONTALNI CILJEVI	143
5. BAZA PROJEKTNIH IDEJA	144
5.1. PROJEKTI OD IZNIMNE VAŽNOSTI	145
6. PROVEDBENI MEHANIZMI	148
6.1. INSTITUCIONALNI OKVIR PROVEDBE PROGRAMA	149
6.2. FINANCIJSKI OKVIR PROGRAMA	153
6.3. PLAN PROVEDBE I SLIJEDAKTIVNOSTI U OSTVARENJU CILJEVA	156
6.4. PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA I MIJERENJE UČINKA	157
7. USKLADENOST PROGRAMA S NACIONALnim I ŽUPANIJSKIM RAZVOJnim PROGRAMIMA I POLITIKAMA	168
8. ZAKLJUČAK	175
9. POPIS TABLICA	185
10. POPIS SLIKA	188
12. POPIS GRAFIKONA	189

UVOD

Strategija razvoja je temeljni dokument za utvrđivanje i provedbu gospodarskog i društvenog razvoja. Polazeći od razvojnih potreba, ali i mogunosti Opštine, ovom se strategijom utvrđuju vizija, strateški i posebni ciljevi i mjeru, što predstavlja okvir i neophodnu osnovu za pripremu, financiranje i provedbu razvojnih projekata, koji su ključni pokretač promjena u gospodarstvu i društvu u cjelini. Budući da Strategija razvoja nije samo dokument nego je to proces, način mišljenja i djelovanja svih uključenih u razvoj Opštine, usvajanje ovog dokumenta nije završetak jednog pothvata, nego tek prvi korak u zajedničkom naporu prema ostvarivanju ciljeva koje želimo, koje možemo i koje trebamo ostvariti.

Osnovna polazišta

Pri izradi ove strategije korišten je slijedeći zakonski okvir i planski/programske dokumenti:

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14)
- Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013. (SRR)
- Program prostornog uređenja RH, 1999.; Izmjena i dopuna Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, 2013.
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. - 2020.
- Nacionalni strateški okvir za razvoj 2006.-2013. (NSOR)
- Nacionalni strateški referentni okvir 203.godine (NSRO)
- Županijska razvojna strategija Karlovačke županije 2011. – 2013. (ŽRS)
- Strategija razvoja turizma Karlovačke županije 2012 – 2020.godine
- Prostorni plan Karlovačke županije (2008., - Službeni glasnik Karlovačke županije, br.)
- Izmjene i dopune Prostornog plana Karlovačke županije (Službeni glasnik 36/08.)
- Prostorni plan Opštine Rakovica
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.
- Studija razvoja održivog kulturnog turizma na području opštine Rakovica – Eko muzej Rakovica
- Idejno rješenje tematskih ruta , interpretacijskih ruta i centara za posjetitelje na području opštine Rakovica – Plitvičke doline

Osim navedenih planskih/programske dokumenata s kojima je ova Strategija povezana, neophodno je da ista svoje postavke ima uporište u **Strategiji Europa 2020**. Strategija Europa 2020 iznosi viziju europske socijalne tržišne ekonomije

tijekom idu eg desetlje a te po iva na tri me usobno povezana podru ja prioriteta koja se me usobno podupiru:

- ✓ pametan rast (ime se poti u znanje, inovacije, obrazovanje i digitalno društvo)
- ✓ održiv rast (ime e naša proizvodnja postati u inkovitija u iskorištavanju resursa, uz istovremeno pove anje konkurentnosti)
- ✓ uklju iv rast (pove anjem sudjelovanja na tržištu rada, stjecanjem vještina te borbom protiv siromaštva).

Osnovna prepostavka izrade ove Strategije je uklju ivanje navedenih programskih/planskih dokumenata u strateško planiranje, a u svrhu napretka i razvoja Op ine Rakovice.

Što je Strategija razvoja i emu služi

Izrada Strategije razvoja omogu ava Op ine Rakovica:

- ✓ pravovremen odgovor na procese promjena koje je donio ulazak Hrvatske u Europsku uniju,
- ✓ „strateško razmišljanje“ - postupno ispunjavanje dugoro nih ciljeva i razvojne vizije,
- ✓ donošenje odluka unutar predstavnih tijela Op ine i njegovih mjesnih odbora, u okviru šireg razvojnog koncepta,
- ✓ koordinaciju interesa i aktivnosti razli itih razvojnih dionika Op ine te u inkovito korištenje njihovih mogu nosti i resursa, kako bi se postigli zajedni ki razvojni ciljevi,
- ✓ potporu javnih interesa, te izravno uklju ivanje javnosti u razvoj Op ine,
- ✓ pripremu kvalitetnih smjernica za planove održivog korištenja prostora i sektorske projekte.

Strategija razvoja definira realan put za postizanje napretka i pozitivno okruženje, dok uvažava i razvija vrijednosti.

Slika 1. Hjерархијски prikaz metodologije izrade Strategije razvoja*Izvor: Općina Rakovica*

Koncepcija Strategije razvoja

Strategija razvoja има четири основна корака који су окренuti према trenutnoj situaciji, те корaci и поступци окренuti према будућем razdoblju.

1. korak - Analiza postojeće situacije
2. korak - Identifikacija ključnih problema i SWOT analiza
3. korak - Utvrđivanje vizije i ključnih razvojnih ciljeva
4. korak - Oblikovanje potrebnih mjeru i prioritetnih područja djelovanja za realizaciju razvojnih ciljeva.

Nakon provedbe temeljite strukturne analize, dobiva se jasna slika postojeće situacije, te se izrađuje SWOT analiza na svakom od pojedinog segmenta okruženja. SWOT analiza daje detaljan uvid u postojeću situaciju i omogućava ispravnu kategorizaciju strukturnih imbenika i vanjskih utjecaja na snage, slabosti, prilike i prijetnje. Temeljeno na ovim rezultatima, prepoznati su i ključni problemi u različitim sektorima.

Slijedi prepoznavanje vizije, kao opisa zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju Općine, te izrada strateških ciljeva i prioriteta koji sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda. Prethodno postavljeni ciljevi i prioriteti raspunjani su dodatno u razvojne mjerne kroz koje se može operativno djelovati konkretnim projektima. Razvojne mjeru služe kao smjer razvoja, koje su na

snazi dok se u cijelosti ne postignu postavljeni ciljevi. Opetno re eno, mjere su aktivnosti, koraci za postizanje prioritetnih ciljeva, a njima se tako er omoguava iskorištavanje resursa. Mjere su, u tehni kom smislu, prenosnica izme u strateških ciljeva i konkretnih razvojnih projekata.

Mjere definiraju prioritetni projekti razvoja Op ine Rakovica kao i drugi razvojni projekti Op ine. U procesu pripreme strategije, kao prioritetna razvojna područja pokazala su se: komunalna opremljenost, društvo, zaštita okoliša, te gospodarstvo.

Politika regionalnog razvoja, EU fondovi i priprema Op ine za programsko razdoblje 2014.-2020.

EU svoje razvojne politike donosi na javnoj, transparentnoj platformi gdje se formuliraju strateški ciljevi sudjelovanjem svih zemalja lanica. To ne zna i da nema prepreka i sukoba različitih interesa, no takvim pristupom osigurava se da sve zemlje i interesne grupacije mogu vidjeti i sudjelovati u nastajanju strategije razvoja EU, zašto je najvažnije EU obvezuje svoje lanice na odgovornu provedbu razvojnih strategija. Razlika Hrvatske u odnosu na EU praksi je injenica da se u Hrvatskoj strategije još uvijek donose samo deklarativno, dok je u EU to provedbeni mehanizam kojim se želi doći do postavljenih ciljeva.

1.3.1. EUROPA 2020 i novi programski ciklus EU 2014.-2020.

Europa 2020 je temeljni desetogodišnji strateški dokument predložen od Europske komisije 2010. godine kako bi se unaprijedila ekonomija Europske unije. Njegov cilj zahtjeva „pametan, održiv, uključiv rast“ s većom koordinacijom nacionalne i Europske politike. Budući da u EU strategije ne predstavljaju samo formalnost, nego dokument prema kojemu se sav razvoj EU – a usmjerava (financira), za Hrvatsku kao novu lanicu pa tako i Op inu Rakovica važno je stalno imati na umu temeljne odrednice razvoja EU.

Tablica 1. Pregled ciljeva i indikatora strategije Europa 2020.

TEMELJNI INDIKATORI U INKA		
PAMETNI RAST	ODRŽIVI RAST	„INTEGRIRANI“ RAST INOVACIJE
INOVACIJE EU prioritet „Inovativne Unije“ je unaprije enje uvjeta i pristupa finansijskim sredstvima za istraživanje i razvoj.	KLIMA, ENERGIJA I MOBILNOST EU prioritet „Energetski efikasna Europa“ pomaže ekonomski rast u potrebonim resursa.	ZAPOŠLJAVANJE I VJEŠTINE EU prioritet „Agenda za nova znanja i poslove“ za modernizaciju tržista rada.
EDUKACIJE EU prioritet „Mladi u pokretu“ je unaprije enje efikasnosti obrazovnog sustava.	KONKURENTNOST EU prioritet „Industrijska politika u eri globalizacije“ za unaprije enje poslovnog okruženja.	BORBA PROTIV SIROMAŠTVA EU prioritet „Europska platforma protiv siromaštva“ za osiguranje teritorijalne i socijalne kohezije koji će osigurati da se koristi od rasta ravnomjerno rasporede.
DIGITALNO DRUŠTVO EU prioritet „Digitalna agenda“ za Europu je ubrzavanje upotrebe brzog interneta		

Izvor:http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm#map

ANALIZA STANJA

Analizom stanja/okruženja provedene su aktivnosti za analizu postojećeg stanja u kojem se Općina Rakovica nalazi. Pod navedenim se podrazumijeva prikupljanje informacija o sadašnjem stanju i poziciji Općine u namjeri da te informacije posluže kao oslonac za donošenje odluka o tome koje će mjeru poduzeti i u kojem smjeru Općina Rakovica treba djelovati.

Budući da je okruženje uglavnom turbulentno, kompleksno i skljeno promjenama, analiza stanja je vrlo značajna. Analiza stanja podrazumijeva razumijevanje konteksta i okoline, predviđanje budućih trendova u okruženju, kao i procjenu kapaciteta Općine Rakovica za ostvarivanje postavljenih ciljeva. Tako će omogućiti izbjegavanje kriznih situacija Općine te pripremljenost u neizvjesnim situacijama i spremniji odgovor na promjene u vanjskom okružju.

2.1 Smještaj, klima, prirodni resursi

2.1.1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike Općine

Općina Rakovica smještena je u južnom dijelu Karlovačke županije uz cestu D1 Zagreb - Split s vorištem za Bosnu i Hercegovinu i nalazi se u neposrednoj blizini u i djelom u Nacionalnom parku Plitvička jezera. Prometnice kroz prostor Općine Rakovica osiguravaju najpogodniju vezu srednjeg i južnog Jadrana s europskim i panonskim prostorom. Uz prometnicu Zagreb - Split (D1) za Rakovicu su važne i prometnice D217 Grabovac-Bihač (BiH) i D42 Selište Drežnikovo - Saborsko -Plaški-Josipdol - Ogulin. Prostor Općine Rakovica ima površinu od 261 km², odnosno 7,16% površine Karlovačke županije. U sastav Općine ulazi 27 naselja: Basara, Brajdi Selo, Brezovac, Brođanac, Čatrna, Čui Brdo, Drage, Drežnik Grad, Gornja Modila, Grabovac, Irinovac, Jamarje, Jelov Klanac, Korana, Koranski Lug, Kordunski Ljeskovac, Korita, Lipovac, Lipovača, Mašvina, Nova Kršlja, Oštarski Stanovi, Rakovica, Rakovici Selište, Sadilovac, Selište Drežnikovo, Stara Kršlja.

Slika 2. Položaj središta Općine na karti Karlovačke županije

Izvor: <http://www.rakovica.hr/images/dokumenti/str.pdf>

Tablica 2. Geografsko prostorna obilježja Općine Rakovica

Lokacija	Smještaj	Površina	Stanovništvo 2011./Gusto a naseljenosti
45°01 N 15°39 E	<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica se nalazi u Karlovačkoj županiji - Smještena je na južnom dijelu Karlovačke županije - Smještena je uz cestu D1 Zagreb – Split s vorištem za Bosnu i Hercegovinu - Nalazi se u neposrednoj blizini Plitvičkih jezera 	261,00 km ²	<p>2.387 st. 9,15 st/km²</p>

Izvor: <https://hr.wikipedia.org/wiki/Rakovica> / <http://www.rakovica.hr/images/dokumenti/str.pdf>

Sljka 3. Geografski smještaj Općine Rakovica

Izvor: <http://www.rakovica.hr/index.php/onama.html>

Općinu Rakovica ima sljedeća naselja:

Tablica 3. Naselja Općine Rakovica

Naselja Općine
1. Basara
2. Brajdi Selo
3. Brezovac
4. Brođanac
5. Čatrna
6. Čuri Brdo
7. Drage
8. Drežnik Grad

9. Gornja Moila
10. Grabovac
11. Irinovac
12. Jamarje
13. Jelov Klanac
14. Korana
15. Koranski Lug
16. Kordunski Ljeskovac
17. Korita
18. Lipovac
19. Lipovača
20. Mašvina
21. Nova Kršlja
22. Oštarski Stanovi
23. Rakovica
24. Rakoviko Selište
25. Sadilovac
26. Selište Drežnikovo
27. Stara Kršlja

Izvor: www.dzs.hr

2.1.2. Klima

Po klimatskim obilježjima područje Rakovice je umjereno toplo područje sa dosta kiše, sa središnjom godišnjom temperaturom zraka od $10,1^{\circ}\text{C}$. Najhladniji je mjesec siječanj sa srednjom mješavom temperaturom od $-0,5^{\circ}\text{C}$, a najtoplij je mjesec srpanj sa srednjom mješavom temperaturom od $19,7^{\circ}\text{C}$. Najniža prosječna temperatura je -22°C , a najviša 38°C . Kada je riječ o nadmorskoj visini, najniži dio Općine se nalazi na visini od 246 metara nadmorske visine, a najviši vrh visok je 940 metara.

Klima kao skup promjenjivih atmosferskih uvjeta predstavlja više složni sustav utječe u i na atmosferu, hidrosferu, litosferu, pedosferu i jedan je od najvažnijih imbenika biosfere. Uprava Rakovica nalazi se u području umjereno tople kišne klime u kojoj nema izrazito sušnog razdoblja. U svrhu prikaza klime područja korišteni su dostupni podaci meteorološke postaje Slunj (258 mm, $\phi = 45^{\circ} 07' \text{N}$, $\lambda = 15^{\circ} 33' \text{E}$), koji se prikaz temelji na prosječnom stanju važnijih meteoroloških pokazatelja za razdoblje od 1964. do 1983., kao i meteorološke postaje Plitvička Jezera (Velika Poljana), koji se podaci zbog pripadnosti drugom klimatskom području mogu uzeti kao orientacijski, posebice za više dijelove Općine.

Prema podacima meteorološke postaje Slunj, ljetno je sušnije razdoblje, a uz sporedni maksimum oborine po etkom toplog dijela godine glavni se maximum javlja u jesen. Oborine kao jedan od klimatskih parametara imaju dominantan utjecaj na biotope.

Prosje na godišnja količina oborina iznosi 1287 mm. Primarni maksimum oborina javlja se u lipnju, dok je sekundarni izražen u studenom, kada je i najveća prosje na mjesec na količinu oborina. Oborinama najsiročašnjiji mjesec je veljača. Ekstremna visina oborine u promatranom razdoblju je 84,8 mm zabilježena je u svibnju 1967. Broj dana u godini s oborinama 0,1 mm iznosi 147, 1,0 mm 118, a prosječan broj dana s oborinama 10,0 mm je 46 dana godišnje. Područje je pod snježnim pokrivačem prema srednjoj vrijednosti 53 dana godišnje, s tim da kolebanja, ovisno o temperaturama mogu biti znatno. Vjerojatno je oborina prema prosječnim višegodišnjim vrijednostima pokazuje da se u dva mjeseca na svakih 10 dana javlja 5 dana s oborinama, u sedam mjeseci na svakih 10 dana ima 4 dana s oborinama, a u tri mjeseca na svakih 10 dana ima 3 dana s oborinama. Intenzitet oborina izražava se visinom oborine u jednom oborinskom danu, a najveća prosječna vrijednost javlja se u listopadu, kada iznosi 11,2 mm. Razlika između stvarne visine oborina i njihove ravnomjerne raspodjele u promilima (relativni pluviometrijski eksces prema Angotu) pokazuje da su siječanj, veljača, ožujak i srpanj vlažni mjeseci, dok su ostali suhi. Prema humiditetu, siječanj, veljača, ožujak, studeni i prosinac su suhi perhumidni, travanj, svibanj, lipanj i rujan humidični a srpanj i kolovoz semihumidični.

Tablica 4. Srednje mjesecne i godišnje količine padalina u mm

Količina po .	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	GOD.
Klc	79	96	97	113	95	117	87	116	109	112	104	86	1.177

Izvor: <http://www.rakovica.hr/images/dokumenti/ppuo/ppuo-rakovica.pdf>

Prema temperaturama zraka, područje se nalazi u umjereno toploj klimeskoj. Temperature zraka predstavljaju ustvari bilancu topline, jer se toplina gubi na zagrijavanje tla i vegetacije, isparavanje vode i zagrijavanje zraka. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 10,1 °C. Najhladniji je mjesec siječanj, sa srednjom mjesecnom temperaturom – 0,5 °C (uz kolebanje od – 5,9 °C do 4,5 °C), dok je najtoplij mjesec srpanj, sa srednjom mjesecnom temperaturom od 19,7 °C. Najniža apsolutna minimalna temperatura u promatranom razdoblju je – 22 °C, (negativne minimalne temperature ne javljaju se samo u lipnju, srpnju i kolovozu), a apsolutni maksimum 38,0 °C. Sliku termičkog režima područja upotpunjava i broj dana s određenom temperaturom. Ledenih dana (min -10 °C) na ovom području je 9 u godini, studenih (max < 0 °C) 22, hladnih (min < 0 °C) 88, toplih (max > 25 °C) 63, a vrućih dana (max > 30 °C) 12 godišnje. U slijedećoj tablici dat je prikaz podataka o vrijednostima srednjih mjesecnih i godišnjih temperatura zraka.

Tablica 5. Srednje mjesecne i godišnje temperature u °C

Kl. po	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	GOD.
Slunj	-0,2	0,9	5,4	9,7	14,8	17,5	19,7	18,8	15,1	9,9	4,9	1,1	9,8

Izvor: <http://www.rakovica.hr/images/dokumenti/ppuo/ppuo-rakovica.pdf>

Prosječna vlažnost zraka u svim mjesecima je umjerena, osim u travnju, svibnju, lipnju i srpnju kada je zrak suh.

Tablica 6. Srednje mjesecne i godišnje relativne vlažnosti zraka u %

Kl. po Slunj	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	GOD.
	86	81	76	71	71	73	72	75	79	80	83	85	78

Izvor: <http://www.rakovica.hr/images/dokumenti/ppuo/ppuo-rakovica.pdf>

Jedan od značajnih faktora je pojava i utjecaj kasnih proljetnih i ranih jesenskih mrazeva. Njihovo djelovanje na razvoj i formiranje biljnih zajednica nekog područja naročito dolazi do izražaja prilikom obnove sastojina (osjetljivost podmлатka) i za vrijeme ophodnje (cvatnja). Prema klimatološkoj postaji Slunj mogu nastati pojave ranih jesenskih mrazeva je po etkom rujna (09.09.) i kasnih proljetnih mrazeva i do po etku lipnja (04.06.). Prema prosjeku godišnjim vrijednostima naoblake, prema skali od sasvim vedrog (0), preko graničnih (>5), do potpuno oblačnih (10) područje spada u oblačna, sa prosjekom brojem od 77 vedrih, odnosno 126 oblačnih dana godišnje. Nema podataka o mjerenu trajanja insolacije, no ona direktno ovisi o naoblaci. Prosjekan broj dana s jakim vjetrom (24 vora) je 11, odnosno s olujnim vjetrom (37 vora) 1,1 dan godišnje. Prema podacima meteorološke postaje Plitvička Jezera (Velika Poljana) i prema Koppenovoj klasifikaciji klima je snježno-šumska u kojoj je tlo pokriveno dugotrajnim snježnim pokrivačem. Srednja temperatura najtoplijeg mjeseca je iznad 10 °C, a ispod 22 °C, a najhladnijeg ispod -3°C. Sušnog razdoblja u pravilu nema ni zimi ni ljeti. Najsušniji mjesec pada u hladno dobu godine. Oborine imaju dva maksimuma, jedan na početku toplog dijela godine, drugi u jesen. Prosjek padne oko 1500 mm oborina od čega više od polovice u topлом dijelu godine (IV-IX mjeseca). Najviše oborina padne u travnju (10.1%) i rujnu (12.5%), a najmanje u siječnju (6%) i ožujku (6.3%). U proljeće (IV-VI mjeseca) padne na tom području 27%, ljeti (VII-IX mjeseca) 26%, u jesen (X-XII mjeseca) 28% i zimi (I-III mjeseca) 19% oborina. Količina oborina, ocijenjena prema relativnom ekscesu (usporedba kada bi oborine bile podjednako podijeljene po svakom mjesecu), pokazuje najveći i manjak (-25) u siječnju, ali i u srpnju (-24), a najveći i višak (+43) u rujnu. Broj dana s oborinama jednakim ili većim od 0,1 mm je 140. Najveći broj dana s oborinama pada u mjesecu proljeće i ranog ljeta. Snijeg može padati od listopada do travnja a ponekad i u svibnju. Neprekidni snježni pokrivač leži na tlu najmanje dva mjeseca. Maksimalna visina snijega može biti i do 186 cm ali je prosjek nešto manji od 70 cm. Godišnja srednja temperatura zraka je oko 8,5 °C. Najtoplji mjesec je srpanj, a najhladniji siječanj. Razlika između najtoplijeg i najhladnijeg mjeseca je i do 22°C. Najveći i porast temperature zraka događa se između travnja i svibnja, a najveći i pad od listopada do studenog. Najviša temperatura je oko 36°C, a najniža -23°C. Kolebanje temperature je prema tome 59°C, iako se može pretpostaviti da je i znatno veća. Ako se kao prag rasta vegetacije uzme 6°C onda vegetacijsko razdoblje traje 31 tjedan ili 214 dana što je 60% godišnjeg broja dana. Promjene vremena mogu biti nagle i oštreljive, ima podataka da je temperatura zraka u 7 sati bila 11°C, a u 14 sati svega 1°C. Prema svim iskazanim vrijednostima pojedinih klimatskih elemenata i pojava, općina Rakovica pripada u KOPNENI (KONTINENTALNI) VEGETACIJSKI POJAS (Seletković, Šume u hrvatskoj 1992.). Unutar ovog pojasa općina Rakovica može se svrstati u

klimatskozonsko vegetacijsko podru je Bukovo jelovih šuma – dinarsko podpodru je i podru je šuma hrasta kitnjaka s obim grabom- središnje podpodru je.

2.1.3. Osnovne geološke osobine, te karakteristike tla, vegetacije i faune

Podru je Opine se prostire između $15^{\circ} 47'$ i $15^{\circ} 31'$ istočne dužine te $45^{\circ} 4'$ i $44^{\circ} 55'$ sjeverne širine po Greenwich-u. Izgledom reljefa dominiraju dva kontrastna područja - istočni dio područja Opine prostire se uz zapadni rub Unsko – koranske zaravni, odakle se teren postepeno uzdiže prema zapadu i obroncima planinskog sustava Male Kapele. Zahvaljujući i krškim fenomenima (uvale, ponikve, vrtače), najveći dio područja ima tipičan krški izgled. Ovo područje je u hidrološkom smislu karakteriziraju estavele, ponori i kratki potoci ponornica na manjim krškim poljima. Najveći dio terena zauzima mezozojski karbonatni kompleks, a stratigrafskim redoslijedom naslage geološke podloge izgrađuju se kroz razdoblja trijasa, jure, krede, paleogena, neogena (miocena) te kvartara. Dok je donji trijas obilježen pretežito marinskom karbonatskom sedimentacijom gdje nastaju vapnenci i dolomiti, gornji trijas je najčešći u cijelosti sastavljen od dolomita. Jursko je razdoblje obilježeno izrazitom karbonatnom sedimentacijom vapnenaca, od kojih je velik dio utjeckom dijageneze dolomitiziran (lijas J1, doger J2, malm J3). Krede naslage su na najvećem dijelu terena kontinuirano povezane s malmom. Donja se kreda odlikuje jednolikom sedimentacijom neritskih karbonatnih naslaga, pretežito alohtonih vapnenaca, u znatnoj mjeri dolazi i dolomit, iznimno se javljaju i prosjeci laporija te dolomitno – vapnene breče. Za gornju kredu specifična je karbonatna sedimentacija s karakterističnom naglašenom biogenom komponentom (donja K1, gornja K2). Paleogenske naslage susreću se u vidu manjih erozinih ostataka položenih transgresivno na podlozi, a sastoje se od vapnenca te klastičnih naslaga laporija i dijelom pješčenjaka (E1,2). Neogenske naslage predstavljaju taložine breče, konglomerata, vapnenaca i laporija (srednji miocen M2). Nakon orogenetskog mirovanja za vrijeme trijasa, jure i najvećeg dijela krede, krajem gornje krede započinje prava tektonska evolucija, kada se formiraju brojne prostrane i blaže bore s raznovrsno položenim osima (pretežito SI-JZ), koje su kasnije preformirane mlađim rasjedima. Krajem eocena, kada je došlo do intenzivnog rasjedanja i djelomičnog boranja, nastali su jaki rasjedi koji se pružaju u pravcu SZ-JI, značajni poprečni rasjedi, formiraju se i tektonski prodori (atrerna – Lipovačka) te nastaje sinklinatorij Trovrih – Gola Plješivica. Nakon srednjeg miocena dolazi do orogenetskih procesa tijekom kojih su naslage djelomično poremećene obnovljenim pokretima, djelomično verikalnim rasjedanjem blokova i boranjem naslaga. Hidrološki, prostor Opine u cijelosti pripada slivnom području rijeke Korane (Korana, Slunj, Čića), odnosno, šire gledano, slivnom području rijeke Kupe / Save / Dunava, Crnomorskog sliva. Zbog pripadnosti prostora Opine području visokog krša, tokovi podzemnih voda nisu jednoobrazni, već ovise o razini podzemnih voda.

Izvori vode, pretežito prisutni u središnjem i isto nom dijelu Op ine, daju samo naznake vodenog bogatstva podzemlja. Kako u sušnim mjesecima izvori ostaju bez vode ili je koli ina vode minimalna, isti nisu interesantni za korištenje za potrebe vodoopskrbe, te je vodu za te potrebe Op ina prisiljena tražiti van svojih granica. Zbog povremenog tijeka vode prema izvoru rijeke Slunj ice, cijelokupno podru je Op ine je proglašeno III zonom vodozaštite vodocrpilišta na Slunj ici. U tijeku je preispitivanje te odluke. Najve i površinski vodotok je rijeka Korana, koja podru jem Op ine prolazi u duljini od 29,7 km. U cijeloj toj dužini ona predstavlja i granicu, i to u dužini od 15,45 km prema susjednoj Li ko senjskoj županiji i u dužini od 24,25 km prema susjednoj državi Bosni i Hercegovini. Podru je obiluje vodom, koja je zbog dubokog krša prisutna duboko u podzemlju. Rijeka Korana u sušnim razdobljima ve na izlazu iz Plitvi kih jezera nestaje u podzemlju, zbog ega je ve i dio ljeta rije no korito suho. Voda se u njemu ponovo javlja tek dolaskom do državne granice prema BiH, a i tada se radi o minimalnim koli inama protoka. Sigurno je da bi prestanak crpljenja vode iz jezera Kozjak za potrebe vodoopskrbe šireg podru ja (do 70 l/sec) znatno popravilo situaciju, odnosno da bi omogu ilo gotovo cjelogodišnji tok Korane promatranim podru jem.

Raznovrsna tla koja na podru ju Op ine ine heterogeno proizvodno podru je, nastala su u ovisnosti o geološkoj podlozi – mati nom supstratu i o klimatskim uvjetima te su prema na inu postanka svrstana u dva odjela: Odjel automorfnih tala, nastalih vlaženjem isklju ivo oborinama, pri emu se voda kroz masu tla cijedi slobodno i bez dužeg zadržavanja u prekomjernoj koli ini u profilu. Pedološkom studijom Karlova ke županije na podru ju Op ine utvr ena je zastupljenost sedam razli itih tipova tla: - rendzina na dolomit, tla slabe plodonosne vrijednosti, premda su prirodno dobro drenirana i aerirana, vrlo su slabo opskrbljena fiziološki aktivnim fosforom; - sme e na vapnencu i dolomitu srednje duboko i duboko ima povoljna fizikalna svojstva – dobre vodozra ne odnose, povoljna toplinska svojstva, propusnost za vodu i stabilnu strukturu, ali je slabo opskrbljeno fiziološki aktivnim fosforom; - vapneno dolomitna crnica organomineralna i organogena, razvijena na vapnencima i dolomitima te na reljefu koji pogoduje eroziji, po svojstvima plitka, suha, topla i dobro aerirana tla slabo kisele do neutralne reakcije, bogata dušikom, dobro opskrbljena fiziološki aktivnim kalijem a siromašna fiziološki aktivnim fosforom; - distri no sme e na crvenici tla su povoljnih fizikalnih zna ajki – porozno, dobrog kapaciteta za vodu, povoljnih toplinskih i vodozra nih odnosa i mrvi aste strukture, no jako kisela, slabo humozna i slabo opskrbljena fiziološki aktivnim fosforom; - lesivirano na vapnencu i dolomitu tipi no i akri no; - crvenica lesivirana posjeduje dobra fizikalna svojstva – velik kapacitet za vodu, dobru propusnost i stabilnu strukturu, a slabo su opskrbljene fiziološki aktivnim fosforom.

Odjel hidromorfnih tala, nastalih prekomjernim vlaženjem vodom koja na razli ite na ine dospijeva u tlo (oborinska, slivena, poplavna ili podzemna), zadržava se u profilu i zasi uje ga uzrokuju i hidromorfizam. Na podru ju op ine je na eno samo - mo varno glejno verti no tlo koje se rasprostire na najnižim reljefnim položajima –

ovo tlo ima loša fizikalna svojstva koja se oituju u slabom kapacitetu za zrak, zbog ljepljivosti i plasti nosti skljeno je zbijanju, a tako er su loša i kemijska svojstva – kisela reakcija i slaba opskrbljeno fiziološki aktivnim fosforom i kalijem. Navedena tla dolaze u složenim zemljjišnim kombinacijama koje se sastoje od 2 – 4 sustavne jedinice prostorno obuhva enih u pojedinu kartografsku jedinicu.

2.1.4. SWOT analiza smještaja, klime i prirodnih resursa

Tablica 7. Swot analiza okruženja Općine Rakovica vezanog za smještaj, klimu i prirodne resurse

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - povoljan geografski položaj - dobra prometna povezanost - bogatstvo šumama i poljoprivrednim površinama
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - depopulacija područja - nedovoljno iskorišteni prirodni resursi, šume i poljoprivredno zemljишte - relativno velika udaljenost od željezničke pruge
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> - otvaranje novih radnih mesta - privlačenje mladih i visoko obrazovanih kadrova i njihovo uključivanje u razvojne aktivnosti - prometna povezanost sa autocestom i željezničkom prugom - kvalitetnija suradnja sa županijskim i državnim institucijama te susjednim jedinicama lokalne samouprave
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - nepovoljna gospodarska kretanja - mogućnost ukidanja statusa općine - smanjeni općinski proračunski prihodi i prihodi iz drugih izvora - relativna prometna izolacija

Izvor: Općina Rakovica

2.1.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 8. Razvojni problemi i potrebe okruženja Općine Rakovica vezanog za smještaj, klimu i prirodne resurse

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
- mogućnost ukidanja statusa općine	<ul style="list-style-type: none"> ○ Promoviranje i poticanje poduzetništva od strane iz općinskog proračuna ○ Prometna povezanost sa autocestom i željezničkom prugom

Izvor: Općina Rakovica

2.2. Stanovništvo

2.2.1. Republika Hrvatska

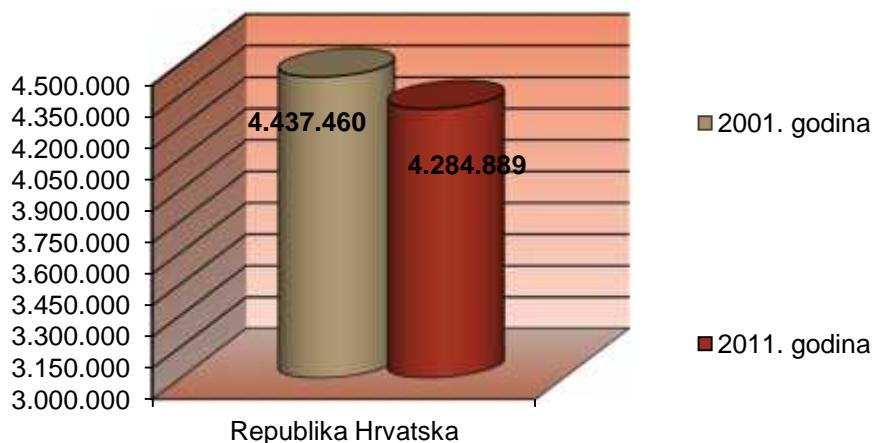
Prema podacima iz posljednjeg popisa stanovništva 2011. godine, na području Republike Hrvatske je živjelo 4.284.889 stanovnika.

Tablica 9. Ukupan broj stanovnika u Republici Hrvatskoj

Stanovništvo Republike Hrvatske		
2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
4.437.460	4.284.889	96,56

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011.godine

Grafikon 1. Usporedba broja stanovnika RH 2001. i 2011. godine

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011.godine

2.2.2. Karlovačka županija

Karlovačku županiju čini 17 općina, 5 gradova i 671 naselja. Sjedište Županije je u Gradu Karlovcu.

Tablica 10. Teritorijalno ustrojstvo Karlovačke županije

Općine	Gradovi
1. Barilovići	
2. Bosiljevo	
3. Cetingrad	1. Duga Resa

4. Dragani	
5. Generalski Stol	
6. Josipdol	2. Karlovac
7. Kamanje	
8. Krnjak	
9. Lasinja	3. Ogulin
10. Netreti	
11. Plaški	
12. Rakovica	4. Ozalj
13. Ribnik	
14. Saborsko	
15. Tounj	
16. Vojni	
17. Žakanje	5. Slunj

Izvor: www.dzs.hr

Na području Karlovačke županije živi 128.899 stanovnika (Popis stanovništva 2011. godine), odnosno oko 3,01% ukupne hrvatske populacije. Gusto a naseljenosti iznosi svega 35,55 st./km² što je daleko niže od prosjeka Republike Hrvatske (75,8 st./km²). Ukupno demografsko kretanje Karlovačke županije je negativno, tj. broj stanovnika županije se smanjuje iz popisa u popis, pa je tako između dva posljednja popisa broj stanovnika manji za 9,09%.

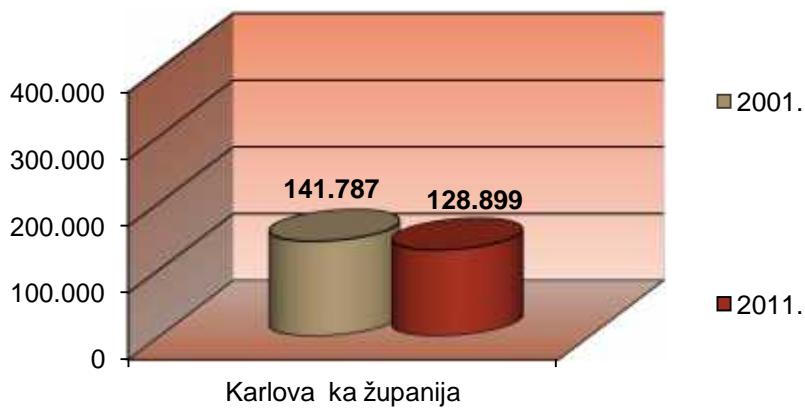
Tablica 11. Ukupan broj stanovnika u Karlovačkoj županiji

Stanovništvo Karlovačke županije		
2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
141.787	128.899	90,91

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

S obzirom na podatke prikazane iz prethodne tablice oigledan je pad broja stanovnika u Karlovačkoj županiji, što je vidljivo i u dolje prikazanom grafikonu.

Grafikon 2. Usporedba broja stanovnika Karlovačke županije 2001. i 2011. godine

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

2.2.3. Općina Rakovica

Na području Općine Rakovica, a na temelju podataka Popisa stanovništva iz 2011. godine popisano je 2.387 osobe što čini udio od svega 1,85% u ukupnom broju stanovnika u Karlovačkoj županiji. Usporedba Popisa stanovništva iz 2001. godine s Popisom iz 2011. godine pokazuje da područje Općine Rakovica karakterizira pad broja stanovnika. Prostor regije većinom bilježe pad ili stagnaciju u gustoći naseljenosti, depopulaciju stanovništva, deagrarizaciju, proces starenja stanovništva, niži stupanj obrazovanja, manji dohodak per capita, veću stopu nezaposlenosti i sukladno tome, niži indeks razvijenosti.

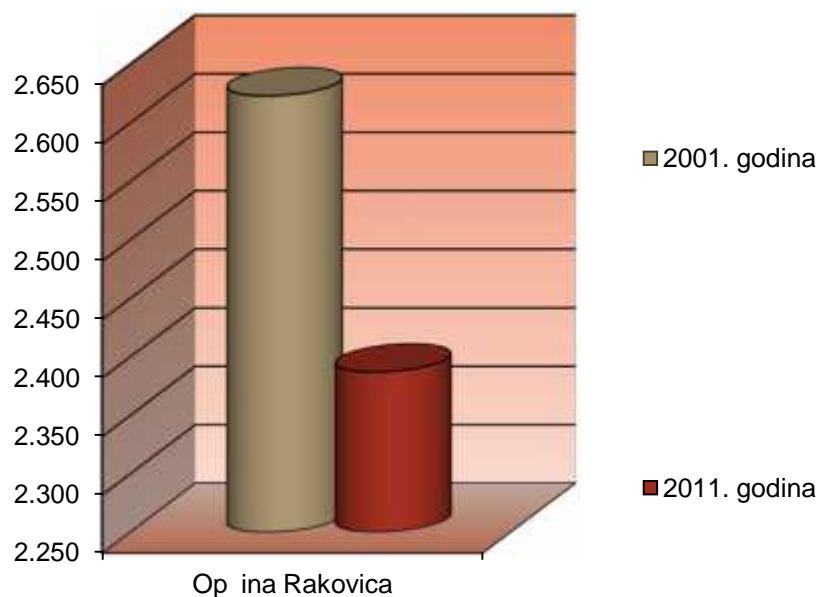
Tabela 12. Ukupan broj stanovnika u Općini Rakovica

Općina Rakovica	Stanovništvo		
	2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
Ukupno	2.623	2.387	91,0
m	1.323	1.214	91,76
ž	1.300	1.173	90,23
1. Basara	-	3	-
2. Brajdi Selo	95	82	86,32
3. Brezovac	13	6	46,15
4. Brođanac	31	27	87,10
5. Čatrinja	207	209	100,97
6. Čuri Brdo	-	8	-
7. Drage	30	26	86,67
8. Drežnik Grad	397	354	89,17
9. Gornja Modila	8	4	50,0
10. Grabovac	241	267	110,79
11. Irinovac	127	130	102,36
12. Jamarje	9	-	-
13. Jelov Klanac	109	85	77,98
14. Korana	33	18	54,55
15. Koranski Lug	2	-	-
16. Kordunski Ljeskovac	3	18	600,0
17. Korita	19	51	268,42
18. Lipovac	18	27	150,0
19. Lipovača	195	157	80,51
20. Mašvina	6	4	66,67
21. Nova Kršlja	85	66	77,65
22. Oštarski Stanovi	179	149	83,24
23. Rakovica	356	310	87,08
24. Rakovica Selište	109	99	90,83
25. Sadilovac	-	-	-
26. Selište Drežničko	348	280	80,46
27. Stara Kršlja	3	7	233,33

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

S obzirom na podatke prikazane u prethodnoj tablici o igledno je da je u Općini Rakovica u razdoblju od 10 godina došlo do smanjenja broja stanovnika za 236 stanovnika, što je vidljivo i u prikazanim grafikonima u nastavku.

Grafikon 3. Usporedba broja stanovnika Općine Rakovica 2001. i 2011. godine

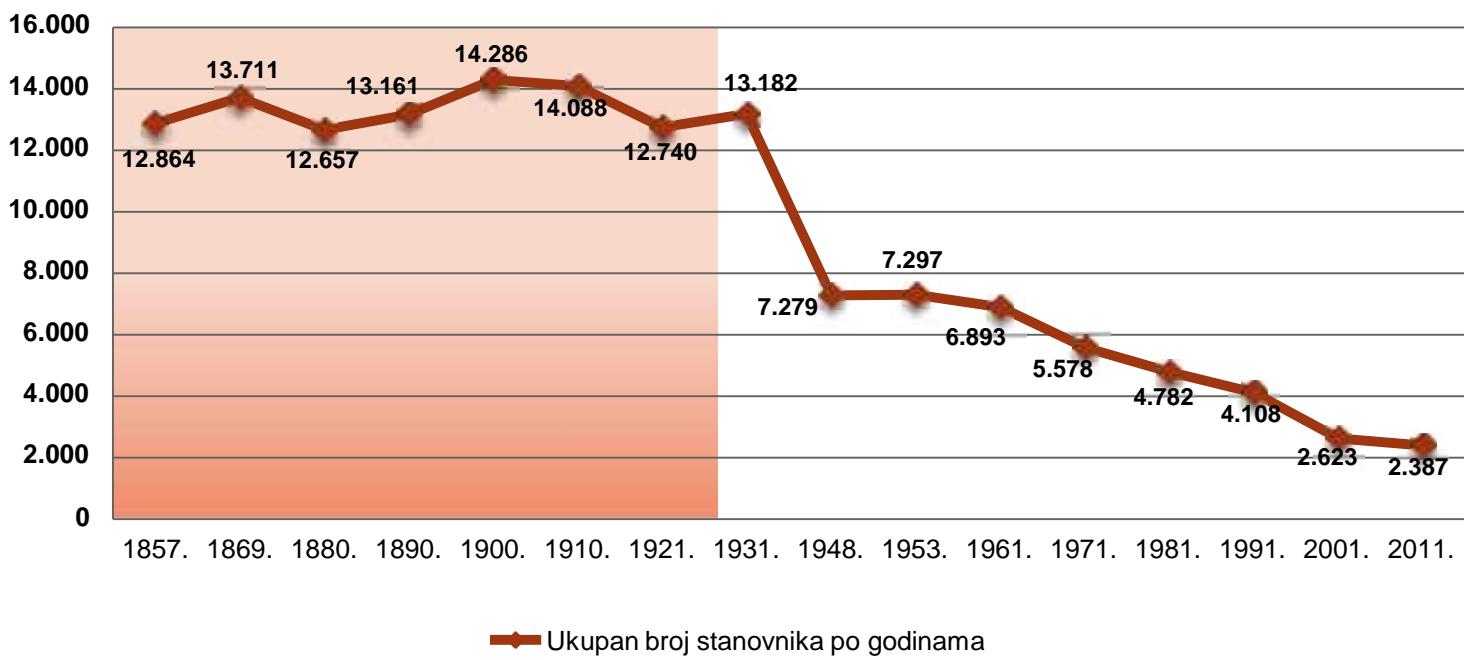

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

Tablica 13. Stanovništvo od 1857. – 2011. godine

Stanovništvo od 1857. – 2011. godine	
1857.	12.864
1869.	13.711
1880.	12.657
1890.	13.161
1900.	14.286
1910.	14.088
1921.	12.740
1931.	13.182
1948.	7.279
1953.	7.297
1961.	6.893
1971.	5.578
1981.	4.782
1991.	4.108
2001.	2.623
2011.	2.387

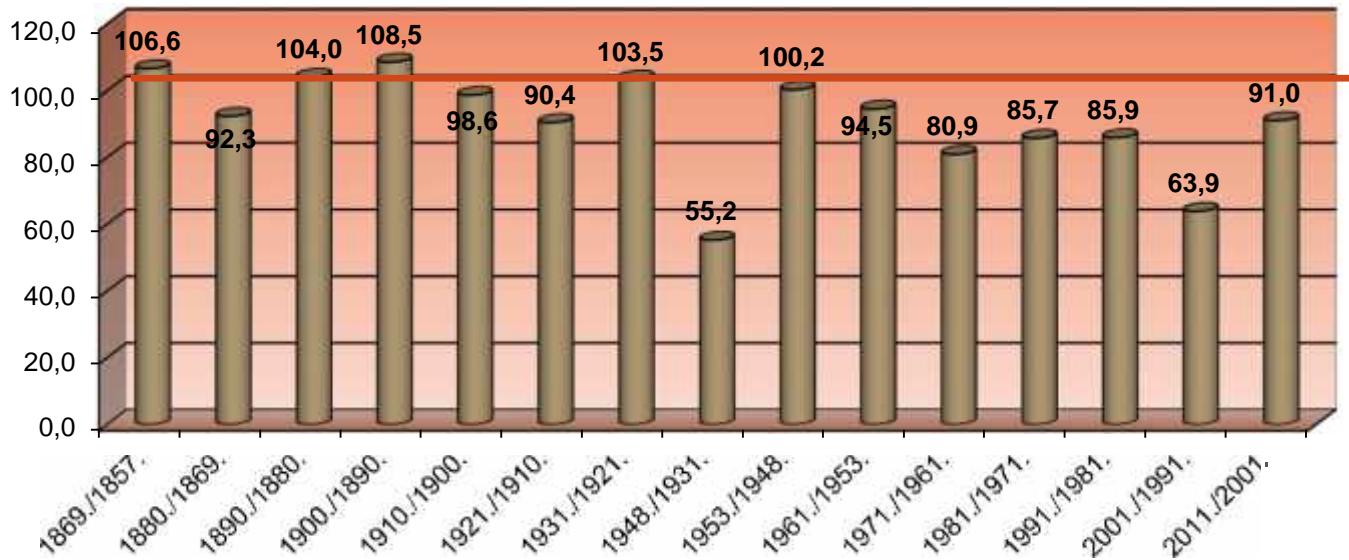
Izvor: http://www.dzs.hr/

*Grafikon 4. Kretanje broja stanovnika u Općini Rakovica kroz povijest***Ukupan broj stanovnika po godinama**

■ Ukupan broj stanovnika po godinama

Izvor: www.dzs.hr

U prethodnom grafikonu se uočava da se povećanje broja stanovnika na području Općine Rakovica realiziralo u periodu od 1857. – 1869. godine, 1880. – 1900., 1921. – 1931., 1948. – 1953. dok se smanjenje broja stanovnika na području Općine Rakovica uočava među popisanim razdobljima: 1869. – 1880., 1900. – 1921., 1931. – 1948. te 1953. – 2011. što je i vidljivo iz prikaza broja stanovnika i indeksa kretanja stanovnika Općine Jagodnjak u sljedećem grafikonu.

Grafikon 5. Indeksi kretanja stanovnika Općine Rakovica

Izvor: www.dzs.hr

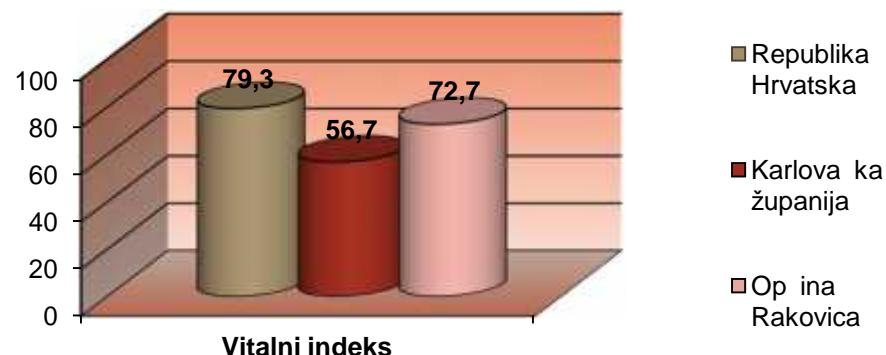
Kretanje broja stanovnika i gusto a naseljenosti podru ja Op ine Rakovica povezani su s gospodarskim mogu nostima njezine prirodne osnove i s društvenim zbivanjima u prošlosti ali i sadašnjosti. U ukupnom broju od 2.387 stanovnika u Op ini, po Popisu stanovništva 2011. godine, na 261,00 km² (svega 9,15 stanovnika na km²), kriju se razlike u naseljenosti izme u pojedinih mjeseta u op ini. Te razlike ne odražavaju samo suvremene procese nego su dobrim dijelom posljedica složenih kretanja stanovništva. Od po etka mjerjenja (dostupnih podataka) Op ina Rakovica je nije imala znatan porast u broju stanovnika. Me utim, u posljednjim desetljeima ima stanovništvo Op ine se kontinuirano brojem smanjuje jer je zahvaljuju suvremenim migracijama. Dolazi do gospodarske stagnacije na ovim podru jima (sli na situacija odvija se po cijelom podruju RH). Stanovništvo se koncentrira na urbane sredine ali i u drugim zemljama.

Kretanje broja stanovništva ukazuje na razne društvene i gospodarske promjene. Emigracija je na ovom podruju dugo prisutna. Proces demografske tranzicije je također izražen. Kao posljedica patrijarhalnosti i ekonomski zaostalosti prije otprilike 100-tinjak godina mortalitet, ali i natalitet, bili su izrazito visoki, za razliku od danas, što u kombinaciji s mehaničkim kretanjem stanovništva u koncu nici daje negativan prirodnji prirast.

2.2.3.1. Prirodni prirast stanovništva Op ine Rakovica

Osnovne odrednice populacijske dinamike su priraštaj (prirodno kretanje) i migracije (prostorna pokretljivosti) stanovništva, kao rezultat prirodnih i društvenih imbenika prostora. U pogledu prirodnog prirasta stanovništva u slijedećem grafikonu i tablici vidljiv je negativan prirodni prirast kako u Republici Hrvatskoj i u Karlovačkoj županiji, tako i u Op ini Rakovica. Analiza prirodnog prirasta stanovništva u 2013. godini pokazuje da Karlovačka županija ima negativan trend što znači da je više ljudi umrlo nego što se rodilo. Prirast u Županiji je iznosio -801. Prirodni prirast Op ine Rakovica je također bio negativan i iznosio -6, pa je tako i indeks živorođenih u odnosu na umrle bio manji od 100 i iznosio 72,7.

Grafikon 6. Prikaz vitalnih indeksa (živorođenih/100 umrlih) po pojedinim podru jima

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2014/07-01-01_01_2014.htm

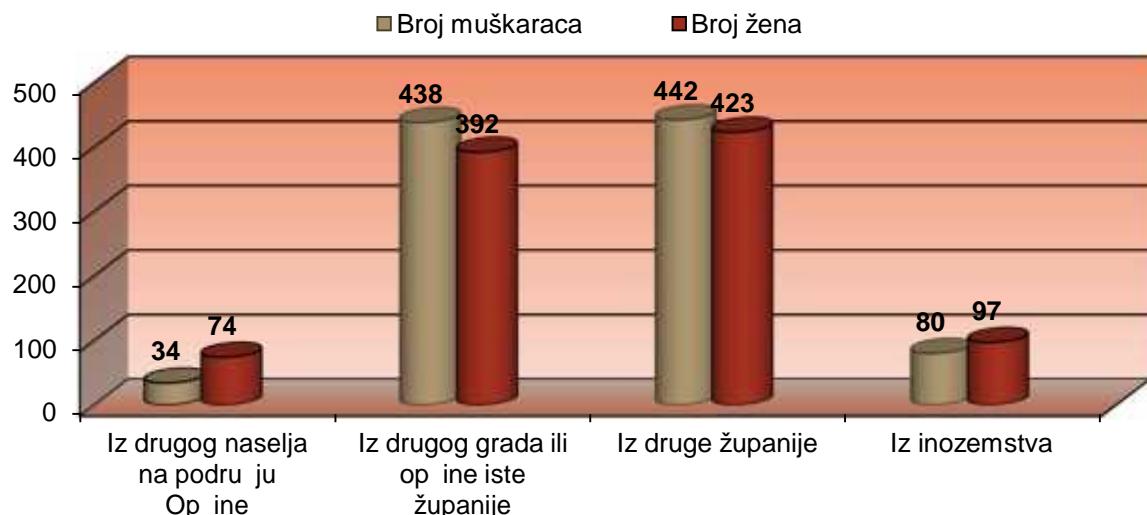
Tablica 14. Prirodno kretanje stanovništva u 2013. godini

PODRU JE	RO ENI		UMRLI	UMRLA DOJEN AD		PRIRODNI PRIRAST	BRAKOVI		VITALNI INDEKS (ŽIVORO ENI NA100 UMRLIH)
	Živoro eni	Mrtvoro eni		Ukupno	Do 6 dana starosti		Sklopljeni	Razvedeni	
Republika Hrvatska	39.939	144	50.386	162	92	-10.447	19.169	5.992	79,3
Karlova ka županija	1 048	1	1 849	6	4	-801	535	149	56,7
Op ina Rakovica	16	-	22	-	-	-6	12	3	72,7

Izvor:http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2014/07-01-01_01_2014.htm**2.2.3.2. Migracijska obilježja stanovništva****Tablica 15. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu**

	Spol	Ukupan broj stanovnika	Od rođenja stanuju u istom naselju	Dosedjeni u naselje stanovanja												Nepoznato
				s područja Republike Hrvatske								iz inozemstva				
				svega	iz drugog naselja istog na području Općine iz drugog Općine/Grada ili općine iste županije	iz druge županije	nepoznato mjesto u RH	svega	Bosna i Hercegovina	Njemačka	Srbija	Slovenija	Kosovo	ostale zemlje		
Karlova ka županija	sv.	128.899	61.378	50.327	11.730	22.222	16.334	41	17.133	5.113	3.512	5.445	1.043	140	1.880	61
	m.	62.384	33.896	20.006	4.031	8.588	7.371	16	8.464	2.457	1.898	2.585	475	76	973	18
	ž.	66.515	27.482	30.321	7.699	13.634	8.963	25	8.669	2.656	1.614	2.860	568	64	907	43
Op ina Rakovica	sv.	2.387	406	1.804	108	830	865	1	177	38	85	9	11	-	34	-
	m.	1.214	220	914	34	438	442	-	80	16	41	3	6	-	14	-
	ž.	1.173	186	890	74	392	423	1	97	22	44	6	5	-	20	-

Izvor: [www.dzs.hr/Popis stanovništva 2011.](http://www.dzs.hr/Popis_stanovnistva_2011)

Grafikon 7. Doseđene osobe prema spolu u ukupnom broju stanovništva Op. ine Rakovica

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.

2.2.3.3. Stanovništvo Op. ine Rakovica prema jeziku, vjeri i narodnosti

Za hrvatski materinji jezik u Op. ine Rakovica izjasnilo se 2.333 osoba ili 97,74%.

Katolike i 2.221 osoba ili 93,05% stanovništva, 72 osobe ili 3,02% stanovništva izjasnilo se da su pravoslavne vjere, dok Muslimani i 1,51% stanovništva, odnosno 36 osoba, a 12 osoba ili 0,59% izjasnilo da nisu vjernici i da su ateisti. Protestantni i 0,20% ili 4 osobe, Isto ne religije 0,08% ili 2 osobe, u op. ine nema stanovnika koji su židovske i protestantske religije i ostalih religija, pokreta i svjetonazora. 0,80% ili 19 osoba se ne izjašnjava a 0,13% odnosno 3 osobe su nepoznate vjere. Navedeno je prikazano i u slijedećoj tablici.

Tablica 16. Stanovništvo Op. ine Rakovica prema vjeri

	Ukupno	Katolici	Pravoslavci	Protestanti	Ostali kršćani	Muslimani	Židovi	Isto ne religije	Ostale religije, pokreti i svjetonazori	Agnostici i skeptici	Nisu vjernici i ateisti	Ne izjašnjavaju se	Nepoznato
Karlovačka županija	128.899	106.572	12.528	281	236	2.163	1	84	49	630	3.786	1.964	605
%	100,00	82,68	9,72	0,22	0,18	1,68	0,00	0,07	0,04	0,49	2,94	1,52	0,47
Općina Rakovica	2.387	2.221	72	-	-	36	-	2	-	8	26	19	3
%	100,00	93,05	3,02	-	-	1,51	-	0,08	-	0,34	1,09	0,80	0,13

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011. godine

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine nacionalni sastav stanovništva Op. ine Rakovica u najvećem postotku je:

- Hrvati: 2.257 (94,76%),
- Srbi: 77 (3,23%) i
- Bošnjaci: 23 (0,96%)

Tablica 17. Stanovništvo prema narodnosti Općine Rakovica

Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	Općina Rakovica	%
UKUPNO	2.387	100,00
Hrvati	2.262	94,76
Albanci	-	-
Austrijanci	-	-
Bošnjaci	23	0,96
Bugari	1	0,04
Crnogorci	-	-
Cesi	-	-
Mađari	-	-
Makedonci	-	-
Nijemci	2	0,08
Poljaci	1	0,04
Romi	-	-
Rumunji	-	-
Rusi	2	0,08
Rusini	-	-
Slovaci	-	-
Slovenci	1	0,04
Srbi	77	3,23
Talijani	1	0,04
Turci	-	-
Ukrajinci	-	-
Vlasi	-	-
Židovi	-	-
Ostali	3	0,13
Regionalna pripadnost	-	-
Izjasnili se u smislu vjerske pripadnosti	10	0,42
Nerasporen	-	-
Ne izjašnjavaju se	4	0,17
Nepoznato	-	-

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.godine

2.2.3.4. Dobna i spolna struktura stanovništva

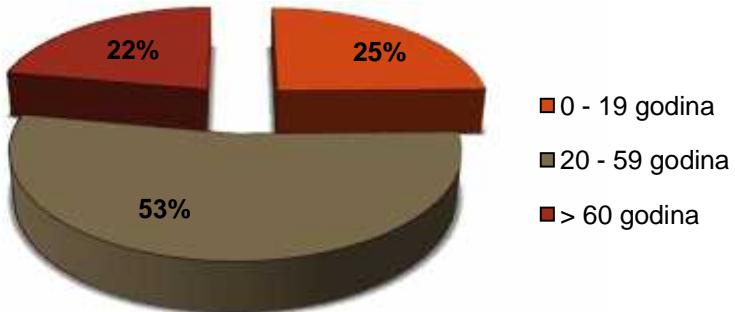
Tablica 18. Ukupan broj stanovnika prema dobi i spolu u Općini Rakovica

Spol	Ukupno	0-6 godina	0-14 godina	0-17 godina	0-19 godina	Radno sposobno st. (15-64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosje na starost
Ukupno	2.387	167	439	529	590	1.521	527	427	214	40,2
m.	1.214	78	222	274	309	822	217	170	78	39,2
ž.	1.173	89	217	255	281	699	310	257	136	41,3

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.godine

Prosje na starost stanovnika Općine Rakovica, na temelju podataka iz 2011. godine je 40,2 godina, Karlovačke županije 44,0 godina, dok je u Republici Hrvatskoj prosje na starost 41,7 godina, te se može zaključiti da stanovništvo Općine Rakovica stari nešto sporije od Karlovačke županije i Republike Hrvatske. Prosje na starost stanovnika Općine je ispod prosjeka uspore uju i ga s prosjekom županije i prosjekom Republike Hrvatske, pa je tako stanovništvo Općine mlađe za 3,98 godine od stanovništva Županije, a 1,5 godina od prosjeka RH.

Grafikon 8. Dobna struktura stanovništva Općine Rakovica

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.godine

Najviše stanovnika Općine Rakovica pripada kontingentu stanovnika od 20 – 59 godina (53%), a najmanji broj stanovnika kontingentu >60 godina (22%), prema čemu se može zaključiti kako Općina Rakovica ima relativno povoljan postotak mlade populacije koja je gotovo jednu četvrtinu stanovništva Općine. Kao i u ina mjestima (općina i gradova u RH) i Općina Rakovica ima sve veće probleme s emigracijama i iseljavanjem mlađih ljudi.

2.2.3.5. Školska spremi stanovništva

Podaci iz Popisa 2011. godine prema školskoj spremi stanovništva starijeg od 15 godina ukazuju da je:

- ukupan broj osoba starijih od 15 godina 1.948

- bez školske spreme ukupno 97 osoba, što je 4,98% od ukupnog stanovništva starijeg od 15 godina
- nepotpuno osnovno obrazovanje imalo 229 osoba, tj. 11,76% stanovništva od ukupnog stanovništva starijeg od 15 godina
- 29,72% Op.ine završilo samo osnovnu školu ili 579 osoba od ukupnog broja stanovništva starijeg od 15 godina
- neki stupanj obrazovanja (osnovno, srednje, više i visoko) imalo ukupno 1.622 osobe, što je 83,26% stanovništva Op.ine (najbrojniji su oni sa srednjim obrazovanjem – 48,77% od ukupnog broja stanovništva starijeg od 15 godina)
- svega 4,77% stanovnika visoko obrazovano

Tablica 19. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu

	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹	Visoko obrazovanje				Nepoznato
								Svega	Stru ni studij ²	Sveu ilišni studij ³	Doktorat znanosti	
Op ina Rakovica	sv.	1.948	97	71	158	579	950	93	54	39	-	-
	m	992	18	23	71	287	555	38	24	14	-	-
	ž	956	79	48	87	292	395	55	30	25	-	-

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.**2.2.3.6. Obilježja ku anstava**

Broj ku anstava (prema Popisu stanovništva 2011. godine) u Op ini Rakovica iznosi 833, iz ega proizlazi da je prosje an broj osoba u ku anstvu **2,87**, a prevladavaju sama ka ku anstva (29,05%) i ku anstva s dva lana (21,49%), zatim ku anstva s etiri lana iji je udio u postotku 15,13%, te ku anstva s tri lana (14,65%). Prema Popisu stanovništva 2001. godine u Op ini Rakovica je zabilježeno 886 ku anstava što je u usporedbi s Popisom 2011. godine više za 53 ku anstva ili 6,36%. Pad broja doma instava pada je zajedno s brojem stanovnika.

Tablica 20. Privatna ku anstava prema tipu i broju lanova

Op ina Rakovica	Ukupno	Broj lanova ku anstava											Prosje an broj osoba u ku anstvu
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Broj ku anstava	833	242	179	122	126	101	42	15	3	1	1	1	2,87
Broj osoba	2.387	242	358	366	504	505	252	105	24	9	10	12	

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.godine

¹Obuhvate su sve srednje škole – industrijske i obrtni ke strukovne škole, škole za zanimanje, škole za KV i VKV radnike, tehni ke i srodne strukovne škole i gimnazije.

²Obuhvate su sve više škole, I. (VI.) stupnjevi fakulteta te stru ni studiji po Bologni.

³Obuhvata su svi fakulteti, umjetni ke akademije, svi sveu ilišni studiji po Bologni te magistarski znanstveni, stru ni i umjetni ki studij.

2.2.4. SWOT analiza stanovništva

Tablica 21. Swot analiza stanovništva Op. ine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - Neki stupanj obrazovanja ima 1.622 osoba (osnovno, srednje, više i visoko) što je ak 83,26% (najbrojniji su oni sa srednjim obrazovanjem 48,77%) - Radno sposobno stanovništvo prema Popisu stanovništva iz 2011. iznosi 1.521 što je 63,72%
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Od 1961. Stanovništvo Op. ine je u padu - Podru je Op. ine karakterizira negativni prirodni priraštaj - više je umrlih nego rođenih stanovnika (2011. godina- umrli: 22, rođeni: 16) - Veliki postotak stanovništva pripada kontingenetu stanovnika od 60 i više godina (22%) – sve starija populacija stanovništva Op. ine - najmanji broj stanovnika pripada kontingenetu od 0 - 19 godina (25%)
PRIЛИKE	<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost iskorištenja fondova i programa za razvoj ljudskih resursa - Stvaranje kvalitetne obrazovane radne snage kroz provođenje kvalitetnog sustava stipendiranja - Razvoj sustava cijeloživotnog obrazovanja kako bi se dodatno smanjila stopa nezaposlenosti i smanjio odlazak mlađih iz Op. ine - Mogućnost korištenja sredstava iz fondova EU (koji se ti u financiranju projekta u sektoru razvoja ljudskih potencijala i zapošljavanja) - Provodjenje natalitetnih mjeru s ciljem rasta broja stanovnika i pomlađivanja populacije
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - Pomanjkanje novih tehnologija i stručnih kadrova koji znaju upravljati novim tehnologijama - Deruralizacija i depopulacija te migracija mlađih i obrazovanih osoba, odnosno smanjenje broja radno sposobnog stanovništva zbog sve manjeg broja novorođenih djece i starenja stanovništva - Nedostatno ulaganje u razvoj kadrova

Izvor: Op. ina Rakovica

2.2.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 22. Razvojni problemi i potrebe stanovništva Op. ine Rakovica

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> - Depopulacija stanovništva i sve brojnije iseljavanje i emigracija stanovnika s područja Op. ine - Nedovoljan broj razvojnih projekata za obrazovanje te zapošljavanje mlađe populacije 	<ul style="list-style-type: none"> o Kontinuirano provođenje mjeru s ciljem povećanja nataliteta o Provodjenje pronatalitetne politike i mjeru zapošljavanja mlađeg stanovništva kako bi ih se zadržalo u Op. ini

Izvor: Op. ina Rakovica

2.3. Infrastruktura Op. ine

2.3.1. Prometna infrastruktura

2.3.1.1. Cestovni promet

Kada se govori o prometu važno je istaknuti položaj Op. ine Rakovica uz državne DC1 -G.P. Macelj (gr. R.Slovenije)-Krapina-Zagreb-Karlovac-Gračac-Knin-Brnaze-Split(D8), DC42- Vrbovsko(D3)-Ogulin-Plaški-Grabovac (D1), te županijske ceste ŽC 3267- D.Furjan (ŽC 3266)-Kordunski Ljeskovac-ŽC3269 i ŽC 3269- Rakovica(D1)-Grabovac Drežnići- gr.BiH, što stanovnicima ove Op. ine omogu uje relativnu dobru prometnu povezanost sa drugim centrima. Blizina, odnosno obuhvat dijela teritorija Op. ine Rakovica u granicama Nacionalnog parka Plitvička jezera daje poseban značaj ovom prostoru. Zbog svega toga Op. ina Rakovica se smatra vratima Plitvičkih jezera. Izgradnjom autoceste Zagreb–Split značajno je oslabljen promet državnom cestom D-1, a time su smanjene i koristi od tranzitnog prometa prema Jadranu. Brojne nerazvrstane ceste su modernizirane do širine 3,0 m s nepravilnim radijusima i priključima na glavne prometnice, s nedovoljnom prometnom signalizacijom te nisu izgrađene sukladno europskim standardima do širine 6,0 m zbog neposredne blizine privatnih kuća i posjeda te neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Isto tako, postoje brojni poljski putovi koji nisu evidentirani niti su uređeni zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i potrebnih znatnih ulaganja u uređenje. Veliki nedostatak je povezivanje ovog prostora s autocestom za što je izrađena studija utjecaja na okoliš državne ceste Saborsko–Rakovica, koja bi se dalje modernizirala na dionici prema Ogulinu i spojila sa autocestom Zagreb-Split.

Tablica 23. Razvrstane ceste na području Op. ine Rakovica

Kategorija javne ceste	Dužina ceste na području Op. ine (km)
DC1 -G.P. Macelj (gr. R.Slovenije)-Krapina-Zagreb-Karlovac-Gračac-Knin-Brnaze-Split(D8)	21,8
DC42- Vrbovsko(D3)-Ogulin-Plaški-Grabovac (D1)	5,3
ŽC 3267- D.Furjan (ŽC 3266)-Kordunski Ljeskovac-ŽC3269 u dužini	9,7
ŽC 3269- Rakovica(D1)-Grabovac Drežnići- gr.BiH	14,4
LC 34155- D1- u Brdo-Donji Furjan(ŽC 3266)	3
LC 34156- Jelov Klanac-Rakovica (D1)	2,4
LC 34157-Rakovica (D1)- Donji Lipovac	5,2
LC 34158- Nova Kršlja-ŽC3269	0,9
LC 34159- Lipovača (ŽC3269)-Drežnik Grad (D1)	3,5
LC 34160-Drežnik Grad (D1)-Sadirovac-Lipovača(LC 34159)	8,8
LC 34161- D1- atrnja-D1	2,1
SVEUKUPNO	77,1

Izvor: <http://www.rakovica.hr/index.php/dokumenti-i-odluke/planovi1/planovi-2012/28-strategija-razvoja-općine-rakovica.html>

Tablica 24. Udio pojedinih vrsta ceste

Kategorija javne ceste	Udio pojedinih vrsta cesta u ukupnoj dužini na podruju Op.ine Rakovica (%)
Državne	35,15
Županijske ceste	31,26
Lokalne ceste	33,6

Izvor: <http://www.rakovica.hr/index.php/dokumenti-i-odluke/planovi/I/planovi-2012/28-strategija-razvoja-opcine-rakovica.html>

Tablica 25. Cestovna gusto a

Kategorija javne ceste	Cestovna gusto a (duljina cesta/površina teritorija Op.ine Rakovica) – (km)
Državne	10,38
Županijske ceste	9,24
Lokalne ceste	9,93

Izvor: <http://www.rakovica.hr/index.php/dokumenti-i-odluke/planovi/I/planovi-2012/28-strategija-razvoja-opcine-rakovica.html>

Ukupna duljina javnih razvrstanih cesta na podruju Op.ine Rakovica je 77,1 km, od čega je 24,1 km duljina županijskih cesta, dok duljina lokalnih cesta na podruju Op.ine iznosi 25,9 km.

Udio državnih cesta (autocesta) u mreži javnih cesta je 35,15%, udio županijskih cesta 31,26%, dok je udio lokalnih cesta 33,6%.

Cestovna gusto a javnih cesta na podruju Op.ine je za državne ceste 10,38 za županijske ceste 9,24, te za lokalne ceste 9,93.

2.3.1.1.1.Nerazvrstane ceste

Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na na in i pod uvjetima određenim zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste.

Nerazvrstanu cestu in:

- cestovna građevina
- građevinska estica
- zemljivojni pojas s objiju strana ceste
- prometna signalizacija
- javna rasvjeta i ostala oprema ceste.

Na podruju jedinica lokalne samouprave Karlovačke županije ima ukupno 3 126,599 km nerazvrstanih cesta. U tablici u nastavku se daju podaci o površini, broju stanovnika, duljini nerazvrstanih cesta na podruju jedinica lokalne samouprave, te prosječnu gusto i mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na podruju Karlovačke županije

Tablica 26. Površina, broj stanovnika, duljina nerazvrstanih cesta te prosje na gusto a mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika Karlova ke županije

Op ina Rakovica	Površina (u km ²)	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u m)	Gusto a mreže nerazvrstanih cesta (u m/km ²)	Duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku)
	261,00	2.387	66.220	253,72	28

Izvor: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2013-rr-2013/posebne-revizije/03-odrzavanja-nerazvrstanih-cesta/04-odrzavanje-nerazvrstanih-cesta-karlovacka-zupanija.pdf>

Prosje na gusto a mreže nerazvrstanih cesta na podruju Karlova ke županije iznosi 856,48 m/km² površine. Prosje na duljina nerazvrstanih cesta iznosi 24 m/stanovniku. U tablici u nastavku se daju rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosje no ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Karlova ke županije.

Tablica 27. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima, te prosje no ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Karlova ke županije

Op ina Rakovica	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi i izdaci za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda da održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste (u kn)
	6.435.136,00	566.795,00	8,8	66.220	8.559,00

Izvor: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2013-rr-2013/posebne-revizije/03-odrzavanja-nerazvrstanih-cesta/04-odrzavanje-nerazvrstanih-cesta-karlovacka-zupanija.pdf>

2.3.1.2. Željezni ki promet

Primjetan je nedostatak željezni ke povezanosti na rije ku prugu koja je udaljena svega oko 30 km od Op ine na dijelu Plaškog, a ista bi mogla ujedno biti i me unarodna ako bi se krak te pruge spojio sa biha kom prugom koja je od Rakovice tako er udaljena oko 30 km.

2.3.2. Poslovna infrastruktura

Svako razvijeno društvo karakterizira postojanje kvalitetne poslovne infrastrukture. Ona je preduvjet za održivu gospodarsku aktivnost. Njezin nedostatak predstavlja prepreku gospodarskoj aktivnosti i ograni ava razvoj koji u pravilu stagnira. Za Op inu Rakovica se ne može re i da nema poslovnu infrastrukturu, ali ona nije dovoljno razvijena da bi podržala željeni gospodarski rast i razvoj.

Poslovna infrastruktura je širok pojam i uključuje niz imenika koji su povezani sa lokalnim razvojem. To mogu biti poslovni centri, poslovni inkubatori, banke, kreditno garancijske sheme, industrijske, poslovne i poduzetničke zone, prometna infrastruktura, telekomunikacije, banke i osiguravaju a društva, carinarnice i sl.

Na području Opštine registrirano je osamdesetak poslovnih subjekata koji se mogu svrstati u nekoliko osnovnih kategorija.

U prvoj kategoriji su institucije i ustanove u koje spadaju djelatnici i dužnosnici jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, škole, zdravstvene ustanove, i sl.

Druga kategorija su razna udruženja građana kao što su sportska društva, kulturnoumjetnička društva, nogometni klubovi.

U treću kategoriju svrstana su trgovci ka društva (17) koja djeluju na području Opštine Rakovica. Njihov broj sugerira da Opština ima realne temelje za daljnji razvoj koji je potrebno ubrzati novim investičkim ciklusom.

Cetvrta kategorija su obrti kojih ima najviše (25) i koji su vrlo važni segmenti lokalnog razvoja.

Peta kategorija su iznajmljiva i soba, što je uz ugostiteljstvo najvažnija djelatnost u Opštini Rakovica.

Šestu kategoriju svrstana je registrirana obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) koja se sve više pojavljuju kao ozbiljni gospodarski subjekti, iako još uvijek u nedovoljno razvijenom obliku.

Svi oni zajedno formiraju poslovnu infrastrukturu koja je zadnjih godina pokazivala tendenciju rasta, ali još nema opseg željene gospodarske dinamike.

Da bi se navedeni poslovno-institucionalni kapaciteti nadopunili, stanovnici Opštine i predstavnici jedinice lokalne samouprave nastoje osigurati uvjete za razvoj novih poslovnih sadržaja. Oni bi se trebali razviti, između ostalog, u okviru poduzetničkih i proizvodnih zona. Za tu svrhu priprema se poduzetnička zona Grabovac ukupne površine 30.000 m². Sudje i prema interesu ulaga u gospodarsko-proizvodne zone, kao modeli poticaja investitorima u Opštini Rakovica, kako su atraktivne za domaće, ali i druge investitore u Republici Hrvatskoj. Zato se nastoje što prije stvoriti preduvjeti da se te zone razvijaju i popunjavaju srednjim i velikim poduzetnicima, kako bi Opština postala područje interesantno za ulaganja. Razvoj novih proizvodnih pogona trebao bi biti usmjeren na postojeće tradicijske djelatnosti u smislu daljnje finalizacije ili višeg stupnja prerade proizvoda. Da bi se to dogodilo treba riješiti problem nedostatka visokostručnih kadrova. Zato se predlaže objedinjavanje sustava stipendiranja i usmjeravanja mladih u obrazovne programe potrebne gospodarstvu na području Opštine Rakovica.

Da bi se visokostru ni kadrovi zaista odlu ili za život i rad na podruju Opine planira se osigurati stambene prostore pod povoljnim uvjetima te ure enje središta naselja Rakovica, Drežnik Grad i Grabovac ambijentalnim sadržajima primjerenum za razvoj poduzetni kog, društvenog i kulturnog života. U nastojanju da se što više razvije efikasna poslovna infrastruktura Opine Rakovica namjerava poticati gradnju vrhunskih smještajnih hotelskorekreativnih kapaciteta i drugih turisti kih sadržaja s ciljem da posjetitelji i turisti imaju razloga do i tijekom cijele godine.

Mogu nosti za razvoj specifi nih poslovno-proizvodnih kapaciteta postoje u poljoprivredi koja se orijentira na proizvodnju zdrave hrane i razvoj ruralnog turizma. Tu svrhu treba poticati okrupnjavanje i otkup državnih i privatnih poljoprivrednih parcela za razvoj intenzivne poljoprivrede pogodne za razvoj malih obiteljskih gospodarstava koja se bave mljekarstvom, proizvodnjom ljekovitog bilja, sira, mesa, ekološkim vo arstvom i povrtlarstvom. Sve te poljoprivredne djelatnosti mogu biti dio ponude seoskog turizma, kojeg karakteriziraju nedovoljno iskorišteni potencijali. Važan poslovni potencijal odnosi se i na preradu drveta i biomase kojom se postižu višestruki efekti. Koristi se energija iz obnovljivih izvora, smanjuju se troškovi za skupe energente i okoliš se isti od raslinja i korova u koji su zarasle velike poljoprivredne površine. Na taj na in one e se urediti i pripremiti za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

Predstavnici industrijskog sektora isti u svoje razvojne planove prema kojima e se njihovi volumeni prometa zna ajno pove ati, a time e se otvarati i nova radna mjesta te znatne potrebe za visokostru nim kadrovima. U tom smislu potrebno je usmjeravati aktivnosti na sadržaje koji e pomo i osiguranju potrebne kadrovske strukture.

Zaklju no, treba konstatirati da postoje a poslovna infrastruktura nije dovoljno razvijena da bi omogu avala zadovoljavaju u gospodarsku dinamiku. Potrebno je daljnje ja anje poslovne infrastrukture novim kadrovima i poslovnim kapacitetima, ije e aktivnosti utjecati na stvaranje nove gospodarske dinamike i rast životnog standarda stanovnika Opine, što e biti razlog za promjenu dosadašnjih trendova koji ne odgovaraju potrebama i o ekivanjima stanovnika Opine.

2.3.3. Opskrba energijom

2.3.3.1. Opskrba elektri nom energijom

Prostorni plan utvr uje postoje u i planiranu elektroenergetsku mrežu. Definiranje prostora za elektroenergetske objekte nije mogu e svesti na neke unaprijed

definirane veliine ve svaki objekt svojim tehniim, zemljopisnim i ostalim zahtjevima odreuje i svoju veliinu. Generaliziranje veliine koridora ili površine trafostanice odre enog naponskog nivoa nije mogu e.

Rekonstrukcija postoje ih i gradnja novih elektroenergetskih gra evina (dalekovodi, rasklopno postrojenje i trafostanice), kao i kabliranje vodova odre uje se lokacijskim dozvolama temeljenim na rješenjima Prostornog plana i uvjetima HEP-a.

Regulativa koja tretira segment elektroenergetike opisana je u velikom broju lanaka "Pravilnika o tehniim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV".

Izklu uje se gra enje novih gra evina u koridoru dalekovoda, osim iznimno, a na temelju posebnih uvjeta koje utvr uje HEP. Prostor u koridorima dalekovoda mora biti tako ure en da se sprije i možebitna pojava požara.

Prostorni plan odre uje obvezu izvedbe javne rasvjete za javne površine u naseljima, ovisno o posebnostima pojedinih sadržaja (stanovanje, turizam, javne zgrade, prometne površine, spomenici i dr.).

Uvjeti ure enja za javnu rasvjetu utvr uju se na osnovu Energetskog pregleda javne rasvjete, te projektnih i drugih rješenja. Potrebno je postoje u mrežu javne rasvjete revidirati te koristiti obnovljive izvore energije (solarne lampe) štedljive i energetski efikasnije i u inkovitije svjetiljke.

2.3.3.2. Opskrba plinom

Uvjeti za izgradnju mreže, mjerno reduksijske stanice, gradnju lokalnih plinovoda i priklu enje potroša a odre uje se lokacijskim dozvolama temeljenim na Prostornom planu, posebnim propisima i u suradnji s komunalnim poduzeima.

2.3.4. Vodoopskrba i odvodnja

2.3.4.1. Vodoopskrba

Prostornim planom utvr en je sustav vodoopskrbe na podruju Op ine Rakovica kojim su obuhvaeni postoje i i planirani cjevovodi te postoje i i planirane vodospreme i crpne stanice za potrebe snabdijevanja same Op ine Rakovica te povezivanje vodoopskrbnih sustava.

Vodovodna mreža, kod radova rekonstrukcije ili kod polaganja novog dijela mreže, se ukupa najmanje 80cm ispod površine tla, a prema uvjetima nadležnog komunalnog

poduze a.

Vertikalni i horizontalni razmak između instalacija izvodi se minimalno 50 cm. Prijelaz preko vodotoka, pruge ili ceste izvodi se obavezno u zaštitnoj cijevi. Za osiguranje toplinske zaštite cjevovoda kao i mehaničke zaštite cjevovoda, debljina zemljanog ili drugog pokrova određuje se prema lokalnim uvjetima.

Uz javne prometnice unutar planiranih, a po mogućnosti i unutar postojećih dijelova naselja izvodi se mreža hidranata u skladu s važećim Pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Najveća udaljenost hidranata je 80,0 metara, a najmanji presjek dovoda je Ø100 mm. Minimalna udaljenost hidranata od zida građevine je 5,0 m.

Većim korisnicima gospodarske namjene (s potrošnjom vodom od 5 l/s), do izgradnje regionalnog vodovoda, u obvezi su graditi zasebne interne vodovodne mreže s uređajima za protupožarnu zaštitu, što uključuje prikupljanje kišnice.

Rekonstrukciju magistralnih vodova, izgradnju potrebnih vodosprema, prekidnih komora i crpnih stanica uskladiti s stanjem vodoopskrbnog sustava i planiranim potrebama u suglasnosti s nadležnim organima.

Ako na dijelu građevnog područja na kojem će se graditi objekt ne postoje vodovodna mreža, opskrba vodom rješava se prema mjesnim prilikama. Objekti i uređaji koje služe za opskrbu vodom moraju biti sagradeni i održavani prema postojecim propisima i s obzirom na podzemne vode locirani uzvodno od mogućih onečišćenja, kao što su: fekalne jame, gnojnice, kanalizacijski vodovi i okna, otvoreni vodotoci ili bareći slično.

Opština Rakovica nema vlastito vodocrpilište te je veliki problem s nedovoljnom količinom vode u ljetnim mjesecima turističke sezone. Potrebno je izgraditi regionalni sustav vodoopskrbe ili rekonstruirati postojeći i na veći kapacitet.

2.3.4.2. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Prostornim planom utvrđen je sustav i način odvodnje i sabiranja otpadnih voda.

Otpadne vode planom predviđenog područja sakupljaju se u sustav kanalizacije koja se priključuje na planirani kanalizacijski sustav te preko uređaja za prevoz i čuvanje otpadnih voda (u planu), ispuštajući u recipijent.

Otpadne vode ostalih stambenih naselja na području Opštine Rakovica sakupljaju se u septičkim nepropusnim jamama ili izgrađuju zaseban sanitarni kanalizacijski sustav s vlastitim uređajem za prevoz i čuvanje, a ovisno o mjesnim

prilikama i posebnim uvjetima tijela nadležnog za zaštitu voda.

Sve trase fekalne i oborinske kanalizacije odredit će se na bazi glavnih projekata kanalizacijske mreže. Prilikom izrade glavnih i izvedbenih projekata kanalizacijske mreže odrediti će se položaj svih instalacija infrastrukture kako situacijsko tako i visinski, a u ovisnosti o postojećim instalacijama.

Veličina estice za smještaj uređaja za privođenje i odvodnju otpadnih voda je na bazi *glavnih* projekata samog uređaja. Uvjeti ispuštanja otpadne vode nakon privođenja i odvodnje odredit će se na bazi vodozaštitne zone u kojoj se uređaj nalazi i vodopravnih uvjeta Hrvatskih voda.

U glavnim projektima moguće je da druga ije povezivanje pojedinih naselja na uređaje za privođenje i odvodnju ako se prethodno dokaže studijom odvodnje da je to bolje rješenje.

Upuštanje otpadnih voda u sustav javne kanalizacije industrijskih pogona uvjetuje se njihovom predobradom na razinu sanitarnih otpadnih voda, odnosno privođenjem ih od ulja i masti, kiselina, lužina i drugih opasnih tekućina.

Oborinske vode iz stambenih zona, zona gospodarske namjene i s prometnih površina sakupljaju se u sustav odvojen od sanitarne kanalizacije i odvode se na uređaje, separatore za sakupljanje ulja i masti, prije ispuštanja u recipijent.

Prikључenje na sustav javne kanalizacije se izvode putem revizijskih i priključnih okana, najmanje dubine 1,0 metra od gornje površine cijevi, na način kako to propisuje poduzeće nadležno za mjesnu odvodnju.

Odvodnja s prostora kamenoloma (otpadna ulja, nafta i derivata, aditiva i sl.) rješava se zasebnim uređajem za privođenje s u inkombinacijom kakve vode II. stupnja. Rješenja se utvrđuju na temelju projekta odvodnje.

Gradnja magistralnih kolektora odvodnje, zajedno s pristupom i izvanogradnim područjem ovim Planom obavljati će se u skladu s posebnim uvjetima mjerodavne ustanove zadužene za odvodnju. Ako treba izgraditi pristupni unutar građevnog područja ili u njegovoj neposrednoj blizini treba izraditi odgovarajući studij utjecaja na okoliš.

Na području gdje nije izgrađena kanalizacija, na građevnoj estici treba izgraditi nepropusnu sabirnu jamu, septične jame ili tipske uređaje za privođenje otpadnih voda drugog ili odgovarajućeg stupnja ili nekim drugim načinom privođenja - biljni uređaji, itd.

Septi ke jame moraju biti potpuno ukopane. Septi ke jame i druge gra evine za odvodnju moraju biti izvedene kao nepropusne.

Za gradnju gospodarskog objekta, u kojoj se obavljaju djelatnosti koje zaga uju vode, u odre ivanju uvjeta ure enja prostora treba odrediti posebne mjere zaštite okoliša vezane za na in rješavanja odvodnje otpadnih voda.

2.3.5. Postupanje s otpadom

Na podru ju Op ine kojoj teritorijalno pripada 27 naselja: Basara, Brajdi Selo, Brezovac, Bro anac, atrnja, ui Brdo, Drage, Drežnik Grad, Gornja Moila, Grabovac, Irinovac, Jamarje, Jelov Klanac, Korana, Koranski Lug, Kordunski Ljeskovac, Korita, Lipovac, Lipova a, Mašvina, Nova Kršlja, Oštarski Stanovi, Rakovica, Rakovi ko Selište, Sadilovac, Selište Drezni ko i Stara Kršlja provodi se organizirani na in prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada. Komunalni otpad se zbrinjava odlaganjem na službeno odlagalište ui Brdo. Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada provodi društvo Rakovica d.o.o.

Trenutno najve i problem devastacije prostora povezan je uz sadašnju farmu muznih krava u Sadilovcu koja nema sustav pro iš avanja i odlaganja stajskog gnoja koji se gomila na lokalitetima poljoprivrednog zemljišta u neposrednoj blizini naselja i rijeke Korane.

Drugi vidljivi problem devastacije prostora odnosi se na površinski iskope kamenog agregata na više lokacija koji nisu sanirani.

U tom kontekstu treba spomenuti sadašnji kamenolom u naselju Bro anac koji se koristi za eksploraciju mineralnih sirovina, a nalazi se u blizini izvorišta rijeke Slunj ice pa može ugroziti i zašti eno voden arsko naselje Rastoke.

Zato se unato malim prijetnjama može konstatirati da se zaštita prirode i okoliša ne provodi u dovoljnoj mjeri, jer nije osigurana odvodnja, a zbog gospodarske nerazvijenosti nastoje se zadržati postoje e gospodarske djelatnosti.

Sadašnja i budu a izgradnja ugostiteljskih i turisti kih objekata tako er je jedna od prijetnji okolišu i prirodi. Naime, ve ina njih se gradi bez sustava za odvodnju, a ti se problemi pokušavaju ublažiti obvezom gradnje bio jama za takve objekte, kao i gradnjom bunara sa kišnicom radi smanjenja potrošnje pitke vode.

Kada se govori o prirodnim lokalitetima na podru ju Op ine nezaobilazan je lokalitet Bara eve špilje kojim upravlja Javna ustanova Rakovica. Za sada lokalitet ima status zašti enog krajobraza, a budu i planovi i ciljevi ustanove su proširenje zaštite,

odnosno proširenje pojasa zaštite te valorizacija i zaštita drugih značajnih lokaliteta u Opštini Rakovica.

Iako na području zaštite nisu provedena iscrpna floristička istraživanja, terenskim obilaskom djelatnici Državnog zavoda za zaštitu prirode zabilježili su ukupno 60 biljnih vrsta, no procjene su da bi detaljna istraživanja pokazala da je broj vrsta znatno veći. Među pronađenim biljnim vrstama posebno su interesantne dvije vrste koje se nalaze na Crvenom popisu ugroženih biljaka i životinja RH, a dodatnu floristiku vrijednost lokalitetu daje i injenica da je stanište 17 zaštićenih biljnih vrsta.

Jedna od specifičnosti krajobraza Opštine Rakovica su i meandrirajući kraški vodotoci Kršlja i Suvaja, izvor Bara evakutovan te još nekoliko manjih povremenih izvora.

Arheološka istraživanja su pokazala da su Bara eve špilje lokalitet koji je bio vrlo važno ljudsko stanište u pretpovijesti i srednjem vijeku. Stoga je šire područje Bara evih špilja rješenjem Konzervatorskog odjela u Karlovcu 2003. godine stavljeno pod preventivnu zaštitu.

Danas su Bara eve špilje postale iznimna turistička atrakcija na kojoj se naglasak daje na očuvanje prirode i edukaciju posjetitelja o važnosti zaštite prirode u cjelini.

Svake godine posjećeno je oko 8 000 gostiju, a tendencija rasta broja posjetitelja vidljiva je svake godine.

Opština Rakovica uz postojeće prirodne baštine nastoji i svoja kulturno-povijesna obilježja staviti u funkciju turizma. Za tu namjenu obnovljena je kula Starog grada Drežnika koja je također otvorena za posjetitelje, te se planira projektiranje i sanacija preostalih ruševnih dijelova starog grada u turističke i kulturno-povijesne namjene i integracija cijelog prostora uz kanjon rijeke Korane u jedan turistički proizvod.

Neispitana su i brojna arheološka nalazišta oko spiljskog sustava u Novoj Kršlji, Mašvini i Staroj Kršlji koja se planiraju zaštiti započetim izmjenama i dopunama Prostornog plana Opštine.

Sa rastom broja posjetitelja pojavljuje se i potreba za uvođenjem dodatnih sadržaja, kao što su poučne staze, info table, šetnice, odmorišta. Povećani broj posjetitelja znači i potrebu proširenja zone zaštite. Područje Opštine Rakovica obiluje speleološkim objektima među kojima se najveći nalaze na području brda Mašvina pa bi se zaštita mogla proširiti i na to područje. Svrha zaštite moglo bi, osim očuvanja biljnih i životinjskih vrsta, biti i ishodjenje višeg stupnja zaštite u vidu Parka prirode ili Geoparka.

Stanovnici Rakovice svjesni su prirodnih resursa koji se nalaze na njihovom području i nastoje se prema njima odgovorno odnositi. U tu svrhu je osnovana Ekološka

udruga " uvari Korane" koja je pokrenula aktivnosti iš enja okoliša uz pomo lokalne samouprave.

Namjera Ianova Udruge je o uvanje tradicije specifi nog na ina života vezanog za ovo podru je, a rade na iš enju Korane od raslinja, iš enju postoje ih pristupnih putova koji vode u kanjon do mliništa, provo enju zaštite ugroženih životinjskih i biljnih vrsta u skladu s posebnim propisima te provode druge aktivnosti koje promoviraju odgovoran odnos prema prirodi i okolišu.

2.3.6. SWOT analiza infrastrukture Op ine

Tablica 28. Swot analiza infrastrukturne opremljenosti podru ja Op ine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - dobra povezanost Op ine s drugim centrima - izgra ena mreža javne rasvjete
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - nerazvrstane i nepropisno ure ene prometnice kroz naselje - nepostajanje vlastitog vodocrpilišta - slaba pokrivenost vodovodnom mrežom - nedostatak željezni ke povezanosti - nedovoljno razvijena poslovna infrastruktura - slabo ure eni poljski putevi za poljoprivrednike - nepostojanje odgovaraju e kanalizacijske mreže - nezadovoljavaju a elektroopskrba - nerazvijena telefonska i internet mreža
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> - pove anje kapaciteta vodoopskrbe - ure enje osnovne infrastrukture vodovoda, cesta, odvodnje, nogostupa i sl. - poboljšanje komunalne infrastrukture - prometna povezanost sa autocestom i željezni kom prugom
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - loša kvaliteta opskrbe elektri nom energijom - relativna prometna izolacija - nedostatak pitke vode - zaštita okoliša zbog neizgra enog sustava odvodnje i pro iš avanja otpadnih voda

Izvor: Op ine Rakovica

2.3.7. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 29. Razvojni problemi i potrebe razvoja infrastrukture na podru ju Op ine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> - Nezadovoljavaju e stanje i izgra enost cjelokupne infrastrukture - Nezadovoljavaju a razina kvalitete postoje ih županijskih i lokalnih prometnica na podru ju Op ine - Nedostatak željezni ke povezanosti 	<ul style="list-style-type: none"> o Izgradnja vodovodne mreže o Unaprje enje kvalitete i izgra enosti infrastrukture o Sanacija županijskih i lokalnih prometnica o Planiranje, osiguravanje financijskih sredstava za izgradnju, ure enje i poboljšanje infrastrukture

Izvor: Op ine Rakovica

2.4. Prirodna i kulturno-povijesna baština

2.4.1. Prirodne vrijednosti i baština

Na području općine Rakovica, kao zaštićeno prirodno područje nalazi se dio nacionalnog parka "Plitvička Jezera" (od 1949. godine).

Za zaštitu su predloženi sljedeći i evidentirani izuzetno vrijedni dijelovi prirode:

- kanjon rijeke Korane sa blžom okolicom - u rangu zaštite enog krajolika,
- Bara efe špilje (gornja i donja) - u rangu geomorfološkog spomenika, sa neposrednom okolicom ulaza – značajni krajobraz,
- Panjkov ponor - Kršlje - u rangu geomorfološkog spomenika.

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja nacionalnog parka Plitvička Jezera najvažnije je donošenje i provedba njegovog prostornog plana područja posebnih obilježja i plana upravljanja.

Elemente krajobraza u zaštiti enim području jima ali i ostalim krajobrazno vrijednim području jima trebaštiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranim u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana.

Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim području jima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila

prirodna krajobrazna slika,

- odgovaraju im mjerama sprje avati šumske požare,
- uskladiti i prostorno organizirati razli ite interese,
- posebno ograni iti i pratiti gra evinsko zauzimanje neposredne obale,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju,
- izgradnju izvan granica gra evinskog podru ja kontrolirati u veli ini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zašti ene ili vrijedne krajobrazne pojedina ne elemente,
- štititi zna ajnije vizure od zaklanjanja ve om izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i si.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Speleološke objekte treba o uvati izuzimanjem nepovoljnih aktivnosti (eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehni ki zahvati, izgradnja i dr.) iz zone u kojoj bi mogli negativno utjecati na ovu, sa stajališta zaštite prirode, iznimno zna ajnu geobaštinu.

Nužno je osigurati provo enje mjera revitalizacije za staništa u zašti enim podru jima (i ostalim podru jima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpanju (travnjaci, bare, lokve, špilje i dr.) - kroz osiguranje poticaja ili organiziranje košnje i iš enja od strane nadležnih javnih ustanova zaštite prirode. Po potrebi navedene ustanove trebaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode sklapati ugovore o skrbi za pojedina zašti ena podru ja ili njihove dijelove.

Preporu livo je izraditi i provoditi programe razvoja održivog turizma u zašti enim podru jima, s naglaskom na definiranje prihvatanog kapaciteta podru ja ("carrying capacity").

Do donošenja op ih i pojedina nih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora podru ja predloženih za zaštitu, ograni iti izgradnju novih objekata izvan podru ja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zašti ena podru ja, uskladiti sve aktivnosti s budu im mjerama zaštite tog podru ja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

Do dovršenja postupka zaštite izuzetno vrijednih dijelova prirode iz prethodnog lanka, na/u navedenim podru jima, ozna enim na kartografskom prikazu "Uvjeti za korištenje, ure enje i zaštitu prostora" dopuštene su samo one radnje koje ne ošte uju i ne mijenjaju njihova prirodna obilježja

Prostore treba zaštiti od izgradnje van granica gra evinskih podru ja, izuzev obnove mlinica uz vodotoke.

Kao zašti eni krajobraz se štiti prostor Panjkov potok -Kršlje, koji je ujedno i nadzemni dio pripadaju eg špiljskog sustava.

U svrhu obnove krajobraznih vrijednosti poticati sljede e agrotehni ke mjere:

- obrada poljoprivrednih površina za ekoproizvodnju sa strogo kontroliranom primjenom korištenja umjetnih gnojiva
- poticati tradicionalne na ine obrade zemlje i držanja stoke sa ciljem ve eg korištenja pašnja kih površina
- održavanje livada košenjem.

Osim navedenih mjera, nužno je kontrolirano iskorištavanje i o uvanje šuma sa ciljem o uvanja podzemnog krškog eko sustava.

Strogo zašti ene i ugrožene vrste:

Prema Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske kao najugroženija biljna vrsta (regionalno izumrla ili pred izumiranjem – u kategoriji VU – rizi na, SZ-strogo zašti ena vrsta) na podruju Op.ine Rakovica utvr eno je nalazište slijede e biljne vrste:

- Tisa (*Taxus baccata L.*).

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, šire podruje je Op.ine Rakovica je stvarno ili potencijalno podruje rasprostranjenosti ve eg broja ugroženih i/ili zašti enih vrsta sisavaca. To su sljede e vrste ugroženih sisavaca:

- strogo zašti ene vrste:

- širokouhi mra njak (*Barbastello barbastellus*)
- vuk (*Canis lupus*)
- sivi puh (*Glis glis*)
- europski zec (*Lepuseuropaeus*)
- ris (*Lynx lynx*)
- dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersi*)
- puh orašar (*Muscardinus avellanarius*)
- velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*)
- ri i šišmiš (*Myotis emarginatus*)
- veliki šišmiš (*Myotis myotis*)
- mali ve ernjak (*Nyctalus leisleri*)
- sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*)
- veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*)
- mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*)
- vjeverica (*Sciurus vulgaris*)
- sme i medvjed (*Ursus arctos*)

- najugroženije vrste:

- dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersi*)
- sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*)
- velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*)

Jedno od glavnih obilježja ovog područja je da u njemu žive sve tri (3) velike zvјери – vuk, ris i medvjed.

Obzirom na prisutna staništa, kao i uzimajući u obzir podatke ornitoloških studija i Crvenu knjigu ugroženih ptica Hrvatske, šire područje Opštine Rakovica je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica. To su sljedeće vrste ugroženih ptica:

- planinski uk (*Aegolius funereus*)
- vodomar (*Alcedo atthis*)
- jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca* NSZ)
- primorska trepeteljka (*Anthus campestris*)
- sova močvarica (*Asio flammeus*)
- lještarka (*Bonasa bonasia* NSZ)
- ušara (*Bubo bubo*)
- leganj (*Caprimulgus europaeus*)
- crna roda (*Ciconia nigra*)
- zmijar (*Circaetus gallicus*)
- golub dupljaš (*Columba oenas*)
- kosac (*Crex crex*)
- planinski djetli (*Dendrocopos leucotos*)
- crvenoglavi djetli (*Dendrocopos medius*)
- sirijski djetli (*Dendrocopos syriacus*)
- crna žuna (*Dryocopus martius*)
- vrtna strnadica (*Emberiza hortulana* NSZ)
- sivi sokol (*Falco peregrinus*)
- bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*)
- mala muharica (*Ficedula parva*)
- mali uk (*Glaucidium passerinum*)
- sivi svrak (*Lanius minor*)
- ševa krunica (*Lullula arborea*)
- škanjac osaš (*Pernis apivorus*)
- troprsti djetli (*Picoides tridactylus*)
- siva žuna (*Picus canus*)
- šljuka (*Scolopax rusticola*) (vjerojatno područje gniježdenja)
- jastreba a (*Strix uralensis*)
- pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*)

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, podru je Općine Rakovica je stanište sljede ih strogo zašti enih vrsta:

- vodozemci

- žuti muka (*Bombina variegata*)
- rni daždevnjak (*Salamandra atra*)
- veliki vodenjak (*Triturus carnifex*)

- gmazovi

- velebitska gušterica (*Iberolacerta horvathi*)
- ri ovka (*Vipera berus*)
- živorodna gušterica (*Zootoca vivipara*)

Prema Crvenoj knjizi slatkovodnih riba Hrvatske, podru je Općine Rakovica je podru je rasprostranjenja ve eg broja ugroženih vrsta riba:

- ukrajinska paklara (*Eudontomyzon mariae*)
- krkuša (*Gobio gobio* – *Gobio obtusirostris*)
- keslerova krkuša (*Gobio kessleri* – *Romanogobio kessleri*)
- poto na pastrva (*Salmo trutta*) (zašti ena lovostajem i odre ivanjem najmanje veli ine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu NN br. 82/05, 139/06)
- nosara (*Vimba vimba*)
- bolen (*Aspius aspius*) (zašti ena lovostajem i odre ivanjem najmanje veli ine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu NN br. 82/05, 139/06)
- šaran (*Cyprinus carpio* – zavi ajne populacije) (zašti ena lovostajem i odre ivanjem najmanje veli ine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu NN br. 82/05, 139/06)
- plotica (*Rutilus pigus* – *Rutilus virgo*)
- mali vretenac (*Zingel streber*)

Prema Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske (u pripremi), podru je Općine Rakovica je stanište više strogo zašti enih vrsta leptira:

- šumski planinski okaš (*Erbia medusa*)
- mo varna ri a (*Euphydryas aurinia*)
- mala svibanjska ri a (*Euphydryas maturna*)
- Niklerova ri a (*Mellicta aurelia*)
- bijela ri a (*Nymphalis vauvblum*)
- obi ni lastin rep (*Papilio machaon*)
- apolon (*Parnassius apollo*)
- crni apolon (*Parnassius mnemosyne*)
- žednjakov plavac (*Scolitantides orion*)
- uskrišnji leptir (*Zerynthia polyxena*)

Detaljan popis s mjerama zaštite za Strogo zaštiene i ugrožene vrste nalazi se u stru noj podlozi pod nazivom „*Mjere zaštite prirode (prijeđlozi zahtjeva zaštite prirode) za izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Rakovica – stru na podlogu*“ kojeg je izradio Državni zavod za zaštitu prirode u kolovozu 2014. godine, a sastavni je dio prostornog plana.

Na području Općine Rakovica, sukladno Uredbi o proglašenju ekološke mreže (NN br. 124/2013), nalaze se kopnena područja ekološke mreže, područja o uvanju značajna za ptice – POP (područja značajna za održavanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Evropsku uniju, kao i njihova staništa, te područja značajna za održavanje migratoričnih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (područja značajna za održavanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Evropsku uniju). Ekološka mreža RH na području Općine Rakovica obuhvaća sljedeće:

- Područja o uvanju značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena područja od značaja za zajednicu – pSCI)
 - Dumen i ašpilja (HR2000026),
 - Bara eva špilja – donja (HR2000004),
 - Kuki eva špilja – gornja (HR2000066),
 - Panjkov ponor – Vari akova špilja sustav (HR2001180),
 - Pećina – pritok Slunjice (HR2001401),
 - Gorski kotar i sjeverna Lika (HR1000019) i
 - Nacionalni park Plitvička jezera (HR1000020).

- Područja o uvanju značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)
 - "Gorski kotar i sjeverna Lika" (HR1000019) i
 - "Nacionalni park Plitvička jezera" (HR1000020),

Za područje Ekološke mreže RH na području Općine Rakovica navode se sljedeće mjere zaštite:

- Osnovne mjere za održavanje ciljanih vrsta ptica (i na in provedbe mjera) U
Područjima o uvanju značajnim za ptice (POP) propisane su Pravilnikom o ciljevima održavanja i osnovnim mjerama za održavanje ptica u području ekološke mreže (NN br. 15/2014),
- Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značaj negativan utjecaj na ciljane vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode (NN br. 80/13) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (NN br. 118/09). Od zahvata

koji mogu imati negativan utjecaj na podru ja ekološke mreže posebice treba izdvojiti eventualno planirane radove regulacije vodotoka, centre za gospodarenje otpadom, intezivno širenje i ili formiranje novih gra evinskih podru ja, obuhvatne infrastrukturne projekte/ koridore, hidrotehni ke i melioracijske zahvate i razvoj turisti kih zona.

Ekološki zna ajna podru ja koja se nalaze na podru ju Op ine Rakovica treba sa uvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za o uvanje stanišnih tipova (NN 7/06., 119/09.) i EU Direktive o staništima. Na podru ju Op ine Rakovica utvr eni su ugroženi i rijetki tipovi staništa (*Neobrasle i slabo obrasle obale teku ica; Brdske i gorske stijene Gorskog kotara i Istre; Ilirsko-dinarske vapnena ke stijene; Gorska, preplaninska i planinska to ila; Mezofilne livade Srednje Europe; Subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima; Europske suhe vrištine i travnjaci trave tvrda e; Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci; Mezofilne i neutrofilne iste bukove šume; Dinarske bukovo-jelove šume*) za koje treba provoditi mjere zaštite staništa dane u stru noj podlozi pod nazivom „*Mjere zaštite prirode (prijedlozi zahtjeva zaštite prirode) za izmjene i dopune Prostornog plana ure enja Op ine Rakovica – stru na podloga*“, kojeg je izradio Državni zavod za zaštitu prirode u kolovozu 2014. godine, a sastavni je dio prostornog plana.

Osim dijela NP kao zašti enog podru ja, u op ini Rakovica postoji trano zašti eno podru je Bara eve špilje.

Šire podru je Bara evih špilja preventivno je bilo zašti eno do 2011. godine. 2013. godine predlaže se zaštita šireg podru ja zbog obuhvata podzemnih kanala Bara evih špilja, špiljskog sustava Ponorac-Jovina pe ina, krajobrazne raznolikosti podru ja koju obilježavaju brojne ponikve i meandriraju i potoci te pripadaju e bioraznolikosti, i to u kategoriji zaštite zna ajni krajobraz.

Bara eve špilje proglašene su zašti enima 29.03.2016. godine na sjednici Županijske skupštine Karlova ke županije.

Pod pojmom Bara eve špilje podrazumijevaju se Gornja Bara eva špilja, neposredno ispod nje smještena Donja Bara eva špilja, Nova Bara eva špilja i Izvor špilja Bara evac. Iako na je podru ju prisutno još 5 speleoloških objekata, zbog ve postoje e prepoznatljivosti imena cijelo podru je nosi naziv Bara eve špilje.

Zašti eno podru je Zna ajni krajobraz Bara eve špilje obuhva a površinu od 5,19 km² i nalazi se u op ini Rakovica. Prostire se kroz tri naselja: Nova Kršlja, Stara Kršlja i Grabovac Drežni ki.

Vrednovanjem podru ja utvr eno je da su na podru ju Zna ajnog krajobraza

Bara eve špilje razvijeni raznoliki reljefni tipovi i oblici sa prevladavaju im krškim reljefom. Podzemno se prostiru speleološki objekti sa sigama, pleistocenskim fosilnim ostacima i endemskom špiljskom faunom te arheološkim nalazima. Cijelo područje uključuje rijetke i ugrožene tipove staništa te uz njih vezane ugrožene i strogo zaštićene vrste.

Dosadašnje tradicionalno korištenje zaštite enog područja ne predstavlja prijetnju prirodi (bioraznolikosti, georaznolikosti i krajobraznoj raznolikosti). Cilj zaštite je očuvati geomorfološke i geospeleološke vrijednosti krškog područja, mozaik prirodnih i doprirodnih staništa kao i s njima povezanu bioraznolikost.

2.4.2. Kulturna dobra

Općina Rakovica ima više kulturno-povijesnih i speleoloških znamenitosti koje ju izdvajaju od ostalih područja. To su poznati speleološki kraški kompleksi Bara eve spilje koje su stalno otvorene za posjetitelje, kaštel Frankopana – Stari grad Drežnik, eko muzeji i rute kulturnog turizma pod zajedničkim sloganom „Plitvi ke doline“ te povijesnu građu koja se odnosi na Rakovici ustanak pod vodstvom Eugena Kvaternika i prvu hrvatsku vladu u Rakovici te Domovinski rat.

Na području Općine u naselju Drežnik Grad nalazi se kula Starog grada Drežnika iz razdoblja Frankopana. Kula je obnovljena i otvorena za posjetitelje. Na vrhu kule postavljeni su dalekozori kojima se posjetitelji mogu poslužiti s obzirom da se u samom podnožju kule nalazi kanjon Korane i netaknuti okoliš. Kula je pogodna za turističku eksploraciju i njen upravljanje bi se moglo staviti pod ingerenciju Javne ustanove.

Područje bi posebno moglo biti zanimljivo za ljubitelje ornitologije s obzirom da je cijelokupni kraj izrazito bogat raznim pticama žive na ovom području netaknute i iste prirode.

Tablica 30. Popis najvažnijih spomenika povijesne – kulturne baštine na području Općine Murter-Kornati

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
NEPOKRETNO KULTURNO DOBRO			
Z-291	Drežnik Grad	Ruševine starog grada Drežnika	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
P-4755	Korana	Mlin-vodenica Špoljari	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-6270	Korana	Špoljari eva pilana na rijeci Korani	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
P-4750	Rakovica	Tradicijska okućnica Rakovica 9	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212>

2.4.3. SWOT analiza kulturno – povijesne baštine

Tablica 31. Swot analiza kulturno – povijesne baštine područja Općine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Nacionalni park i zaštićeni krajolik
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Zapuštenost kulturnog naslijeđa – Nedovoljna turistička valorizacija prirodne i kulturne baštine – Manjak sustava za praćenje okoliša (monitoringa okoliša, mora, zraka, tla) – Nedovoljno iskorišten turistički potencijal na zaštitu enim području – Nedovoljna razina svijesti i informiranosti stanovništva o zaštiti okoliša i održivom razvoju
PRIЛИKE	<ul style="list-style-type: none"> – Zainteresiranost turista za posjet zaštićenim područjima prirode – Postojanje zakonske regulative za korištenje i zaštitu vodnih i svih prirodnih potencijala – Promicanje novih tehnologija vezanih za energiju i očuvanje okoliša
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Devastacija i propadanje prirodnog i kulturnog dobra zbog neodgovornog korištenja

Izvor: Općina Rakovica

2.4.4. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 32. Razvojni problemi i potrebe kulturno – povijesne baštine Rakovica

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nedovoljna provedba mjera zaštite okoliša – Nedovoljna uključenost kulturno-povijesne baštine u turističku ponudu – Manjak finansijskih sredstava za ulaganja u obnovu, zaštitu i sprječavanje propadanja spomenika kulture 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sustavnom provedbom mjera zaštite okoliša, prirodne i kulturne baštine, poticanjem korištenja obnovljivih izvora energije i energetske uinkovitosti djelovati u smjeru osiguranja održivog razvoja Općine ○ Očuvanje i obnova estetske vrijednosti krajobraza ○ Gospodarske i infrastrukturne građevine prilagoditi zahtjevima zaštite prostora, uvažavajući uvjete nadležnih službi za zaštitu krajobraznih i prirodnih vrijednosti ○ Redovito provoditi mjere zaštite i održavanja spomenika graditeljstva ○ Provoditi mjere zaštite arheoloških lokaliteta i prezentacije njegove vrijednosti i znamenitosti ○ Provoditi mjere konzervacije, obnove, rekonstrukcije i revitalizacije kulturnih dobara

Izvor: Općina Rakovica

2.5. Gospodarstvo

2.5.1. Gospodarske značajke područja Općine Rakovica

2.5.1.1. Ekonomski razvoj i socijalno gospodarska struktura

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 147/14) koji je stupio na snagu 01.siječnja 2015.godine i Uredbe o indeksu razvijenosti („Narodne novine“ broj 63/10 i 158/13). Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (»Narodne novine«, br. 158/13.) ostaje na snazi pet godina od stupanja na snagu navedenog Zakona.

Indeks razvijenosti izrađunava se na temelju pet pokazatelja (stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunske prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, opseg kretanja stanovništva i stope obrazovanosti) koji u razliitim omjerima utječe na njegovu vrijednost. Stupanj razvijenosti izrađunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine.

Prema Odluci o razvrstavanju, na županijskoj razini, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti i to prema prosjeku RH u: I. skupinu <75% prosjeka RH, II. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, III. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i IV. skupinu >125% prosjeka RH.

Na lokalnoj razini, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prosjeka RH u: I. skupinu <50% prosjeka RH, II. skupinu od 50% do 75% prosjeka RH, III. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, IV. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i V. veća >125% prosjeka RH.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 147/14) i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj 158/13) Karlovačka županija je uvrštena u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave.

Općina Rakovica je uvrštena u II. skupinu jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti Karlovačke županije iznosi 56,34%, a indeks razvijenosti Općine Rakovica 68,54% što je više od prosjeka Karlovačke županije.

Tablica 33. Pokazatelji razvijenosti Op ine Rakovica

Op ina Rakovica	Vrijednosti osnovnih pokazatelja	Prosje ni dohodak per capita	2010.-2012.	23.294	
		Prosje ni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	1.795	
		Prosje na stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	19,4%	
		Kretanje stanovništva	2010.-2001.	89,1	
	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja	Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	66,98%	
		Prosje ni dohodak per capita	2010.-2012.	74,8%	
		Prosje ni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	57,2%	
		Prosje na stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	91,4%	
	Indeks razvijenosti i skupine	Kretanje stanovništva	2010.-2001.	82,3%	
		Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	76,6%	
Indeks razvijenosti			68,54%		
Skupine			50 - 75 %		
			II.		

Izvor:<https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//arhiva/Regionalni%20razvoj//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti%20na%20lokalnoj%20razini%202013..pdf>

Tablica 34. Pokazatelji razvijenosti Karlova ke županije

Karlova ka županija	Vrijednosti osnovnih pokazatelja	Prosje ni dohodak per capita	2010.-2012.	26.633	
		Prosje ni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	2.167	
		Prosje na stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	20,1%	
		Kretanje stanovništva	2010.-2001.	91,6	
		Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	74,26%	
		Prosje ni dohodak per capita	2010.-2012.	77,15%	
		Prosje ni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	41,14%	
		Prosje na stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	59,09%	
	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja	Kretanje stanovništva	2010.-2001.	10,53%	
		Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	77,17%	
		Indeks razvijenosti	56,34%		
Skupine			<75%		
			I.		

Izvor:<https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//arhiva/Regionalni%20razvoj//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti%20na%20%CE%BEupanijskoj%20razini%202013..pdf>

2.5.1.2. Gospodarska osnova Op ine Rakovica

Op ina kao jedinica lokalne samouprave, osiguranjem sredstva za kreditiranje malih gospodarstava i obrtništva, nastoji poticajima djelovati kako na unaprje enje proizvodnje tako i na umanjenje posljedica nezaposlenosti.

Tablica 35. Popis aktivnih poduzeća na području Općine Rakovica

R.b.	Matični broj	Naziv tvrtke	Adresa	Veličina poduzeća	Glavna djelatnost (NKD2007)	Pravno ustrojeni oblik
1.	04306449	Fairyland j.d.o.o.	Brođanac 39, 47245 Brođanac	neodređeno	Ostale sportske djelatnosti	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
2.	03311279	OSNOVNA ŠKOLA EUGENA KVATERNIKA	Rakovica bb, 47245 Rakovica	neodređeno	Osnovno obrazovanje	Ustanova
3.	01853708	JU RAKOVICA	Nova Kršlja bb, 47245 Rakovica	neodređeno	Djelatnosti botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata	Ustanova
4.	04186516	MOUNTAIN HEIGHT j.d.o.o.	Grabovac 11/B, 47245 Grabovac	neodređeno	Odmaraonica i slični objekti za kraće i odmor	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
5.	01451316	MESAR MEYER d.o.o.	Rakovica 41 a, 47245 Rakovica	malo	Prerada i konzerviranje mesa	Društvo s ograničenom odgovornošću
6.	02810751	EKO HOTELI d.o.o.	Grabovac 57/a, 47245 Grabovac	malo	Hoteli i slični smještaj	Društvo s ograničenom odgovornošću
7.	04283503	NORŠI PELARSTVO j.d.o.o.	Nova Kršlja 49, 47245 Nova Kršlja	neodređeno	Uzgoj ostalih životinja	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
8.	04411315	NOR-VAL j.d.o.o.	Nova Kršlja 49, 47245 Nova Kršlja	neodređeno	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
9.	04240715	NORŠI USLUGE j.d.o.o.	Nova Kršlja 49, 47245 Nova Kršlja	neodređeno	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
10.	04394887	Terra Pomarium d.o.o.	Rakovičko Selište 185, 47245 Rakovičko Selište	neodređeno	Uzgoj jezgri avog i koštuni avoga	Društvo s ograničenom odgovornošću
11.	04118545	Leeloo drogerija j.d.o.o.	Rakovica 42/B, 47245 Rakovica	neodređeno	Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću
12.	01936115	Poljoprivredna zadružna BAHRA	Rakovica 201, 47245 Rakovica	malo	Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja	Zadruga
13.	02456591	LIKI VRT d.o.o.	Rakovica 40, 47245 Rakovica	malo	Odmaraonica i slični objekti za kraće i odmor	Društvo s ograničenom odgovornošću
14.	02369958	BRANITELJSKA TURISTIČKA ZADRUGA AKTIVNI - ODMOR	Brođanac 45, 47245 Brođanac	neodređeno	Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti	Zadruga

Izvor: <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/fullSearchPost>

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore, na podruju Opine Rakovica registrirano je 22 aktivnih poduzea, 14 aktivnih koja nisu predala GFI te 8 aktivnih obrta koji su predali GFI. Od 14 aktivnih koji nisu predali GFI registrirano je 4 mala poduzea i 10 neodređenih poduzea a velikih i srednjih nema. Od 8 aktivnih poduzeva koja su predala GFI sva poduzeva su mala.

Prema veličini poduzeva, najveći dio je male i neodređene tvrtke, dok srednja i velika poduzeva ne posluju na podruju Opine. Prema vrsti djelatnosti, temeljenih na Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, gotovo većina poslovnih subjekata se bavi primarnom djelatnošću, odnosno poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom, te tercijalnom djelatnošću (gospodarstvo). Preostali, manji dio poduzeva, bavi se trgovinom na veliko i malo, prerađivačkom industrijom i uslužnim djelatnostima.

Tablica 36. Popis poduzeva na podruju Opine Rakovica (predale GFI)

Vrsta	R.b.	Matični broj	Naziv tvrtke	Adresa	Veličina poduzeva	Glavna djelatnost
Društvo s ograničenom odgovornošću	1.	01817388	PRO MILK d.o.o.	Grabovac 216 /A, 47245 Grabovac	malo	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO
	2.	01897357	ROTOKOR d.o.o.	Grabovac 102 , 47245 Rakovica	malo	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE
	3.	01871668	SPELEKOM d.o.o.	Rakovica 6 , 47245 Rakovica	malo	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELETNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
	4.	01557491	AiS, putnička agencija, d.o.o.	Grabovac 175 , 47245 Grabovac	malo	DJELETNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE
	5.	04230671	RAKOVICA d.o.o.	Rakovica 6 , 47245 Rakovica	malo	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELETNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
	6.	02532930	JEZERA d.o.o.	Grabovac 271 , 47245 Grabovac	malo	OSTALE USLUŽNE DJELETNOSTI
	7.	02127644	MEDO EKOTURIZAM d.o.o.	Drežni ko Selište 15 , 47245 Rakovica	malo	DJELETNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE
	8.	04054393	HOTEL ZLATNI JELEN d.o.o.	Nova Kršlja 60 , 47245 Nova Kršlja	malo	DJELETNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE

Izvor: <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/extlogon;jsessionid=79B7C9C2FDFAE3FDF4F132C89183F98E>

2.5.1.3. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim elementima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadušu svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u koncu nici ostvari

pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni. Gospodarski rast nije mogu ako su proizvo a i ograni eni samo na doma e tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH, pa tako i Karlova ke županije i Op ine Rakovica, kao i izgledi za otvaranje radnih mesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

U slijede im tablicama su prikazani podaci o izvozu i uvozu Karlova ke županije i Op ine Rakovica ostvarenim u razdoblju 2009.-2012. godine

Tablica 37. Ostvareni izvoz u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica (u tisu ama kuna)

Županija/gradovi i op ine	OSTVARENI IZVOZ				Indexi	
	Godine	2009.	2010.	2011.	2012.	
Republika Hrvatska		55.272.198,00	64.870.443,00	71.234.060,00	72.233.613,00	101,4
Karlova ka županija		1.365.182,00	1.363.762,00	1.500.290,00	1.669.902,00	111,3
Op ina Rakovica		-	-	24,00	-	-

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2010/04-02-02_04_2010.htm;

http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm

U 2012.godini u Karlova koj županiji ostvaren je izvoz u iznosu od 1.669.902,00 kn što je za 11,3% više u odnosu na prethodnu godinu, te je udio izvoza Županije u izvozu RH iznosio 2,31%. Istodobno 2012.godine je u RH izvezeno robe u iznosu od 72.233.613,00 kn što je pove anje za 1,4% u odnosu na 2011. godinu.

Tablica 38. Ostvareni uvoz u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica (u tisu ama kuna)

Županija/gradovi i op ine	OSTVARENI UVOD				Indexi	
	Godine	2009.	2010.	2011.	2012.	
Republika Hrvatska		111.751.098,00	110.224.500,00	121.036.155,00	121.504.191,00	100,4
Karlova ka županija		1.130.077,00	1.135.151,00	1.272.758,00	1.248.053,00	98,1
Op ina Rakovica		1.137,00	1.673,00	2.984,00	1.992,00	66,7

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2010/04-02-02_04_2010.htm;

http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm

U 2012. godini u Karlova koj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 1.248.053,00 kn što je za 1,9% manje u odnosu na prethodnu godinu, te je udio uvoza Županije u uvozu RH iznosio svega 1,03%. Istodobno 2012. godine je u RH uvezeno robe u iznosu od 121.504.191,00 kn što je za 0,4% više u odnosu na 2011. godinu.

Op ina Rakovica je 2012. godine uvezla robe u vrijednosti 1.992,00 kn što je uspore uju i sa prethodnom 2011. smanjenje od 33,3%. Op ina Rakovica sudjeluje sa svega 0,16% u ukupnom uvozu Karlova ke županije.

Tablica 39. Bilanca vanjsko – trgovinske razmjene (u tisu 'ama kuna)

Elementi	Karlovacka županija		Općina Rakovica	
	2011.	2012.	2011.	2012.
1. Izvoz	1.500.290,00	1.669.902,00	24,00	-
2. Uvoz	1.272.758,00	1.248.053,00	2.984,00	1.992,00
3. Bilanca	227.532,00	421.849,00	-2.960,00	-1.992,00
4. Pokrivenost uvoza izvozom	117,88%	133,80%	0,80%	-

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm

Vezano za vanjskotrgovinsku razmjenu na razini Općine Rakovica svakako treba nastaviti djelovati u dosadašnjem smjeru, a prije svega, orijentirati se na izvoz onih roba koje kvalitetom odska u od uvezenih te na taj način djelovati u smjeru još jačeg razvoja domaće proizvodnje s ciljem održavanja radnih mesta. Na razini Općine u 2011. godini je pokrivenost uvoza izvozom bila 0,80%.

2.5.1.4. Zaposlenost i nezaposlenost

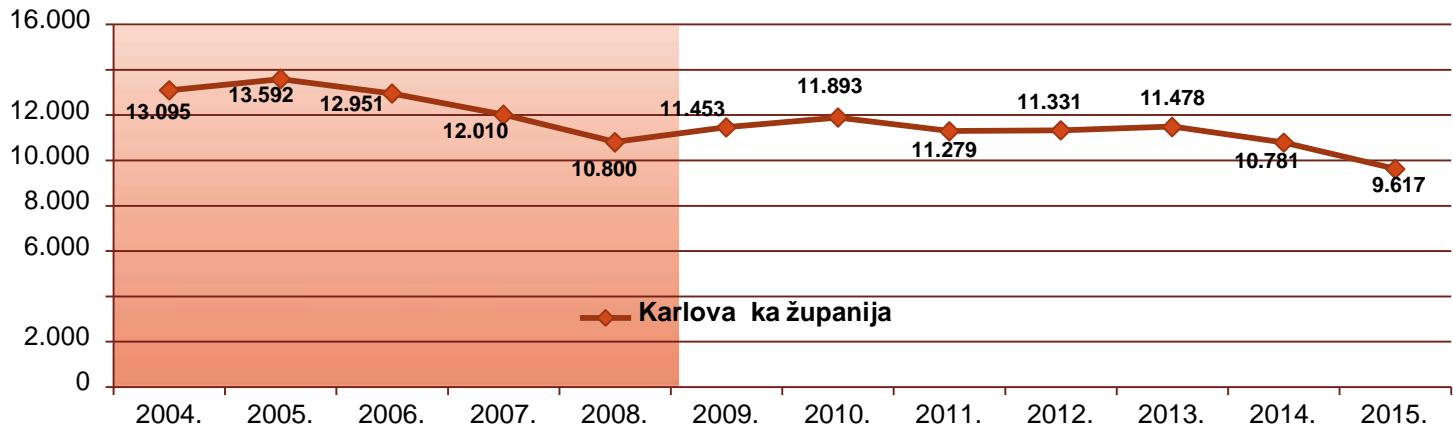
Tablica 40. Prosjećna nezaposlenost u Karlovackoj županiji i Općini Rakovici u razdoblju od 2004. – 2015. godine

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Karlovacka županija	13.095	13.592	12.951	12.010	10.800	11.453	11.893	11.279	11.331	11.478	10.781	9.617
Općina Rakovica	170	196	184	182	177	191	188	203	219	227	239	208

*2015.godina obuhvaća mjesecu – siječanj, veljaču, ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz, rujan i studeni

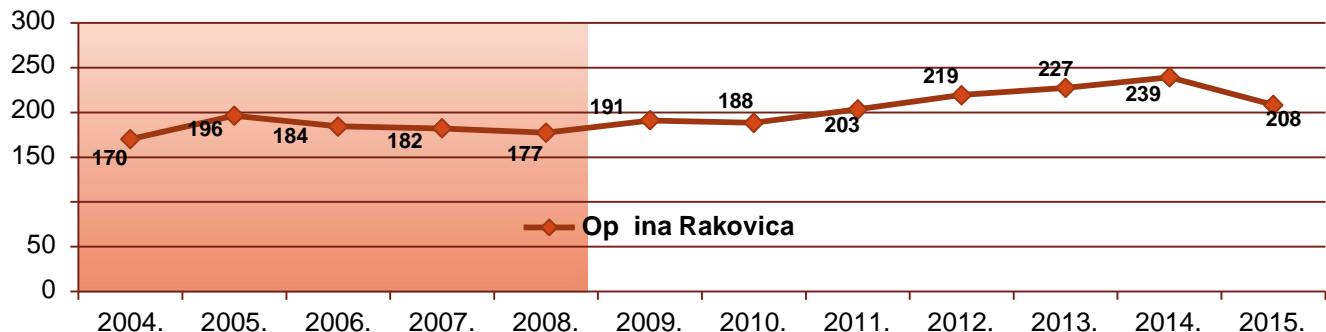
Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1>

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Grafikon 9. Prosjećna nezaposlenost u Karlovackoj županiji u razdoblju od 2004. – 2015.

*2015.godina obuhvaća mjesecu – siječanj, veljaču, ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz, rujan i studeni

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1>

Grafikon 10. Prosjećna nezaposlenost u Općini Rakovica u razdoblju od 2004. – 2015.

*2015.godina obuhvaća mjesecu – siječanj, veljaču, ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz, rujan i studeni

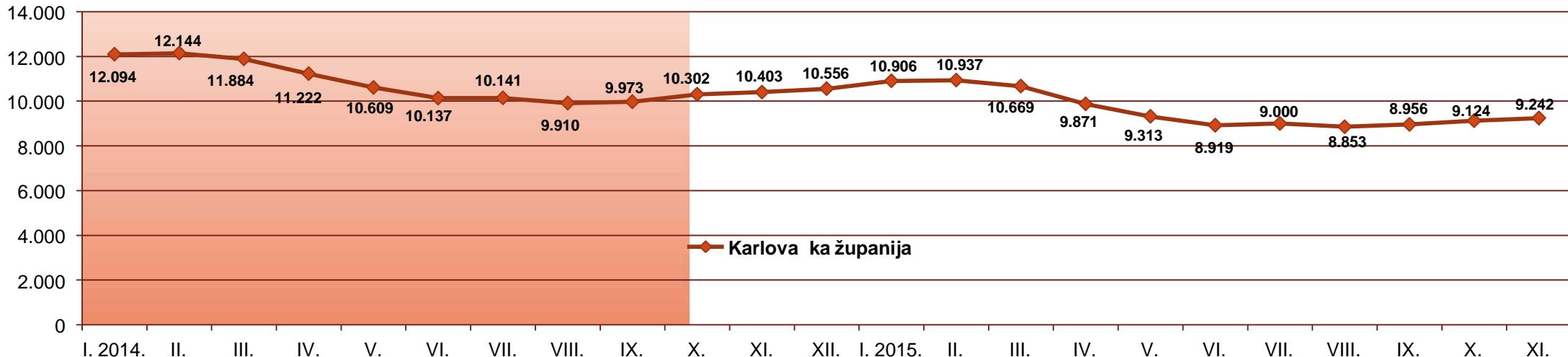
Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1>

Tablica 41. Nezaposlenost u RH, Karlovačkoj županiji i Općini Rakovica u razdoblju od siječnja – prosinca 2014.godine i siječnja – studenoga 2015.godine (stanje krajem mjeseca)

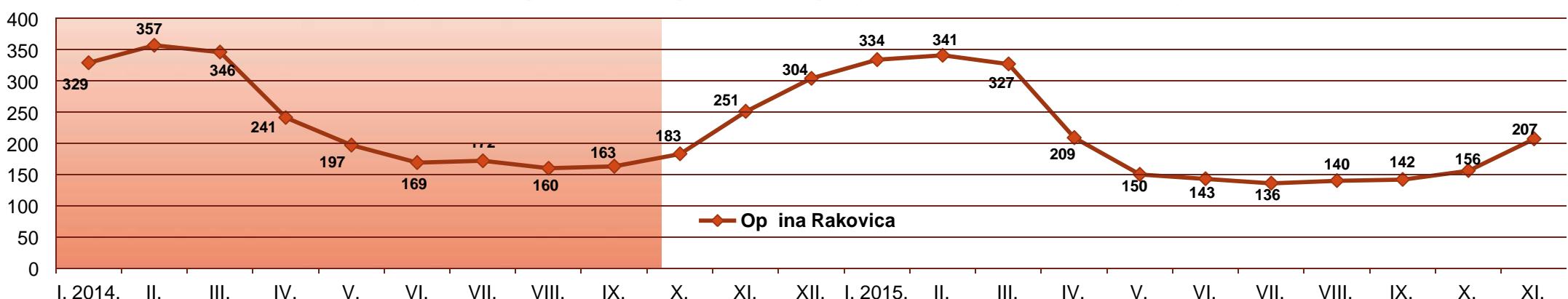
Nezaposlenost	RH	Karlovačka županija		Općina Rakovica	
		mjesec	broj	broj	udio u nezaposlenosti Županije
siječanj	378.284	12.094	3,20	329	2,72
veljača	384.376	12.144	3,16	357	2,94
ožujak	376.866	11.884	3,15	346	2,91
travanj	354.449	11.222	3,17	241	2,15
svibanj	327.508	10.609	3,24	197	1,86
lipanj	304.925	10.137	3,32	169	1,67
srpanj	296.094	10.141	3,42	172	1,70
kolovoz	289.889	9.910	3,42	160	1,61
rujan	290.584	9.973	3,43	163	1,63
listopad	306.170	10.302	3,36	183	1,78
studen	312.330	10.403	3,33	251	2,41
prosinac	316.763	10.556	3,33	304	2,88
siječanj	329.230	10.906	3,31	334	3,06
veljača	329.751	10.937	3,32	341	3,12
ožujak	319.211	10.669	3,34	327	3,06
travanj	297.088	9.871	3,32	209	2,12
svibanj	275.381	9.313	3,38	150	1,61
lipanj	260.073	8.919	3,43	143	1,60
srpanj	257.994	9.000	3,49	136	1,51
kolovoz	256.748	8.853	3,49	140	1,58
rujan	259.459	8.956	3,45	142	1,59
listopad	275.813	9.124	3,31	156	1,71
studen	284.657	9.242	3,25	207	2,24

Izvor:

<http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1;20Hrvatski%20zavod%20za%20zapo%C5%A1ljavanje>

Grafikon 11. Kretanje broja nezaposlenih osoba Karlova ke županije po mjesecima u 2014. i 2015. godini (stanje krajem mjeseca)

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1%3b+Hrvatski+zavod+za+zapo%u0161ljavanje>

Grafikon 12. Kretanje broja nezaposlenih osoba Općine Rakovica po mjesecima u 2014. i 2015. godini (stanje krajem mjeseca)

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1%3b+Hrvatski+zavod+za+zapo%u0161ljavanje>

U Opini Rakovica 2015. godine prosje na nezaposlenost u ukupnom broju radno aktivnog stanovništva je 208 osoba ili 2,16% od broja nezaposlenih osoba Karlova ke županije, te se može zakljuiti da je stopa nezaposlenosti na podruju Opine mala. Navedeni podatak pokazuje da Opina ima jako stabilno društvo, zbog male stope nezaposlenosti većina stanovništva ima osigurano sve u vezi egzistencijalnih potreba, što pridonosi ekonomskoj snazi Opine.

Mjesečne stope nezaposlenosti nam govore o dinamici kretanja nezaposlenosti usporeduju i stanje tekućeg mjeseca s prethodnim, te nam naglašavaju promjene u nezaposlenosti s obzirom na pozitivne i negativne stope (rasta i pada nezaposlenosti), što uzrokuje povećanje ili smanjenje nezaposlenosti u odnosu na prethodni mjesec. Usporeduju i stopu nezaposlenosti kroz razdoblja može se primijetiti da su varijacije u nezaposlenosti na podruju Opine relativno male, te su ekonomski gotovo neznačajne. No međutim, može se uočiti i povećanje broja nezaposlenih u zimskim mjesecima što pokazuje značaj turističke sezone i oscilacije uzrokovane sezonskim zapošljavanjem.

U obrazovnoj strukturi nezaposlenih osoba u 2015. godini na podruju Opine Rakovica najbrojnije su bile osobe sa završenom srednjom školom (127 ili 61%), potom osobe sa završenom osnovnom školom (61 ili 30%), osobe s fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom (9 ili 4%), osobe bez škole i nezavršenom osnovnom školom (6 ili 3%) te osobe s prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom (4 ili 2%), kao što je prikazano i u slijedećoj tablici i grafikonu.

Tablica 42. Pregled broja nezaposlenih Karlova ke županije i Op.ine Rakovica po razini obrazovanja u 2015.godini (stanje krajem mjeseca)

	2015												2015. (prosjek)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Karlova ke županija - ukupno	10.906	10.937	10.669	9.871	9.313	8.919	9.000	8.853	8.956	9.124	9.242	9.617	
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	936	936	929	904	878	845	835	825	825	819	840	870	
(1) Završena osnovna škola	2.542	2.576	2.511	2.385	2.289	2.227	2.182	2.133	2.124	2.149	2.198	2.301	
(2) Srednja škola	6.429	6.460	6.300	5.715	5.317	5.021	5.084	4.980	5.160	5.270	5.305	5.549	
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	581	572	548	522	499	487	519	516	491	497	522	523	
(4) Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	418	393	381	345	330	339	380	399	356	389	377	373	
Op. ina Rakovica - ukupno	334	341	327	209	150	143	136	140	142	156	207	208	
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	7	6	
(1) Završena osnovna škola	85	87	85	58	51	50	49	47	45	48	66	61	
(2) Srednja škola	222	226	214	127	80	75	72	77	82	92	126	127	
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	6	8	7	7	4	4	2	2	2	3	4	4	
(4) Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	15	14	15	11	9	8	7	8	7	6	4	9	

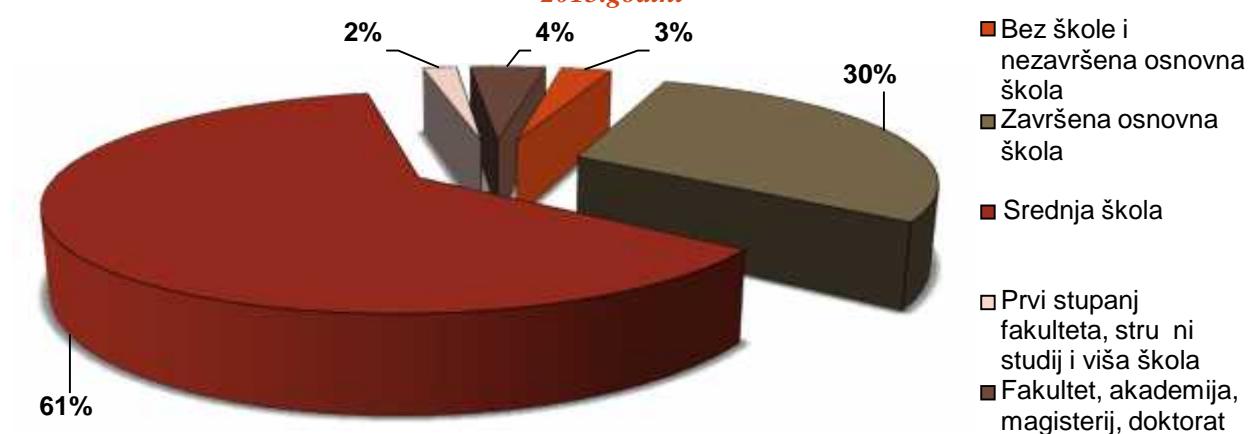
Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1%3b+Hrvatski+zavod+za+zapo%u0161ljavanje>

Tablica 43. Broj nezaposlenih Op. ine Rakovica po razini obrazovanja u 2015. godini

	2015. godina
Op. ina Rakovica - ukupno	208
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	6
(1) Završena osnovna škola	61
(2) Srednja škola	127
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	4
(4) Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	9

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1%3b+Hrvatski+zavod+za+zapo%u0161ljavanje>

Grafikon 13. Nezaposlene osobe na području Općine Rakovica prema razini obrazovanja u 2015.godini

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

2.5.1.5. Swot analiza gospodarskih obilježja

Tablica 44. Swot analiza gospodarskih obilježja području Općine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - Dostupni resursi za eko proizvodnju, odnosno prisutnost nezagonjenih tala na području Općine (veća potražnja za eko proizvodima) - Mogućnost prihvata stranih i domaćih ulaganja - Niska stopa nezaposlenosti
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta - Prema veličini poduzeća, najveći dio je male tvrtke, dok velika poduzeća ne posluju na području Općine - Nedovoljno korištenje inovacija i novih tehnologija - Nedovoljno poticanje izvoza - Niska tehnička razina poljoprivredne proizvodnje
PRIЛИKE	<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje novih tehnologija - Porast interesa stranih ulagača - Nacionalni programi poticanja gospodarstva - Korištenje fondova namijenjenih poljoprivredi i ruralnom razvoju - Povećana potražnja za brendiranim i autohtonim proizvodima
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - Prenamjena poljoprivrednog zemljišta

Izvor: Općina Rakovica

2.5.1.6. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 45. Razvojni problemi i potrebe razvoja gospodarstva na području Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> - Neiskorištenost Nacionalnog Parka za turizam 	<ul style="list-style-type: none"> o Pojačan interes za ulaganje u energetske projekte (obnovljivi izvori energije)

Izvor: Općina Rakovica

2.5.2. Poduzetništvo

Prema parametrima veličine i broja pravnih oblika, na području Opštine Rakovica registrirano je 36 pravnih oblika, od toga aktivnih 22. Podaci o gospodarskoj aktivnosti na opštinskem nivou, mjereno u odnosu na registrirane gospodarske subjekte, pokazuju visoki udio malih poduzeća.

Tablica 46. Klasifikacija pravnih oblika prema veličini na području Opštine Rakovica

Pravni oblici	Opština Rakovica				
	Male	Srednje	Velike	Neodređeni	Ukupno
Aktivne tvrtke koje su predale GFI	8	0	0	0	8
Aktivne tvrtke	12	0	0	10	22
Sve tvrtke upisane u sudski registar	21	0	0	15	36
Ukupno	41	0	0	25	66

Izvor: <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/fullSearchPost>

Na području Opštine Rakovica, najveći broj poduzeća za glavnu djelatnost ima djelatnost pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrana, to nije njih 7, što čini 31,82% od ukupnog broja aktivnih poduzeća. 4 poduzeća, ili 18,18%, se bavi poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom. Navedeni podaci su vidljivi i iz slijedeće tablice.

Tablica 47. Klasifikacija aktivnih pravnih oblika prema djelatnosti na području Opštine Rakovica

Djelatnost prema NKD-u	Broj subjekata
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4
Prerađivačka industrija	1
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda; gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2
Građevinarstvo	1
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	2
Djelatnost pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrana	7
Obrazovanje	1
Umjetnosti, zabava i rekreacija	3
Ostale uslužne djelatnosti	1
Ukupan broj aktivnih tvrtki	22

Izvor: <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/fullSearchPost>

2.5.2.2. Poduzetni ke zone

Na području Županije je 30 poduzetničkih zona osnovano na temelju odluka predstavnika tijela, dok za 13 poduzetničkih zona predviđenih prostornim planovima uređenja navedene odluke nisu donesene. Od srpnja 2013. osniva i poduzetničke

zona su obvezni prema odredbama članka 6. Zakona o unapređenju poduzetni ke infrastrukture donijeti odluku o osnivanju. Navedenim odredbama propisano je da se ukupna površina poduzetni ke zone definira Prostornim planom i Odlukom o osnivanju, a uključuje sve zemljišne parcele namijenjene poduzetnicima i ukupnu površinu prometne i druge infrastrukture, namijenjene za obavljanje poduzetni kih aktivnosti unutar poduzetni ke zone u definiranom obuhvatu zone. Raspoloživa površina poduzetni ke zone uključuje one zemljišne parcele koje su namijenjene poduzetnicima za obavljanje poduzetni kih aktivnosti unutar poduzetni ke zone.

Grad Karlovac, Grad Ozalj i Općina Rakovica za sve osnovane poduzetni ke zone, te Grad Duga Resa za jednu od devet zona, Slunj za jednu od tri zone i Općina Žakanje za jednu od dvije zone su izradili studiju opravdanosti izgradnje, dok druge jedinice lokalne samouprave to nisu napravile. Prije donošenja odluke o osnivanju poduzetni ke zone trebalo bi ispitati opravdanost izgradnje, a posebno analizirati potražnju (interes investitora), položaj zone (lokacija s osvrtom na prometnu povezanost), veličinu, troškove osnivanja i opremanja (projekcije izravnih i neizravnih prihoda te rashoda), izvore financiranja, pogodnosti za poduzetnike i u inke koji se njima namjeravaju posti i.

Većinom poduzetni kih zona na području Županije upravljaju jedinice lokalne samouprave. Trgovačka društva za upravljanje zonama su osnovale Karlovačku županiju i Grad Ogulin. Trgovačka društva u privatnom vlasništvu i fizичke osobe (obrti) upravljaju zonama u općinama Barilović, Bosiljevo i Ribnik. Upravitelji nemaju poduzetni ke zone na području Grada Duge Rese i općine Tounj i Vojni. Jedinice lokalne samouprave ulagale su u izgradnju 19 poduzetni kih zona u kojima je zemljište potpuno ili pretežno u privatnom vlasništvu.

Državni ured za reviziju predlaže za zone u osnivanju, te zone koju su u fazi izgradnje donijeti odluke o osnivanju, a postojeće odluke uskladiti s odredbama Zakona o unapređenju poduzetni ke infrastrukture, tako da sadrže ukupnu površinu poduzetni ke zone, raspoloživu površinu poduzetni ke zone, koja uključuje zemljišne parcele namijenjene poduzetnicima za obavljanje poduzetni kih aktivnosti unutar zone, te površinu prometne i druge infrastrukture namijenjene obavljanju poduzetni kih aktivnosti unutar zone. Predlaže se prije osnivanja poduzetni ke zone izraditi stručnu podlogu opravdanosti izgradnje putem anketiranja poduzetnika ili pozivom na prijavu interesa, koja bi trebala sadržavati analizu potražnje, podatke o položaju zone, veličinu, troškovima osnivanja i opremanja, izvorima sredstava, pogodnostima za poduzetnike i učincima koji se osnivanjem poduzetni ke zone namjeravaju posti i. Nadalje, predlaže se za poduzetni ke zone u privatnom vlasništvu, uključujući infrastrukturu ulagale jedinice lokalne samouprave, ali i za sve druge zone, utvrditi način upravljanja i održavanja, posebice zajedničkim sadržajima (infrastrukturom).

Pojedine poduzetni ke zone su opremljene komunalnom infrastrukturom (djelomi no ili potpuno), ali nisu u funkciji. Najviše je uloženo u Poduzetni ku zonu Grabovac na podru ju Op ine Rakovica u iznosu 3.967.235,00 ili 1.322.412,00 kn/ha.

Ukupna površina zemljišta u poduzetni kim zonama na podru ju Županije je 601,96 ha. Na zemljište u vlasništvu jedinica lokalne samouprave odnosi se 212,53 ha ili 35,3 %, od ega je prodano 71,94 ha, a na infrastrukturu se odnosi 31,45 ha. Koncem 2013. raspoloživo je za prodaju 109,14 ha ili 18,1 % ukupne površine. Za prodaju je raspoloživ i dio zemljišta u privatnom vlasništvu (od ukupnih 310,06 ha), ali izravnom prodajom izme u poduzetnika i privatnih osoba ili nakon što ga otkupe jedinice lokalne samouprave.

Najve a površina zemljišta raspoloživa za prodaju je 65,55 ha u Poduzetni koj zoni Ogulin na podru ju Grada Ogulina, što ini 50,0 % ukupne površine navedene poduzetni ke zone, te 60,1 % ukupno raspoloživih površina u poduzetni kim zonama na podru ju Županije. Slijede Gornje Mekušje na podru ju Grada Karlovca (10,27 ha ili 100,0 % površine zone), Poduzetni ka zona Irinovac na podru ju op ine Rakovica (8,63 ha ili 75,6 % površine zone), te Poslovna zona Bubnjarići na podru ju Op ine Žakanje (4,83 ha ili 96,0 % površine zone). Raspoloživa površina za prodaju u svim drugim zonama (10 zona) ukupno je 19,86 ha.

Na podru ju Grada Karlovca zemljište u njegovom vlasništvu u tri zone, te Grada Ozlja i op ina Bosiljevo i Dragani u cijelosti je prodano.

Pojedine jedinice lokalne samouprave su ugovorima o prodaji zemljišta, zaklju enima s poduzetnicima, utvrdile zabranu otu enja i optere enja nekretnine na odre eni broj godina od dana zaklju enja ugovora, pravo prvokupa te pravo nazadkupa, dok pojedini ugovori ne sadrže odredbe kojima bi se omogu ila zaštita javnog interesa pri prodaji zemljišta.

Državni ured za reviziju predlaže u ugovore o prodaji zemljišta ugraditi odredbe, s ciljem zaštite javnog interesa i svrhe radi kojih su uspostavljene poduzetni ke zone, te utvrditi pokazatelje pomo u kojih e se pratiti ispunjenje ugovora.

Tablica 48. Zemljište predvi eno za poduzetni ke zone na podruju Op. ine Rakovica (u ha)

Jedinica lokalne samouprave	Naziv poduzetni ke zone	Ukupna površina poduzetni ke zone (8+9+10)	Zemljište jedinice lokalne samouprave	Stjecanje zemljišta			Zemljište u vlasništvu jedinice lokalne samouprave (4+5+6+7)	Zemljište koje nije ste eno	
				Od Republike Hrvatske	Kupnja od privatnih vlasnika	Ostali na ini stjecanja		Zemljište u vlasništvu privatnih osoba	Zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Op. ina Rakovica	PZ Grabovac	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00	0,00
	PZ Irinovac	11,41	11,41	0,00	0,00	0,00	11,41	0,00	0,00

Izvor: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2014/rr-2014/revizije-ucinkovitosti/osnivanje-i-ulaganje-u-poduzetnicke-zone/poduzetnicke-zone-na-podrucju-karlovacke-zupanije.pdf>

Tablica 49. Površina zemljišta u poduzetni kim zonama u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, prodanog poduzetnicima i raspoloživog za prodaju koncem 2013. (u ha)

Jedinica lokalne samouprave	Naziv poduzetni ke zone	Površina zemljišta u poduzetni koj zoni				
		Prema prostornom planu	U vlasništvu jedinice lokalne samouprave	Prodano poduzetnicima	Infrastruktura	Raspoloživo za prodaju (4-5-6)
1	2	3	4	5	6	7
Op. ina Rakovica	PZ Grabovac	3,00	3,00	0,03	1,09	1,88
	PZ Irinovac	11,41	11,41	0,00	2,78	8,63

Izvor: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2014/rr-2014/revizije-ucinkovitosti/osnivanje-i-ulaganje-u-poduzetnicke-zone/poduzetnicke-zone-na-podrucju-karlovacke-zupanije.pdf>

Tablica 50. Ulaganja i izvori sredstava za ulaganja u poduzetni ke zone 2004. do 2013. (u kn)

Jedinica lokalne samouprave	Naziv poduzetni ke zone	Ukupna ulaganja	Izvori sredstava			
			Jedinica lokalne samouprave	Županija	Republika Hrvatska	Drugi izvori
1	2	3	4	5	6	7
Op. ina Rakovica	PZ Grabovac	3.967.235,00	743.235,00	1.080.000,00	2.144.000,00	0,00
	PZ Irinovac	62.702,00	62.702,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2014/rr-2014/revizije-ucinkovitosti/osnivanje-i-ulaganje-u-poduzetnicke-zone/poduzetnicke-zone-na-podrucju-karlovacke-zupanije.pdf>

2.5.2.3. SWOT analiza poduzetništva

Tablica 51. Swot analiza poduzetništva na području Općine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Općina Rakovica brojno je prvi u Karlovačkoj županiji a treći na kontinentu, iza Zagreba i općine Plitvička jezera – Registrirano je 36 pravnih oblika, od toga aktivnih 22 i 8 pravnik oblika koji su predali GFI – Visoki udio malih poduzeća
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Nepostojanje velikih i srednjih poduzeća na području Općine – Mali broj poduzeća unutar zona Općine – Slaba postojanost poduzetničkih zona
PRIЛИKE	<ul style="list-style-type: none"> – Javne izvozne orientacije glavnih izvoznih djelatnosti, prerađivačke i prehrambene industrije – Kreiranje i provedba programa poticanja poduzetništva umreženosti, suradnje s poduzetnicima institucijama i poduzetničkim centrima i zonama
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Odlazak mladih ljudi u gradove – Propadanje obrtništva i trgovine – Povećanje nezaposlenosti

Izvor: Općina Rakovica

2.5.2.4. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 52. Razvojni problemi i potrebe razvoja poduzetništva na području Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nepostojanje poduzetništva inkubatora – Nepostojanje kreativno-edukativnih radionica za mlade poduzetnike – Propadanje obrtništva i trgovine 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Razna ulaganja ○ Poticanje razvoja poduzetništva kao pokretača snage lokalnog gospodarskog razvoja ○ Racionalnije korištenje resursa (prostora, energije, infrastrukture) ○ Razvijanje proizvodno-poslovne zone te rješavanje problema nezaposlenosti i odlaska mladih ljudi u gradove, jer na selu ne vide perspektivu ○ Razvojne programi malog poduzetništva i uslužnih djelatnosti, poljoprivrede, stočarstva i turističke djelatnosti - primjerene vrijednostima prostora ○ Stvaranje prostornih mogućnosti za izgradnju poduzetničkih zona

Izvor: Općina Rakovica

2.5.3. Turizam

Općina Rakovica vodeći je u ostvarenom broju novih turista na području Karlovačke županije, a druga je iza grada Zagreba po broju novih turista u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Brojni su smještajni objekti od hotela, prenoćista, apartmana i soba, uređene su biciklističke staze i šetnica kanjonom rijeke Korane. Završeno je uređenje kule Starog grada Drežnika u vidikovac koji će se koristiti u turističke svrhe. Uz navedene sadržaje tu su i Bara evo spilje koje se koriste za turističke posijete. Uredena je i manja šetnica uz rijeku Koranu, a privatni poduzetnik izgradio je tenisko igralište i bazen u Oštarskim Stanovima.

Turizam je na ovom području glavni pokretač gospodarstva s obzirom da je Općina na granici Nacionalnog parka Plitvička jezera.

Od izrade prethodne Razvojne strategije uočljiv je napredak u povećanju smještajnih kapaciteta, restorana, gastro ponude i autokampova. Što se tiče atraktivnih turističkih destinacija treba posebno istaknuti Bara evo spilje, kula Starog grada Drežnika, poučnu stazu imerinu i pilanu na rijeci Korani, biciklističke staze sa postavljenom signalizacijom, turističku tržnicu s parkiralištem i odmorištem u Grabovcu, te uređene vidikovce s odmorištima.

Za aktivni odmor uređeno je cca 65 km biciklističkih staza koje se na pojedinim dijelovima mogu koristiti i kao pješačke rute.

U nastojanju da se privuče što veći broj posjetitelja izrađen je projekt „Plitvičke doline“ zamišljen kao Eko muzej na otvorenom čijom bi realizacijom Rakovica postala samostalna i prepoznatljiva destinacija.

S obzirom da je još uvijek kratko trajanje prosječnog boravka turista i posjetitelja na području Općine (1,6 dana), potrebno je uložiti dodatne napore u razvoj turizma i ponude tako da Rakovica postane područje u kojem će se turisti zadržavati najmanje 2-3 dana, za što postoje potrebni sadržaji i smještajni kapaciteti.

U svrhu privlačenja većeg broja posjetitelja koji će duže boraviti na području Općine sa susjednim Nacionalnim parkom Plitvička jezera treba razraditi nove oblike suradnje, što podrazumijeva kreiranje novih programa ponude. U tom smislu korisna će biti veća suradnja sa susjednim općinama Plitvička jezera, Saborsko i Vrhovine. Na temelju županijske strategije turističkog razvoja nastoji se dobiti jedinstven turistički proizvod vrijedan ozbiljnije turističke ponude.

Na razvoj bilo kojeg od navedenih vidova turisti će ponude svakako najviše utjeće neposredna blizina Nacionalnog parka Plitvičkih jezera i Rastoka u Slunju te Unsko-sanskog kantona.

U planovima za dinamični gospodarsko-turistički razvoj Opštine Rakovica lovni turizam zauzima posebno mjesto. U globalnoj turističkoj ponudi lovstvo je jedan od strateških pravaca razvoja Hrvatske i temeljni potencijal razvoja kontinentalnog turizma zbog iznimno bogatih lovišta s brojnim vrstama visoke i niske divljači.

Seoski turizam, seljački turizam, turizam na seljačkom gospodarstvu ili ruralni turizam na ovom području nije razvijen pa predstavlja potencijal koji se može poticati na razvoj. Seoski turizam se za sada nudi u okviru OPG-a koji uz proizvodnju zdrave hrane nastoje zainteresirati goste za svoje proizvode, što nekima i uspijeva. Slikovita seljačka okoliš s bogatstvom šuma, obala, polja sa nasadima lavande, žitarica i drugih ratarskih kultura, voćnjaka, manjih farmi muznih krava, ovaca i koza predstavljaju dobar preduvjet području Opštine za razvoj seoskog turizma u smislu poželjnih pratećih sadržaja, kao što je prepoznatljiva eko i enogastronomski ponuda, prikaz i uključivanje posjetioca u svakodnevnicu života na imanju, mogunost nošnji enja i sl.

Seoski turizam, uz adekvatan razvoj ostalih vidova turističke ponude, može postati značajan izvor dodatne zarade za stanovništvo ovog područja koje je zbog više razloga u dosta segmenata zanemarilo poljoprivrednu proizvodnju. Pokretanjem nove dinamike stvaraju se mogunosti za zaradu kod kuće, što potiče ulaganja u infrastrukturu seljačke pomaže u uvanju tradicije, a zaustavlja se i iseljenje mladih.

Gastronomija:

- Restoran Plitvički dvori
- Bistro Marko
- Bistro Pizzeria Sedra
- Restoran Plitvička vrela
- Restoran Degenija
- Restaurant Turist Grabovac

Atrakcije:

- Plitvička jezera
- Baraćeve špilje
- Stari grad Drežnik
- Mlinica – poučna staza
- Rastoke
- EKO-ETNO tržnica Grabovac
- Vidikovci
- Etno selo Korana
- Gajina pećina i penjalište

- Ran Jelov Klanac
- Konji ki klub Rastoke

Aktivni odmor:

- Biciklisti ke staze
- Lov
- Avanturisti ki adrenalinski park
- Terensko jahanje

2.5.3.2. Smještaj

Na datum 24.05.2016. registrirano je 198 obveznika smještaja na podruju opine Rakovica, tj. 202 objekta (od toga broja 187 su iznajmljiva i), što u konačnici dovodi do ukupno 4 047 postelja.

Obiecti sa smještajem:

Jelov Klanac – 2
Oštarski Stanovi – 15
Lipovac – 2
Rakovica – 16
Brajdi Selo – 5
Brezovac – 1
Brojanac – 1
Grabovac – 42
Irinovac – 12
Lipovača – 4
Drežnik Grad – 13
atrinja – 18
Selište Drezničko – 44
Korita – 5
Korana – 3

Restorani sa smještajem:

- Restoran Plitvički dvori
- TC Marko
- Pansion Sedra
- Restoran Plitvička vrela
- Restaurant Degenija
- Restaurant Turist Grabovac

Hoteli:

- Hotel Grabovac

- Hotel Degenija

S mještaj k od domaćina:

- Plitvička vila
- Ranjelov klanac

Kampovi:

- Auto kamp Korana
- Auto kamp Turist
- Kampiralište Medvjed – Bear
- Kampiralište Korita

2.5.4. Posjednost*Tablica 53. Godišnja popunjenošć u 2014. godini*

GRAD/ OP. INA/ NASELJE	BROJ OSTVARENIH NOĆENJA U PRIVATNOM SMJEŠTAJU U 2014. godini	BROJ PRIVATNIH SMJEŠTAJNIH KAPACITETA U 2014. godini (isključivo stalni registrirani smještajni kapaciteti)	PROSJEK NA GODIŠNJA POPUNJENOŠĆ U PRIVATNOM SMJEŠTAJU U 2014. godini (u danima)
1	2	3	4 (2/3)
RAKOVICA	7.724	124	62,29
BRAJDISELO	1.299	29	44,79
OŠTARSKI STANOVI	6.642	95	69,91
GRABOVAC	14.175	317	44,71
IRINOVAC	3.235	87	37,18
DREŽNIK GRAD	4.324	83	52,09
LIPOVAČA	1.129	17	66,41
LIPOVAC	212	7	30,28
ATRNJA	2.484	76	32,68
SELIŠTE DREŽNIKO	15.645	283	55,28
KORANA	348	12	29
KORITA	1.050	22	47,72
JELOV KLANAC	189	11	17,18

Izvor: [http://rakovica-touristinfo.hr/images/dokumenti/GODI%C5%A0NA%20POPUNJENOST%20%20U%202014.%20\(1\).pdf](http://rakovica-touristinfo.hr/images/dokumenti/GODI%C5%A0NA%20POPUNJENOST%20%20U%202014.%20(1).pdf)

Tablica 54. Dolasci i no enja turista prema vrstama objekata

Lokalna turisti ka zajednica: Rakovica (Karlovacka)		Sije anj - Prosinac 2015			Sije anj - Prosinac 2014			indeks 2015/2014	
	zemlja	dolasci	no enja	% no enja	dolasci	no enja	% no enja	dolasci	no enja
	Ukupno	149,102	245,869	100	128,883	207,293	100	116	119
1	Hoteli	14,114	17,425	7,1	13,655	16,676	8	103	104
2	Vile	0	0	-	0	0	-	-	-
3	Hotelska naselja	0	0	-	0	0	-	-	-
4	Hotelsko-apartmanska naselja	0	0	-	0	0	-	-	-
5	Aparthoteli	0	0	-	0	0	-	-	-
6	Apartmanska naselja	0	0	-	0	0	-	-	-
7	Apartmani	0	0	-	0	0	-	-	-
8	Turisti ki apartmani	0	0	-	0	0	-	-	-
9	Moteli	0	0	-	0	0	-	-	-
10	Pansioni	0	0	-	0	0	-	-	-
11	Guest house	0	0	-	0	0	-	-	-
12	Kampovi	77,783	135,734	55,2	67,792	114,82	55,4	115	118
13	Apartman	0	0	-	0	0	-	-	-
14	Apartman tipa studio	0	0	-	0	0	-	-	-
15	Ku a za odmor	0	0	-	0	0	-	-	-
16	Sobe za iznajmljivanje	0	0	-	0	0	-	-	-
17	Preno išta	0	0	-	0	0	-	-	-
18	Odmarašta	0	0	-	0	0	-	-	-
19	Omladinski hoteli i omladinski hosteli	0	0	-	0	0	-	-	-
20	Gostionice	0	0	-	0	0	-	-	-
21	Lje ilišta	0	0	-	0	0	-	-	-
22	Planinarski domovi	0	0	-	0	0	-	-	-
23	Lova ki domovi	0	0	-	0	0	-	-	-

24	Privremeni smještajni objekti	0	0	-	0	0	-	-	-
25	Brodske kabine	0	0	-	0	0	-	-	-
26	Spava i i kušet-vagoni	0	0	-	0	0	-	-	-
27	Luke nauti kog turizma	0	0	-	0	0	-	-	-
28	Nekategorizirani objekti	0	0	-	0	0	-	-	-
29	Ku anstva – sobe, apartmani, ku e za odmor	57,205	92,71	37,7	47,436	75,797	36,6	121	122
30	Ku anstva – kamp jedinice u kampovima	0	0	-	0	0	-	-	-
31	Selja ka ku anstva	0	0	-	0	0	-	-	-

Izvor: Turisti ka zajednica Rakovica

Tablica 55. Godišnja popunjenošt naselja 2015. Godina

NASELJE	BROJ OBJEKATA	BROJ OSTVARENIH NO ENJA U PRIVATNOM SMJEŠTAJU	BROJ SMJEŠTAJNIH KAPACITETA U 2015. godini (isklju ivo stalni smještajni kapaciteti)	PROSJE NA GODIŠNJA POPUNJENOŠT U PRIVATNOM SMJEŠTAJU u 2015. Godini (u danima)				
				1	2	3	4	5 (3/4)
RAKOVICA		16	8262		125		66,09	
BRAJD SELO		5	2003		38		52,71	
OŠTARSKI STANOVNI		15	6822		96		71,06	
GRABOVAC		40	17872		341		52,41	
IRINOVAC		12	5304		101		52,51	
DREŽNIK GRAD		13	6316		93		67,91	
LIPOVA A		4	1555		24		64,79	
LIPOVAC		2	719		13		55,31	
ATRNJA		17	3790		81		46,79	

SELIŠTE DREŽNI KO	43	20016	328	61,02
KORANA	3	576	12	48
KORITA	5	1232	22	56
JELOV KLANAC	2	221	11	20
BREZOVAC	1	49	2	24,5
BRO ANAC	1	14	3	4,66
UKUPNO	179	74.555	1.290	

Izvor: Turisti ka zajednica Rakovica

U 2015. godini broj novčenja na području Opštine iznosio je ukupno 245.869, što je za 38.576 novčenja više nego 2014. godine.

2.5.5. SWOT analiza turizma

Tablica 56. Swot analiza turizma

SNAGE	- Atraktivna turistička destinacija (Rastoke, rijeka Una, Plitvička jezera)
SLABOSTI	- Nedovoljno dinamičan gospodarsko-turistički razvoj - Kratka turistička sezona - Nedovoljna suradnja s NP Plitvice - Nedovoljno iskorišteni kapaciteti u lovnom i zimskom turizmu
PRILIKE	- Povećana potražnja za poljoprivrednim proizvodima u turističkoj sezoni - Povećana potražnja za brendiranim i autohtonim proizvodima - Povećanje turističke ponude – seoski i zdravstveni, lojni, zimski turizam, sportski centri, festivali turističkog sadržaja
PRIJETNJE	- Odlazak turista zbog konkurentnosti drugih područja

Izvor: Općina Rakovica

2.5.6. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 57. Razvojni problemi i potrebe turističkog razvoja Općine Rakovica

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
- Proizvodi i smještajni kapaciteti Općine su nedovoljno uključeni u ponudu NP Plitvice	<ul style="list-style-type: none"> ○ Jačanje suradnje s NP Plitvičkim jezerama ○ Razvoj ekoturizma na temelju potencijala eko-poljoprivredne proizvodnje

Izvor: Općina Rakovica

2.6. Poljoprivreda

Poljoprivreda kao gospodarska djelatnost u posljednje vrijeme i u Hrvatskoj bitno gubi na važnosti. Sve manji broj stanovnika se bavi poljoprivredom i ovisi o njoj. Na području Općine Rakovica poljoprivreda kao gospodarska djelatnost već duže vrijeme nema presudnu ulogu, što najbolje ilustrira injenica da je po popisu stanovništva i kućanstava Općina Rakovica imala svega 9,3% poljoprivrednog stanovništva (Županija 14,7%, Država 3,7%). Uzrok tome je dugogodišnji razvoj drugih gospodarskih djelatnosti i zamiranje ratarstva, stoarstva, povrtlarstva i vojarstva. Treba istaknuti i nepovoljne utjecaje Domovinskog rata i njene posljedice razorenja poljoprivredna infrastruktura, odlazak mladih i injenica da na selu ostaje pretežno stanovništvo starije životne dobi.

Međutim, bez obzira na gornje pokazatelje, a zbog vrlo velikog ukupnog utjecaja poljoprivrede na uređenje prostora, posebice kultiviranih krajolika, u Općini vjeruju da poljoprivreda kao djelatnost treba i nadalje nastojati zadržati, razvijati pa ak i stimulirati. Pri tome treba postupati planski, odnosno pojedine zapuštene poljoprivredne površine oistiti i kultivirati, a pojedine i pošumiti ili pretvoriti u livade i pašnjake. U cilju racionalnog korištenja obradivog zemljišta, narođeno to u ovoj

ravni arsko "brdskoj" Opini u kojoj su brojne neiskorištene obradive površine izraena je Strategija razvijanja poljodjelstva Opine Rakovica, uz pomoč državne poljoprivredne savjetodavne službe iz Zagreba, kroz koju se ukazuje na smjernice intenziviranja i ulaganja u konkretnе projekte i grane poljodjelske djelatnosti, kao i na poticaj proizvodnje zdrave hrane, što se odnosi na uzgoj voća, povrća i stočarstvo, a u posljednje vrijeme i na veće površine ljekovitog i aromatičnog bilja i eko proizvode. Preporuka je da se na temelju ove Strategije izrade detaljne studije za određene mikro lokacije koje bi ispitale mogućnost racionalne i intenzivne proizvodnje pojedine kulture na zadatom lokalitetu, a radi dobivanja većeg prinosa po hektaru površine obrađenog zemljišta.

Najznačajnija grana poljoprivrede u opštini Rakovica je stočarstvo. U naselju Sadilovac izgrađena je osamdesetih godina farma muznih krava koja je u funkciji, a u vlasništvu KIM-a d.o.o. iz Karlovca kapaciteta preko 800 krava te je dana u zakup tvrtki Pro milk d.o.o. Kada je riječ o Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG) stočarstvu se zna najviše bavi samo nekoliko gospodarstava koja su u razvoju. Uz stočarstvo sve je značajniji uzgoj ljekovitog bilja, narođeno ito kontinentalne lavande i metvice. U naselju Jelov Klanac OPG Ljubice Sabljak bavi se eko proizvodnjom povrtnarskih kultura i jedino je eko OPG sa markicom. Na području naselja Lipovača OPG Rade Devrnja ima 6 ha šljiva, OPG Hodak Ankica 1 ha šljive, a u intenzivnoj proizvodnji u naselju Sadilovac Ivanković Dario podigao je na 12 ha nasad kruške, u naselju Jelov Klanac OPG Zlatko Pavlić ima nasad šljive na 1 ha. Nasade ljeske podigao je OPG Antanina Božić na 2 ha u naselju Drežnik Grad i u naselju Brođanac OPG Zlatko Bićani.

Prvi i najveći problem iz perspektive poljoprivrednika i stanovnika rubnog područja Opštine je loša infrastruktura. Unatoč spomenutim nedostacima poljoprivredni proizvodi i pokazali su trud i uspjeli ostvariti svoje potencijalne planove vezane za poljoprivredu i turizam. Ipak, dinamičniji razvoj poljoprivrede zahtijeva ispunjavanje osnovnih preduvjeta bez kojih je razvoj nemoguć.

Prema iskazima poljoprivrednih proizvođača jedan od tih preduvjeta je bolja međudržavna suradnja sa BiH, što se odnosi i na, između ostalog, otvaranje malograničnih prijelaza i omogućavanje što većeg tranzitnog prometa kroz Opštini Rakovica. Prekogranična suradnja se može razvijati kroz zajedničke turističke projekte i njih je cilj povećanje broja posjetitelja, njihov duži boravak i veća potrošnja.

Uz bolju suradnju sa Nacionalnim parkom Plitvička jezera neophodno je poticati povećanu proizvodnju lokalnih autohtonih proizvoda i njihovi proizvodi trebali pronaći tržiste u Nacionalnom parku. Ipak, Nacionalni park ne bi trebao biti jedino tržiste. Važno je pronaći nova tržista za lokalne proizvode i tako ohrabriti lokalno stanovništvo na nove poduzetničke potpovite.

Na podruju opine egzistira 5 OPG-a, koji se iskljuivo bave poljoprivredom, 2 OPG-a su ekološki proizvodja i ljekovitog bilja, i posjeduju Eko certifikate, što se svakako treba uzeti u obzir kao temelj za uspostavu, odnosno oživljavanje ekoturizma.

Tablica 58. Ukupan broj poljoprivrednih ku anstava, poslovnih subjekata i korištenog poljoprivrednog zemljišta u Karlova koj županiji

KARLOVA KAŽUPANIJA				
Broj poljoprivrednih ku anstava	Broj poslovnih subjekata	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha		
		Ukupno	Poljoprivredna ku anstva	Poslovni subjekti
19.171	19	34.045,18	33.523,18	522,00

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/htm/H00_00_01.html

Tablica 59. Poljoprivredna ku anstva prema ukupno raspoloživom zemljištu, površini ukupno raspoloživoga zemljišta, korištenoga poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broja parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta

Skupine poljoprivrednih ku anstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Broj ku anstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta, ha (3+7)	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha				Ostalo zemljište, ha	Broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta
			ukupno korišteno (4+5-6)	u vlasništvu	uzeto u zakup	dano u zakup		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Karlova ka županija	19.171	61.467,89	33.523,18	30.477,04	4.843,09	1.796,95	27.944,71	86.348
Op ina Rakovica	400	1.633,34	818,18	755,47	196,08	133,37	815,16	1.266

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/htm/h01_01_01_zup.html#T13

Tablica 60. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama

Skupine poljoprivrednih ku anstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha												
	ukupno (2+3+4+5 +6+8+10)	oranice i vrtovi	povrtnjaci (na oku nici, korišteni za vlastite potrebe)	livade	pašnjaci	vo njaci		vinogradi		rasadnici i košara ka vrba i dr.	Ostalo zemljište, ha		
						ukupno	od toga: plantažni	ukupno	od toga: plantažni		ukupno	od toga: neobra eno poljoprivredno zemljište	od toga: šumsko zemljište
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Karlova ka županija	33.523,18	17.246,91	177,61	11.712,77	3.113,87	738,23	35,65	523,86	75,67	9,93	27.944,71	13.845,16	11.294,04
Op ina Rakovica	818,18	416,02	9,75	253,85	121,50	16,74	1,27	-	-	0,32	815,16	648,81	99,84

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/htm/h01_01_02_zup.html#T13

Poljoprivredna ku anstava Karlova ke županije ukupno raspolažu sa 61.467,89 ha zemljišta, od ega stvarno koriste 33.523,18 ha, a u vlasništvu imaju 30.477,04 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta.

Na temelju Popisa poljoprivrede 2003. godine, ukupno raspoloživa površina zemljišta Op ine Rakovica iznosi 1.633,34 ha, tj. 2,66% od ukupno raspoložive površine zemljišta cijele Karlova ke županije, dok ukupno korišteno poljoprivredno zemljište Op ine Rakovica iznosi 818,18 ha, tj. 2,44% od ukupno obradivog poljoprivrednog zemljišta cijele Karlova ke županije. Udio obradivog poljoprivrednog zemljišta od ukupne raspoložive površine zemljišta Op ine ini 50,09%.

U Op ini Rakovica najviše zemljišta nalazi se pod oranicama i vrtovima, ak 50,85%, a zatim slijede površine pod livadama 31,03% i pašnjaci (14,85%) potom slijede vo njaci (2,05%), povrtnjaci (1,19%), te rasadnici i košara ka vrba i dr. 0,04%. 648,81 ha na podru ju Op ine je neobra eno, što ini udio od 79,30% od ukupno raspoložive površine zemljišta na podru ju Op ine, te bi i navedeno zemljište trebalo staviti u funkciju. Šumskog zemljišta na podru ju Op ine ima svega 99,84 ha, odnosno 12,20% od ukupno raspoložive površine zemljišta Op ine.

Idu a tablica prikazuje podatke o prosje noj koli ini zemljišta kojim raspolaže poljoprivredno ku anstvo, kao i prosje noj veli ini parcele u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica, a koji ukazuju na relativnu usitnjenost i fragmentiranost poljoprivrednih površina kako u Županiji, tako i na podru ju Op ine.

Tablica 61. Prosje na koli ina i broj parcela zemljišta po ku anstvu te prosje na veli ina parcele u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica

	Ha poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom ku anstvu	Prosje an broj parcela po poljoprivrednom ku anstvu	Prosje na veli ina parcele
Karlova ka Županija	1,75	4,50	0,39
Op ina Rakovica	2,05	3,17	0,65

Izvor:www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

2.6.1. Sto arstvo

Sto arstvo je, kao i poljodjelstvo, starodrevna djelatnost pu anstva ovoga kraja. Prema zadnjem Popisu, u Op ini od sve vrste stoke najbrojnija je perad sa 9.702 grla peradi (prema Popisu poljoprivrede 2003.). Grla ovaca je manje brojno sa 1.503 grla

ovaca, a zatim grla svinja sa 663. U Karlovačkoj županiji također je najbrojnija perad sa 361.536 grla, svinje sa 40.453 grla, te ovce sa 25.486 grla.

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj grla stoke na području Općine Rakovica je prikazan u slijedećoj tablici.

Tablica 62. Stanje grla stoke na području Općine Rakovica

Grlo	Općina Rakovica	Karlovačka županija
goveda	180	18.672
svinje	663	40.453
ovce	1.503	25.486
koze	123	5.628
konji	13	341
magarci, mazge i mule	1	26
kunići	184	12.772
perad	9.702	361.536
pelenke zajednice - košnice	120	7.177

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/census_agr_tabl.htm

Tablica 63. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju goveda

	Broj kućanstava											
	ukupno	s 1 govedom	2	3	4	5	6	7-10	11-15	16-20	više od 20 goveda	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Karlovačka županija	5.788	1.813	1.559	824	551	296	223	327	111	38	46	
Općina Rakovica	61	14	25	5	5	2	5	5	-	-	-	

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/census_agr_tabl.htm

Tablica 64. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju svinja

	Broj kućanstava										
	ukupno	s 1 svinjom	2	3	4	5	6-10	11-20	21-50	više od 50 svinja	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Karlovačka županija	9.708	1.040	3.500	1.917	1.230	566	822	480	129	24	
Općina Rakovica	160	15	67	29	20	8	12	5	3	1	

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/census_agr_tabl.htm

Iz prethodno navedenih tablica vidljivo je da na području Općine Rakovica najviše kućanstava ima po jedno ili dva goveda, odnosno jednak je broj kućanstava koja imaju jedno i koja imaju dva goveda, dok više od 20 goveda nema ni jedno kućanstvo. Na području Općine najveći broj poljoprivrednih kućanstava ima po dvije svinje, a više od 50 ima jedno kućanstvo.

Stočarstvo, isto kao i poljoprivreda, je jako bitna grana, ali je i dalje nekomercijalizirana i nema je u dovoljnem obujmu (nije masovna) za gospodarsku

proizvodnju, nego se više bazira na osobnu upotrebu i jedan mali dio završava na lokalnom tržištu. Općina Rakovica ima potencijala za masovan uzgoj goveda, ovaca, svinja itd.

Na području Općine Rakovica se uzgajaju i pčele. Trebalo bi obnoviti pčelarstvo, jer osim gospodarskog iskorištavanja (dobivanja meda, voska, mati ne mliječne i propolisa, tvari ljekovitih svojstava i dr.), pčele pomažu opravljivanju cvjetova mnogih biljaka, što je od iznimne važnosti za jedan ovakav poljoprivredni kraj.

Neophodan preduvjet za razvoj stocarstva jest osnivanje zadruge ili klastera stočara sa nužnim osiguranjem klaonice i prerade i prodaje mesa i mesnih proizvoda.

2.6.2. Vođstvo

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj stabala vođaka na području Općine Rakovica je prikazan u slijedećoj tablici.

Tablica 65. Stanje vođaka na području Općine Rakovica

Vođjak	Ukupan broj stabala vođaka; Općina Rakovica		Karlovacka županija
	Ukupan broj stabala	Od toga: broj stabala na plantazi	
šljive	11.562	-	254.274
jabuke	1.410	-	26.980
kruške	547	-	28.454
trešnje	358	-	12.167
višnje	179	-	5.669
breskve i nektarine	104	-	5.788
marelice	5	-	677
smokve	-	-	270
citrusi	-	-	51
orasi	1.334	570	32.828
bademi	-	-	5.286
Iješnjaci	62	-	30
masline	-	-	25

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/htm/h01_02_01_zup.html#T13

Na području Općine Rakovica, u uzgoju vođaka najviše su zastupljene šljive, a zatim jabuke, orasi i kruške.

Tablica 66. Broj poljoprivrednih ku anstava prema vrstama vo nih stabala

Skupine poljoprivrednih ku anstava prema korištenome poljoprivrednom zemljишtu	Broj ku anstava												
	sa šljivama	s jabukama	s kruškama	s trešnjama	s višnjama	s breskвama i nektarinama	s marelicama	sa smokvama	s citrusima (mandarinke i ostalo južno vo e)	s orasima	s bademima	s lješnjacima	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Karlova ka županija	14.378	14.108	9.859	6.194	3.226	2.364	431	182	30	10.910	15	1.265	6
Op ina Rakovica	392	351	231	172	85	56	5	-	-	285	-	26	-

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/census_agr_tabl.htm

Na podruju Op ine Rakovica najve i je broj poljoprivrednih ku anstava koja uzgajaju stabla šljiva te je malo manji broj ku anstava koja uzgajaju stabla s jabukama.

Prema obra enim podacima DZS, u slijedeoj tablici prikazan je i broj ku anstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini. U navedenom popisnom periodu od ukupnog broja poljoprivrednih ku anstava Op ina samo je 85 ku anstava ostvarilo profit prodajom odre enih pojedina nih poljoprivrednih kultura.

Ovaj segment razvoja trebao bi se pove ati kroz strategiju razvoja na lokalnom nivou u suradnji s višim institucijama na državnoj razini te bi trebalo razraditi program ja anja razvoja lokalnog stanovništva kako bi se stvorila pozitivna klima u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura.

Tablica 67. Broj ku anstava koji je ostvario prihod od prodaje u Op ini Rakovica

Žitarica	1
Industrijsko, aromatsko i ljekovito bilje	-
Krmno bilje	5
Povr e	2
Cvije e i ukrasno bilje	-
Vo e i grož e	-
Vino i rakija, te maslinovo ulje i ostale prera evine	2
Goveda i kravije mlijeko	16
Svinje	9
Ovce i koze te ov je i kozje mlijeko	18
Perad i jaja	-
Dopunske djelatnosti i ostalo	32
UKUPNO	85

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/htm/h01_09_01_zup.html#T13

Uz nekoliko komercijalnih proizvoda, poljoprivredna proizvodnja je uglavnom individualna i ima pretežno samo – opskrbni karakter pri emu se manji viškovi prodaju na lokalnom tržištu. Za postizanje boljih rezultata, bilo bi potrebno razmotriti interesno udruživanje poljoprivrednika po uzoru na sli na udruženja u razvijenim

zemljama (npr. Italije i Španjolske). Općina Rakovica ima 400 registriranih poljoprivrednih kućanstava, a samo 85 (21,25%) je ostvarilo profit od prodaje.

Male posjede, koliko je to moguće, dok je u tijeku katastarska izmjera, potrebno je okrupniti kako bi se dobile veće površine prikladnije za obradu. Okrupnjavanjem poljoprivrednih parcela stječe se mogućnost postavljanja sustava navodnjavanja bez kojeg sad i u budućnosti nema dobre proizvodnje niti kvalitetne robe.

Treba se orijentirati na poljoprivrednu proizvodnju koja je pogodna na pojedinom području jer procjena poljoprivredne struke je da nisu sva zemljišta na prostoru Općine Rakovica ista za sve poljoprivredne kulture. Ono što se pokazalo kao dobra kultura su dugogodišnji nasadi raznih vrsta koje mogu dati prinos za bavljenje poljoprivredom. Važno je napomenuti da novom shemom pristupa bavljenja poljoprivredom obavezno treba započeti s osnivanjem grupe poljoprivrednika koji bi bili u mogućnosti svojim proizvodima biti konkurenti raznim uvoznicima i cijeni pojedine kulture. Ovakvim novim načinom postoje velike mogućnosti za nabavkom hladnjača, sortirnica, struke i drugih noviteta kroz prateće poljoprivredne proizvodnje i u drugim zemljama EU.

Najveći problem sektora poljoprivrede je usitnjena struktura poljoprivrednih površina, s prosjekom parcelom veličine svega 0,65 ha, a potom i zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura, neiskorištenost poljoprivrednih površina, nesrećni imovinsko – pravni odnosi, neorganiziranost i nekonkurentnost, depopulacija ruralnih područja, katastarska pitanja i dr.

Na području Općine ima potencijala i mogućnosti razvoja turizma u okviru seoskih gospodarstava, koja bi se kroz svoju osnovnu djelatnost - poljoprivredu, dopunski uključila u različite oblike pružanja usluga turistima (smještaj u okviru seoskog gospodarstva, plasiranje vlastitih poljoprivrednih proizvoda, hrane i napitaka, poticanje razvijanja ekološki proizvedene hrane za potrebe turizma, sudjelovanje u aktivnostima i radovima na seoskim gospodarstvu, očuvanje i njegovanje tradicijskih seoskih običaja, obnova i razvoj starih zanata i izrada autohtonih predmeta i suvenira, organiziranje rekreacije i izleta u okviru seoskog gospodarstva i sl.)

Kroz navedene oblike aktiviranja seoskih gospodarstava, te njihovog uključivanja u obiteljska turistička gospodarstva, moguće bi se očuvanje i revitalizacija seoskih gospodarstava, kao i ukupnog prostora Općine.

2.6.3. SWOT analiza poljoprivrede

Tablica 68. Swot analiza poljoprivrede na području Općine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Veliki dio Općine kvalitetna, obradiva tla – Raspoloživi vodni resursi - površine unutar inundacijskih pojasa mogu se koristiti u poljoprivredne svrhe – Povoljni pedološki i klimatski uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju – Iskustvo i tradicija u poljoprivrednoj proizvodnji – Postojanje potencijala i mogućnosti za razvoj kontinentalnog turizma u okviru seoskih gospodarstava
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Biološki potencijal područja nije dovoljno iskorišten – Poljoprivredna proizvodnja ne prati promjene u okruženju i stanje na tržištu – Stočarstvo je i dalje nekomercijalizirano i nema ga u dovoljnom obujmu, nema masovne gospodarske proizvodnje, nego se više bazira na osobnu upotrebu i jedan mali dio završava na lokalnom tržištu – Samo je 85% stanava ostvarilo profit prodajom određenih pojedinačnih poljoprivrednih kultura – Zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura – Neiskorištenost i zapuštenost poljoprivrednih površina – Neorganiziranost i nekonkurentnost – Depopulacija ruralnih područja – Nedovoljno aktivnih seoskih gospodarstava – Nedovoljno iskorišten potencijal kontinentalnog seoskog turizma – Nedovoljna zaštita izvornog proizvoda i zemljopisnog podrijetla s certifikatom koji omogućava prodaju – Nedostatak zadruga i vode ih udruga i nedovoljno razvijeni kooperantski odnosi – Nepovoljna starosna struktura i razina obrazovanja poljoprivrednika – Nedostatak vlastitih sredstava za kapitalna ulaganja
PRILOGE	<ul style="list-style-type: none"> – Povećati poljoprivrednu proizvodnju kroz strategiju razvoja na lokalnom nivou u suradnji s višim institucijama na državnoj razini – Kroz razvoj programova za razvoja lokalnog stanovništva stvoriti pozitivnu klimu u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura – Otvaranjem tržišta povećati mogućnosti plasmana poljoprivrednih proizvoda na EU tržište – Osnivanje zadruga, udruga i klastera u poljoprivrednoj proizvodnji – Zdrav okoliš kao razvojni potencijal – Racionalno korištenje vodnih resursa za navodnjavanje te daljnje ulaganje u modernizaciju sustava za navodnjavanje – Poticajnim mjerama u poljoprivredi poticati na maksimalno iskorištanje poljoprivrednog zemljišta – Poticajne mjere za razvoj stočarstva i vinogradarstva te za razvoj stočarstva i povećanje stočnog fonda – Ekološka proizvodnja i tradicionalne tržnice eko proizvoda na EU tržištu – Brendiranje lokalnih poljoprivrednih proizvoda
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Prisutnost velike inozemne konkurencije – Potreba za prilagođavanjem proizvodnje i proizvoda standardima i zahtjevima EU – Ograničeni zemljишni resursi raspoloživi malim gospodarstvima

- Teža dostupnost povoljnih kreditnih linija za male poljoprivrednike
- Nepredvidivost plaćanja/nemogućnost naplate zbog opće nelikvidnosti

Izvor: Općina Rakovica

2.6.4. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 69. Razvojni problemi i potrebe razvoja poljoprivrede na području Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Usitnjenošć poljoprivrednih parcela – Prevladava ekstenzivan pristup poljoprivrednoj proizvodnji, usitnjeni posjed s velikim brojem malih poljoprivrednih gospodarstava – Mali postotak obradivih poljoprivrednih površina u funkciji robne proizvodnje – Ograničena gospodarska proizvodnja – Nedovoljno poticajnih mjera za razvoj poljoprivredne proizvodnje – Depopulacija stanovništva – Neiskorištenost potencijala eko proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poticajnim mjerama u poljoprivredi poticati iskoristenost poljoprivrednog zemljišta ○ Davanjem u zakup i prodajom riješiti problem poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu ○ Uspostaviti i provoditi integriran pristup rješavanja imovinsko pravnih odnosa poljoprivrednog zemljišta ○ Poticati udruživanje poljoprivrednika u udruge i zadruge ○ Ulagati u modernizaciju i proširenje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina ○ Intenzivirati razvoj voćarstva i vinogradarstva ○ Poticati razvoj stočarstva i povećanje stočnog fonda ○ Uspostava eko zone ○ Iskorištavanje eko poljoprivredne proizvodnje u svrhu razvoja turizma

Izvor: Općina Rakovica

2.7. Društvene djelatnosti

Jedna od temeljnih funkcija JL(R)S, pa tako i Općine Rakovica jeste zadovoljavanje javnih potreba u društvenim djelatnostima. Za izvršenje ove obveze u proračunu Općine se osiguravaju potrebna finansijska sredstva, a temeljem programa javnih potreba koji se utvrđuju svake godine.

Pregledom postojeće mreže društvenih djelatnosti na području Karlovačke županije, pa tako i same Općine Rakovica, može se zaključiti da je u nekim segmentima ona dovoljno disperzirana u prostoru, no međutim mrežu pojedinih usluga je potrebno proširiti po cijeloj Županiji. Prednost svakako trebaju imati zdravstvene usluge i obrazovanje.

2.7.1. Predškolski odgoj i obrazovanje

Tablica 70. Obrazovna infrastruktura na području Općine Rakovica

Predškolski odgoj
Na području Općine Rakovica u naselju Selište Dreniće radi dječji vrtić u kojem su smještene djeca predškolske dobi te se u istom održava i „Mala škola“.
Osnovno školstvo
Osnovna škola Eugena Kvaternika Rakovica 1. Matična škola: OŠ Eugena Kvaternika
Osnovna škola Rakovica centralna je i jedina obrazovna institucija na području Općine u kojoj se odvija razredna i predmetna nastava. U školi rade 23 predavača i 7 djelatnika zaduženih za tehničke poslove. Škola je dobila ime po Eugenu Kvaterniku, rođenom u Rakovici 1871. godine. Uz matičnu školu u Rakovici postoji još devet područnih škola od kojih zasad radi samo Područna škola Drežnik Grad obavljaju obrazovanje djece od 1-4 razreda.
Srednjoškolsko i više/visoko obrazovanje
Najблиže su srednje škole u Slunju i Korenici gdje srednjoškolci svakodnevno putuju organiziranim školskim prijevozom.

*Izvor: [## 2.7.2. Zdravstvo i socijalna skrb](http://www.mzos.hr/dbApp/pregleđ.aspx?offset=750&appName=Vrtici / Strategija razvoja Općine Rakovica 2011. – 2015.</i></p>
</div>
<div data-bbox=)*

„Na osnovi odredaba članka 24. Zakona o zdravstvenoj zaštiti zdravstvena djelatnost obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda. Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na primarnoj razini osigurane osobe Zavoda ostvaruju na osnovi slobodnog izbora doktora medicine i doktora stomatologije, u pravilu, prema mjestu stanovanja, a prema odredbama općih akata Zavoda. Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na sekundarnoj i tercijarnoj razini osigurane osobe Zavoda ostvaruju osnovom uputnice izabranog ugovornog doktora primarne zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na razini zdravstvenih zavoda provodi se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, te putem posebnih programa.“

Zdravstvena zaštita na primarnoj razini pruža se kroz dječju snagu:

- opću/obiteljsku medicinu
- zdravstvenu zaštitu predškolske djece
- zdravstvenu zaštitu žena
- patronažnu zdravstvenu zaštitu
- zdravstvenu njegu u kući i bolesnika
- stomatološku zdravstvenu zaštitu (polivalentnu)

- higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu
- preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata
- laboratorijsku dijagnostiku
- ljekarništvo
- hitnu medicinsku pomo .

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhva a specijalisti ko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolni ku zdravstvenu zaštitu. **Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini** obuhva a obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalisti ko-konzilijarnih i bolni kih djelatnosti.⁴ S obzirom na navedeno utvr uje se potreban broj zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika s kojima Zavod sklapa ugovor o provo enju primarne zdravstvene djelatnosti, što je prikazano u slijede im tablicama, a za podru je Karlova ke županije i Op ine Rakovica.

Tablica 71. Mreža potrebnih timova na razini primarne zdravstvene djelatnosti na podru ju Karlova ke županije i Op ine Rakovica

	Potreban broj timova op e/ obiteljske medicine	Potreban broj pedijatrijskih timova	Potreban broj timova dentalne medicine	Potreban broj ginekoloških timova	Potreban broj patronažnih sestara	Potreban broj medicinsko – biokemijskih timova u djelatnosti laboratorijske dijagnostike
Podru je Doma zdravlja	Dom zdravlja Karlova ke županije					
Karlova ka županija	76	8	71	12	29	-
Op ina Rakovica	1	-	1	-	-	-

Izvor: <http://www.hlk.hr/ObjavljenaNovaMreza>; <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

Tablica 72. Mreža potrebnih timova u zdravstvenoj djelatnosti na podru ju Karlova ke županije i Op ine Rakovica

	Potreban broj medicinskih sestara u djelatnosti zdravstvene njegi u ku i bolesnika	Potreban broj timova u djelatnosti higijensko – epidemiološke zdrav. zaštite	Potreban broj timova u djelatnosti preventivno – odgojnih mjera za zdrav. zaštitu školske djece i studenata	Potreban broj timova u djelatnosti javnog zdravstva u Republici Hrvatskoj	Potreban broj timova u djelatnosti zdrav. zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanboljni kog lije enja ovisnosti
Karlova ka županija	41	3	4	1	1
Op ina Rakovica	1	-	-	-	-

Izvor: <http://www.hlk.hr/ObjavljenaNovaMreza>; <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

Od zdravstvenih ustanova u naselju Rakovica rade ambulanta op e medicine i stomatološka ordinacija. Za stanovnike slabijeg imovinskog statusa op inskim

⁴ <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

socijalnim programom regulirano je pružanje različitih oblika pomoći. Da bi mogli koristiti sredstva za socijalno zbrinjavanje korisnici moraju biti državljeni Republike Hrvatske i imati stalno prebivalište na području Opštine Rakovica.

Pomoć po navedenoj osnovi može se dobiti i na osnovu tzv. socijalnih kriterija, a to znači da su tražitelji korisnici pomoći i za uzdržavanje pri Centru za socijalnu skrb, odnosno da su im po drugim kriterijima utvrđeni pojedini oblici pomoći. Uz zahtjev za ostvarivanje prava na pojedine oblike pomoći, podnositelj je dužan prijaviti sve prihode i priložiti dokaze o prihodima svih lanova domaćinstva.

Korisnici socijalne pomoći na području Opštine Rakovica mogu dobiti novčanu pomoć za opremu novorođenčeta, pomoć za plaćanje troškova prehrane u enika osnovne škole, a iz socijalnog programa mogu se dobiti sredstva za sufinanciranje troškova prijevoza u enika srednjih škola i studenata, kao i pomoć za plaćanje troškova smještaja i prehrane u enika u ueničkim domovima. Osim ovih kategorije koje se odnose na pomoći djeci, osobe koje ispunjavaju uvjete mogu proračunskama sredstva koristiti za podmirenje troškova stanovanja, naknadu pogrebnih troškova, a postoji i mogunost jednokratne novčane pomoći za one kojima je u nekom određenom trenutku to neophodno potrebno.

Sredstva iz programa socijalne pomoći planirana su i za podmirivanje troškova nabave ogrijevača za pomoći nemoćnim, invalidnim i hendikepiranim osobama. Opština Rakovica sufinancira troškove smještaja djece u privatni dječji vrtić „Arborna šuma“ u Selištu Drežničkom a za svako dijete se sufinancira trošak smještaja u iznosu od 650,00 kn mjesечно.

Prema podacima za 2010. godinu Opština Rakovica je za potrebe socijalnog programa izdvojila 672.056,18 kuna, od čega je najveći dio (89%) potrošen za prijevoz u enika i studenata, edukativne izlete, smještaj djece u vrtiću, stipendije, prehranu u enika i opremu za novorođenčad, što upućuje da Opština najviše potiče poboljšanje standarda djece i u enika kao populacije o kojoj je potrebno voditi posebnu brigu.

U svrhu brige o starijim i nemoćnim osobama Opština Rakovica je 2010. godine potpisala sporazum sa Gradskim društvom Crvenog križa iz Slunja o sufinanciranju programa "Dnevni boravak i pomoći u kući i starijim i nemoćnim osobama". Programom je predviđeno plaćanje dvije gerontodomaice i pomoći nog radnika, a u aktivnosti je uključeno 60 korisnika, za što je izdvojeno 54.000,00 kuna. Uz navedena sredstva daje se i pomoći starijim osobama koja nemaju primanja, zavisno od njihovih zahtjeva.

Tablica 73. Mreža bolni ke djelatnosti u Karlova koj županiji

1.	Op a bolnica Karlovac
2.	Domovi zdravlja u Karlova koj županiji
Dom zdravlja Karlovac	
Dom zdravlja Vojni	
Dom zdravlja Slunj	
Dom zdravlja Duga Resa	
Dom zdravlja Ozalj	
Dom zdravlja Ogulin	
3.	Izvanbolni ko SKZZ, privatne ordinacije, fizikalna terapija u ku i
"Specijalisti ka ortodontska ordinacija dr. sc. Dubravka Papa, dr. stom., spec. ortodoncije"	
"Specijalisti ka ortodontska ordinacija Marija Jerini , dr. stom. spec. ortodoncije"	
Poliklinika "Ghetaldus oftalmologija"	
Poliklinika VURA	
Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora "Suvag" – Karlovac	
Privatna fizioterapeutska praksa Ivan Pavlov, viši fizioterapeut	
Ustanova za zdravstvenu njegu u ku i "KARLOVAC"	
4.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJE KARLOVA KE	

Izvor: <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/adresar-zdravstvenih-ustanova-privatnih-praksi/>

Tablica 74. Domovi za starije i nemo ne na podruju Karlova ke županije

Dom za starije			
	Naziv	Mjesto	Osniva
1.	VIKTOROVSKI – dom za starije	Vivodina	privatni
2.	VILA EDEN – dom za starije	Kostanjevac	privatni
3.	Dom za starije i nemo ne Jamdol	Karlovac	privatni
4.	Dom za starije i nemo ne Latin	Sveti ko Hraš e	privatni
5.	Dom za starije i nemo ne Leši	Josipdol	privatni
6.	Dom za starije i nemo ne Mihaela	Šišlјavi	privatni
7.	Dom za starije i nemo ne Petra	Netreti	privatni
8.	Dom za starije i nemo ne Rado aj	Karlovac	privatni
9.	Dom za starije i nemo ne Roži	Bosiljevo	privatni
10.	Dom za starije i nemo ne Sre ko Badurina	Ogulin	Caritas Biskupije Gospo
11.	Dom za starije i nemo ne Stara cesta	Duga Resa	privatni
Obiteljski dom za starije			
1.	Obiteljski dom ERDELJ	Generalski Stol	privatni
2.	Obiteljski dom FRKETI	Duga Resa	privatni
3.	Dom HALAR	Duga Resa	privatni
4.	Obiteljski dom IRES	Duga Resa	privatni
5.	Obiteljski dom IVANA	Karlovac	privatni
6.	Obiteljski dom MARA	Duga Resa	privatni
7.	Dom METAXA – MEDICAL	Netreti	privatni
8.	Obiteljski dom PETRA	Netreti	privatni
9.	Obiteljski dom TURKOVI	Plaški	privatni
10.	Obiteljski dom VILA JELAŠI	Karlovac	privatni
11.	Obiteljski dom za starije Bujan	Dragani i	privatni
12.	Obiteljski dom za starije Dunat	Karlovac	privatni

13.	Obiteljski dom za starije Grabrik	Karlovac	privatni
14.	Obiteljski dom za starije Latin	Mali Erjavec	privatni
15.	Obiteljski dom za starije Lesi	Netreti	privatni
16.	Obiteljski dom za starije Leši	Josipdol	privatni
17.	Obiteljski dom za starije Mihali	Karlovac	privatni
18.	Obiteljski dom za starije MiVa	Draganići	privatni
19.	Obiteljski dom za starije Ogulin	Ogulin	privatni
20.	Obiteljski dom za starije Radočaj	Karlovac	privatni
21.	Obiteljski dom za starije Roži	Bosiljevo	privatni
22.	Obiteljski dom za starije Stara cesta	Duga Resa	privatni
23.	Obiteljski dom za starije Vila Korana	Barilovići	privatni
Državni dom			
1.	Dom za starije i nemoćne Sveti Antun	Karlovac	županija

Izvor: http://www.domovi-za-starije.com/hr/domovi_zd.html

2.7.3. Civilno društvo

2.7.3.1. Sport i rekreacije

Tablica 75. Popis sportskih udruga i klubova na području Opštine Rakovica

R.b.	Naziv udruge
1.	Konjički klub "Jaska"
2.	KUGLAČKI KLUB "RAKOVICA"
3.	ŠPORTSKO DRUŠTVO OPštine RAKOVICA
4.	KONJIČKI KLUB "TERRA RAKOVICA"
5.	TAEKWONDO KLUB "RAKOVICA"
6.	NOGOMETNI KLUB "EUGEN KVATERNIK" RAKOVICA

Izvor: <https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opću-upravu/registri/registracija-udruga/826>

2.7.3.2. Kultura

Opština Rakovica ima više kulturno-povijesnih i speleoloških znamenitosti koje ju izdvajaju od ostalih područja. To su poznati speleološki kraški kompleksi Baraćeve spilje koje su stalno otvorene za posjetitelje, kaštel Frankopana – Stari grad Drežnik, eko muzeji i rute kulturnog turizma pod zajedničkim sloganom „Plitvičke doline“ te povijesnu građu koja se odnosi na Rakovici ustanak pod vodstvom Eugena Kvaternika i prvu hrvatsku vladu u Rakovici te Domovinski rat.

Na području Opštine u naselju Drežnik Grad nalazi se kula Starog grada Drežnika iz razdoblja Frankopana. Kula je obnovljena i otvorena za posjetitelje. Na vrh kule postavljeni su dalekozori kojima se posjetitelji mogu poslužiti s obzirom da se u samom podnožju kule nalazi kanjon Korane i netaknuti okoliš. Kula je pogodna za

turisti ku eksploataciju i njenom upravljanju bi se moglo staviti pod ingerenciju Javne ustanove. Podru je bi posebno moglo biti zanimljivo za ljubitelje ornitologije s obzirom da je cjelokupni kraj izrazito bogat raznim ptim vrstama koje žive na ovom podruju netaknute i iste prirode.

U oblasti kulture treba omoguiti izravno učestvovanju u suvremenim umjetnostima i kulturnim zbivanjima. Povećanjem kulturološke ponude na podruju Opštine Rakovica pridonosi se i povećanju kvalitete življenja i poboljšanju turističke ponude.

Tablica 76. Popis kulturoloških udruženja na podruju Opštine Rakovica

R.b.	Naziv udruženja
1.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "IZVOR" RAKOVICA

Izvor: <https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opću-upravu/registri/registrirana-udruženja/826>

2.7.3.3. Udruge građana, političke stranke i druge organizacije

Kada je riječ o sportu osnovni problem u radu sportskih udruženja s područjem Opštine jest nepostojanje primjerenih sportskih kapaciteta koji bi se mogli koristiti u sportske svrhe. Sportska dvorana sa teretanom i kuglanom bi se koristila za okupljanje mlađih i drugih koji se žele baviti raznim vrstama sportskih aktivnosti (nogomet, rukomet, borilačke vještine, kuglanje, a po mogućnosti i plivanje). Dvorana bi se mogla iznajmljivati nogometnim, košarkaškim, rukometnim klubovima prvih, drugih i ostalih liga svih vrsta sportova.

Da ulaganja u sport daju rezultate potvrđuje primjer kuglane na Plitvicama koja je na inzistiranje poklonika ovog sporta stavljena u funkciju i u njoj su počela raditi dva petoligaška kluba, jedan od njih je bio i Kuglački klub "RAKOVICA". Danas se na toj kuglani takmiči šest kuglačkih klubova, između ostalog i iz prve hrvatske lige, dva kluba 3. lige od kojih je jedan na pragu 2. lige te tri kluba 4. lige. Pored toga, do sada su dva puta održana državna prvenstva žena kao i muškaraca, a također i kvalifikacije za ulaz u prvu ligu.

Tablica 77. Popis građanskih i drugih udruženja na području Opštine Rakovica

R.b.	Naziv udruženja
1.	DRUŠTVO NAŠA DJECA OPŠTINE RAKOVICA
2.	UDRUGA MLADIH OPŠTINE RAKOVICA
3.	EKOLOŠKA UDRUGA UVARI KORANE
4.	LOVACKO DRUŠTVO "GOLUB" DREŽNIK GRAD
5.	LOVACKO UDRUGA "KUNA" RAKOVICA
6.	UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA OPŠTINE RAKOVICA
7.	KINOLOŠKA UDRUGA "RAKOVICA"
8.	UDRUGA MALIH SIRARA KARLOVAČKE ŽUPANIJE "KORINI"
9.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO DREŽNIK GRAD

10.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO RAKOVICA
11.	SPELEOLOŠKO DRUŠTVO "VELES"
12.	STROJNO PRSTEN "LAVANDA"
13.	LOVA KO DRUŠTVO "MEDVJED" RAKOVICA

Izvor: <https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opcu-upravu/registri/registr-udruga/826>

2.7.4. SWOT analiza društvenih djelatnosti

Tablica 78. Swot analiza društvenih djelatnosti Op ine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijenost civilnog društva – prisutnost kulturnih, športskih i dr. udruga - Postoje i kapaciteti unutar dijela organizacija civilnog društva: znanja, vještine, iskustvo, infrastruktura, informacije - Opina poti e poboljšanje standarda djece i učenika te brine o starijim i nemojnim osobama kroz sufinanciranje programa sa gradskim društvom Crvenog križa iz Slunja
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna opremljenost školstva - Raspoloživost relativno malim sredstvima za ulaganje i održavanje sportskih objekata i rekreacijskih sadržaja - Nedovoljna finansijska sredstva za financiranje rada udruga - Nedostatak inicijative udruga za potražnju drugih izvora financiranja – osim lokalnog proračuna - Nedovoljan angažman regionalne zajednice u implementaciji projekata - Nezadovoljavajuća obrazovna i zdravstvena struktura - Smanjenje broja učenika u Opini - Velik broj socijalno ovisnih osoba
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> - Poticanje kulturno – športskog života mladih - Razvijanje zajedničkih projekata organizacija civilnog društva - Jačanje koordinacije udruga - Razvoj svijesti o važnosti cijeloživotnog učenja - Daljnji razvoj i unapređenje obrazovnog sustava - Funkcionalno bogatje potrebnim javnim i društvenim sadržajima te infrastrukturno opremanje - Izgradnja dječeg vrtića i obnova Osnovne škole Eugen Kvaternik - Izgradnja sportskog centra
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba zainteresiranost građana u projektima od javnog interesa - Nedostatno financiranje društvenih djelatnosti - Nedovoljna uključenost civilnog sektora u razvojno planiranje

Izvor: Opina Rakovica

2.7.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 79. Razvojni problemi i potrebe društvenih djelatnosti Op ine Rakovica

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje primjerenih sportskih kapaciteta 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Izgradnja sportskog centra ○ Opremanje unutrašnjosti kule Starog grada Drežnika

Izvor: Opina Rakovica

2.8. Institucionalni okvir i finansijski izvori za upravljanje razvojem

2.8.1. Poslovi državne uprave

Naziv (ime) jedinice lokalne samouprave je Općina Rakovica.

Sjedište Općine Rakovica je u Rakovica, Rakovica 6.

Općina Rakovica je pravna osoba.

Za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga kao i poslova državne uprave prenijete na Općinu, ustrojen je Jedinstveni upravni odjel Općine Rakovica kojim upravlja predstnik kojeg na temelju javnog natječaja imenuje predstnik. U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Jedinstveni upravni odjel donosi pojedinačne akte kojima rješava o pravima, obavezama, pravnim interesima fizичkih i pravnih osoba u skladu sa zakonskim propisima i odlukama Vijeća i Narednika.

Sredstva za izvršenje djelatnosti organa općinske uprave osiguravaju se u Proračunu Općine, državnom proračunu ili iz drugih izvora utvrđenih zakonom.

Granice Općine utvrđuju se i mogu se mijenjati na način i u postupku propisanom zakonom.

Ostvarujući zajednički interes u unapređivanju gospodarskog, društvenog i kulturnog razvijanja, Općina Rakovica uspostavlja, surađuje i održava suradnju s drugim jedinicama lokalne samouprave u zemlji i inozemstvu, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

2.8.2. Djelatnost i ovlasti općinske uprave⁵

Tijela Općine Rakovica su Općinski vijeće i Općinski načelnik. Općinski vijeće predstavlja jedno je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, Zakonom i Statutom. Općinski vijeće ima predsjednika i potpredsjednika koji se biraju većinom glasova svih članova Vijeća. Općinski vijeće broji jedanaest članova.

Mjesni odbor osniva se za pojedinačna naselja ili više međusobno povezanih manjih naselja, kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim

⁵Statut Općine Rakovica (prethodni tekst), rujan 2014. godine

poslovima od utjecaja na život i rad gra ana. Mjesni odbor je pravna osoba, a podru je i granica mjesnog odbora odre uje se posebnom odlukom Op inskog vije a. Na podru ju Op ine djeluje 4 mjesnih odbora:

1. Mjesni odbor Rakovica
2. Mjesni odbor Drežnik Grad
3. Mjesni odbor Selište Drežni ko
4. Mjesni odbor atrnja

Op inski na elnik zastupa Op inu i nositelj je izvršne vlasti Op ine. Na elnik se bira na neposrednim izborima sukladno zakonu na mandat od etiri godine. Op inski na elnik odgovoran je za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost akata upravnih tijela Op ine te je dužan podnijeti Op inskom vije u polugodišnje izvješ e o svom radu.

Ovlaсти i obveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Op ine Rakovica, podijeljene su izme u predstavni kog tijela – Op inskog vije a i izvršnog tijela – Op inskog na elnika.

Ako zakonom ili drugim propisima nije jasno odre eno koje je tijelo nadležno za obavljanje poslova, svi poslovi i zada e što se odnose na ure ivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga u nadležnosti su Op inskog vije a, a izvršni poslovi i zada e u nadležnosti Op inskog na elnika.

2.8.3. Javne službe

Op ina u okviru samoupravnog djelokruga osigurava obavljanje djelatnosti kojima se zadovoljavaju svakodnevne potrebe stanovništva na podru ju komunalnih, društvenih i drugih djelatnosti, za koje je zakonom utvr eno da se obavljaju kao javna služba. Obavljanje djelatnosti Op ina osigurava osnivanjem vlastitog pogona, trgova kog društva, javne ustanove ili drugih pravnih osoba. Op ina obavljanje odre enih djelatnosti može povjeriti i drugim pravnim i fizi kim osobama temeljem ugovora o koncesiji.

2.8.4. Prostorni planovi

Prostorni plan ure enja Op ine Rakovica donesen je 2005. godine. Op ina Rakovica donijela je Odluku o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana ure enja Op ine Rakovica.

Prostorni plan uređenja Opštine Rakovica (2005.)

Prostorni plan uređenja Opštine Rakovica - izmjene i dopune (2013.)

Prostorni plan uređenja Opštine Rakovica - izmjene i dopune (2014.)

II izmjene i dopune prostornog plana i uređenja Opštine Rakovica (2015.)

2.8.6. Izvori financiranja

Nakon ulaska Hrvatske u punopravno lanstvo EU, postali su dostupni strukturni instrumenti kohezijske politike EU: Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond i Kohezijski fond, i instrumenti zajedničke poljoprivredne politike EU: Europski fond za garancije u poljoprivredi, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za ribarstvo.

Dakle, kao mogući izvori financiranja razvojnih projekata i programa Opštine Rakovica, mogu se predvidjeti:

- sredstva proračuna Županije i jedinica lokalne samouprave i sredstva lokalnih komunalnih poduzeća
- sredstva državnog proračuna, odnosno resornih ministarstava i fondova, sredstva javnih poduzeća
- sredstva dostupna temeljem fondova EU - strukturni, kohezijski i poljoprivredni fondovi,
- sredstva na temelju bilateralne, multilateralne i regionalne suradnje,
- sredstva domaćih i međunarodnih finansijskih institucija – domaće finansijske institucije, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Svjetska banka, Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka,
- sredstva iz privatnih izvora
- sredstva investitora: trgovaca društva, razne ustanove, udruge, pojedinci itd.

2.8.7. Proračunska sredstva Opštine Rakovica

2.8.7.1. Prihodi i primici u proračunu

Opština Rakovica ima prihode kojima u okviru svoga samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže. Prihodi Opštine Rakovica su:

- ✓ opštinski porezi, prikezi, naknade, doprinosi i pristojbe
- ✓ prihodi od stvari u njezinom vlasništvu imovinskog prava
- ✓ prihodi od trgovaca drugih društava i drugih pravnih osoba u vlasništvu opštine odnosno onih u kojima opština ima udio ili dionice

Procjena godišnjih prihoda i primitaka te utvrđeni iznosi izdataka i drugih rashoda Općine Rakovica iskazuju se u godišnjem proračunu Općine Rakovica koji se donosi za narednu proračunsку godinu na prijedlog Općinskog načelnika prije početka godine za koju se proračun donosi.

Svi prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani po izvorima iz kojih potječu. Svi izdaci proračuna moraju biti utvrđeni u proračunu i uravnoteženi s prihodima i primicima.

Općinsko vijeće donosi odluku o izvršenju proračuna, uvjetima, načinu i postupku gospodarenja prihodima i rashodima Općine na prijedlog Općinskog načelnika.

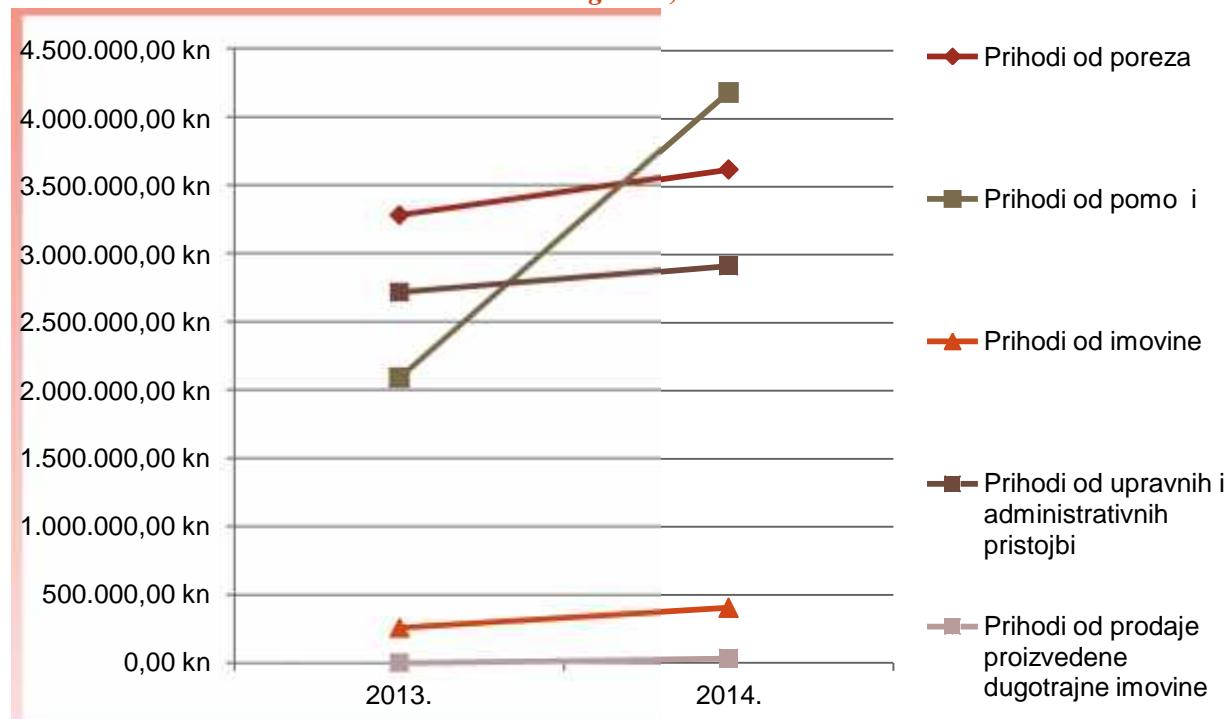
Tablica 80. Ostvareni prihodi/primici Op ine Rakovica za razdoblje 2013. – 2014. godine

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2013. (kn)	Ostvareno za 2014. (kn)	Indeks (5/4)
1	2	4	5	6
1.	Prihodi od poreza	3.279.000,00	3.625.621,00	110,6
2.	Doprinosi	0,00	0,00	-
3.	Pomo i iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar općeg proračuna	2.088.278,00	4.191.259,00	200,7
4.	Prihodi od imovine	257.012,00	403.017,00	156,8
5.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.714.323,00	2.917.036,00	107,5
6.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija	29.742,00	100.000,00	335,1
7.	Prihodi iz proračuna	0,00	0,00	-
8.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	11.364,00	133.809,00	1.177,5
Ukupni prihodi poslovanja		8.379.816,00	11.370.742,00	135,7
9.	Prihodi od prodaje proizvoda neproizvedene dugotrajne imovine	11.563,00	65.361,00	565,3
10.	Prihodi od prodaje proizvoda proizvedene dugotrajne imovine	0,00	32.197,00	-
11.	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjivih vrijednosti	0,00	0,00	-
12.	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	-
Ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine		11.563,00	97.558,00	843,7
Ukupni primici od finansijske imovine i zaduživanja		0,00	0,00	-
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI		8.391.379,00	11.468.300,00	136,7

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Rakovica za 2012./2013 i 2014.godinu

Prihodi/primici u 2014. godini su ostvareni u iznosu od 11.468.300,00 kn, što je za 3.076.921,00 kn ili 36,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno, najznačajniji udjeli imaju prihodi od pomoći i iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opštine proračuna od 4.191.259,00 kn ili 36,55% od ukupnih prihoda/primitaka, prihodi od poreza u iznosu od 3.625.621,00 kn ili 31,61% od ukupnih prihoda/primitaka, te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi po posebnim propisima i naknadama u iznosu od 2.917.036,00 kn ili 25,44% od ukupnih prihoda/primitaka.

Grafikon 14. Kretanje glavnih izvora prihoda/primitaka u proračunu Opštine Rakovica 2012. - 2014. godine, u kunama

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Opštine Rakovica za 2013 i 2014.godinu

2.8.7.2. Rashodi i izdaci u prora unu

Tablica 81. Ostvareni rashodi/izdaci Op ine Rakovica za razdoblje 2013. - 31.12.2014. godine

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2013. (kn)	Ostvareno za 2014. (kn)	Indeks (5/4)
1	2	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	944.160,00	937.045,00	99,2
2.	Materijalni rashodi	3.203.595,00	1.520.501,00	47,5
3.	Finansijski rashodi	26.059,00	29.533,00	113,3
4.	Subvencije	60.777,00	105.750,00	174,0
5.	Pomo i dane u inozemstvo i unutar op eg prora una	0,00	0,00	-
6.	Naknade gra anima i ku anstvima na temelju osiguranja i druge naknade	457.693,00	655.458,00	143,2
7.	Ostali rashodi	1.116.415,00	712.729,00	63,8
Ukupni rashodi poslovanja		5.808.699,00	3.961.015,00	68,2
Višak prihoda poslovanja (tekun a godina)		2.571.117,00	7.409.727,00	288,2
8.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.521.781,00	5.993.688,00	170,2
9.	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	-
10.	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	-
11.	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini	0,00	0,00	-
Ukupni rashodi za nabavu nefinansijske imovine		3.521.781,00	5.993.688,00	170,2
Manjak prihoda od nefinansijske imovine (tekun a godina)		3.510.218,00	5.986.130,00	168,0
Ukupni izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova		0,00	0,00	-
UKUPNO RASHODI/IZDACI		9.330.480,00	9.954.703,00	106,7
Višak prihoda i primitaka (tek. godina)		0,00	1.513.597,00	-
Manjak prihoda i primitaka (tek. godina)		939.101,00	0,00	-
Preneseni višak prihoda i primitaka		2.796.995,00	1.857.894,00	66,4
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljede em razdoblju		1.857.894,00	3.371.491,00	181,5

Izvor: Godišnji izvještaj PR-RAS

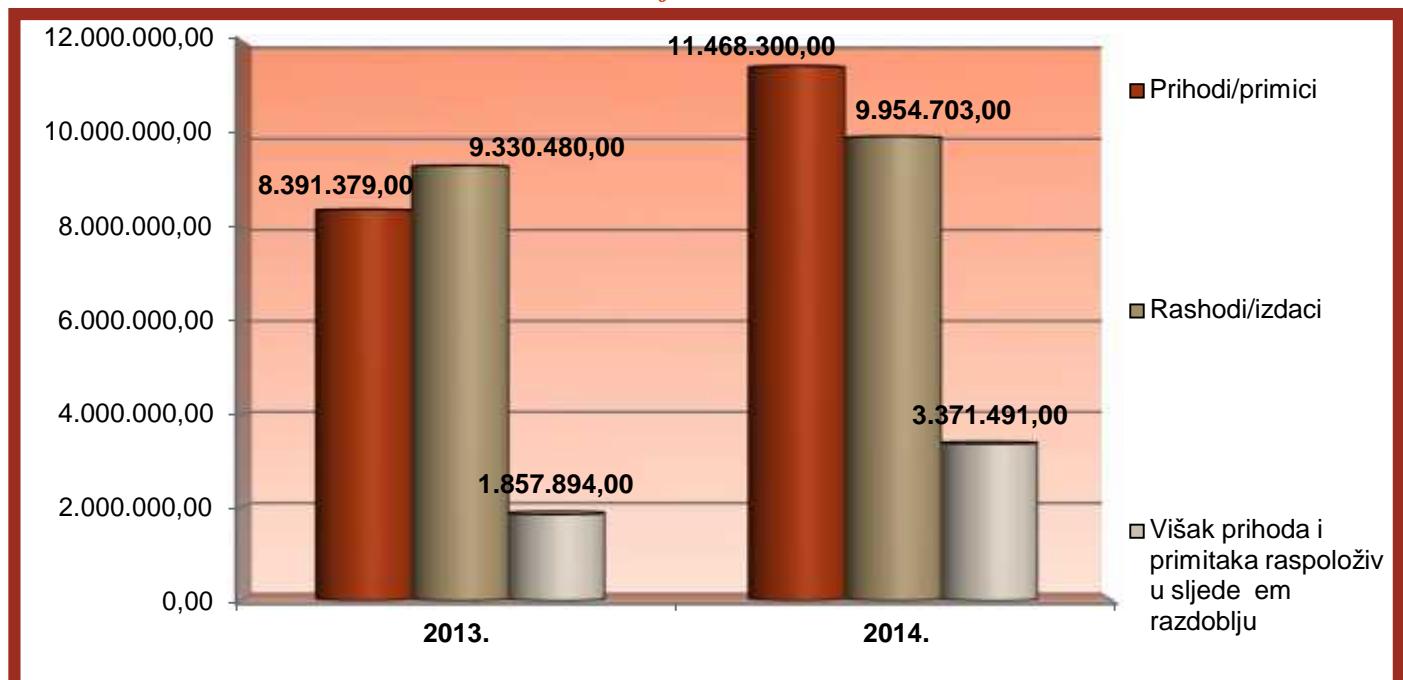
Na temelju provedene analize Izvještaja o prihodima i primicima, rashodima i izdacima za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2014. godine utvrđuje se da je Općina Rakovica na dan 31.12.2014. godine ostvarila poslovni rezultat po sljedećim kategorijama, i to :

- višak prihoda poslovanja u iznosu od 7.409.727,00 kn
- manjak prihoda od nefinansijske imovine u iznosu od 5.986.130,00 kn
- ukupan višak prihoda/primitaka (tek. godina) u iznosu od 3.371.491,00 kn

Ukupno ostvareni rashodi/izdaci u 2014. godini iznose 7.954.704,00 kn, što je za 624.223,00 kn ili 6,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Višak prihoda/primitaka nad rashodima/izdacima tekuće godine iznosi 1.513.597,00 kn, a preneseni višak prihoda/primitaka iz 2013. godine iznosi 1.857.894,00 kn, temeljem čega dobivamo iznos 3.371.491,00 kn viška prihoda i primitaka raspoloživih za pokrijeće u sljedećem razdoblju.

Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, a vrijednosno najznačajniji rashodi/izdaci su ostvareni kroz materijalne u iznosu od 1.531.000,00 kn ili 15,38% od ukupno ostvarenih rashoda/izdataka, zatim rashode za zaposlene u iznosu od 937.045,00 kn ili 9,41%, te ostale rashode u iznosu od 712.729,00 kn ili 8,96%.

Grafikon 15. Prikaz ukupno ostvarenih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka u razdoblju od 2013. – 2014.

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Rakovica za 2013 i 2014. godinu

2.8.7.3. Bilanca 2013. i 2014.godine

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, nefinancijske imovine te druge imovine.

Financijska imovina se odnosi na novana sredstva, potraživanja za prihode poslovanja (za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, opinske poreze, potrošnju vode, grobnu naknadu, iznajmljivanje prostora i drugo), te na depozite, dionice i udjele u glavnici.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja, obveze za nabavu nefinancijske imovine i obveze za primljene zajmove.

Tablica 82. Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora – usporedba 2013. i 2014. godine

Redni broj	Opis	2013.	2014.	Indeks 5/4
1	2	4	5	6
1.	Nefinancijska imovina	69.732.218,00	68.888.991,00	98,8
2.	Financijska imovina	5.107.646,00	6.830.102,00	133,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	2.735.219,00	3.569.762,00	130,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više platne poreze i ostalo	0,00	0,00	-
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	0,00	0,00	-
2.4.	Vrijednosni papiri	0,00	0,00	-
2.5.	Dionice i udjeli u glavnici	1.266.558,00	1.266.558,00	100,0
2.6.	Potraživanja za prihode poslovanja	840.553,00	1.821.563,00	216,7
2.7.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	94.194,00	54.285,00	57,6
2.8.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	171.122,00	117.934,00	68,9
Ukupno imovina		74.839.864,00	75.719.093,00	101,2
3.	Obveze	865.845,00	145.183,00	16,8
4.	Vlastiti izvori	73.974.019,00	75.573.910,00	102,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		74.839.864,00	75.719.093,00	101,2

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Opštine Rakovica za 2013. i 2014. godinu

U 2013. godini dugotrajna imovina Opštine sudjeluje sa 93,18%, dok kratkotrajna imovina sudjeluje sa 6,82% u ukupnoj imovini. U 2014. godini dugotrajna imovina u ukupnoj imovini sudjeluje u manjem postotku u odnosu na 2013. godinu, tj. udio dugotrajne imovine u ukupnoj imovini iznosio je 90,98%, a udio kratkotrajne imovine u ukupnoj imovini iznosio je 9,02%. U financijskim vrijednostima vidljivo je povećanje od 1.722.456,00 kn. Usporedujući ova dva razdoblja kroz indekse, uočava se smanjenje dugotrajne imovine u 2014. godini u odnosu na 2013. za 1,2% te povećanje kratkotrajne imovine za 33,7%.

U 2013. godini udio obveza Opštine u ukupnoj pasivi iznosio je 1,16%, te je u 2014. godini iznosio 0,19%, no međutim, usporedujući financijske vrijednosti uočava se smanjenje obveza u iznosu od 720.662,00 kn, zbog čega je i indeks usporedbe navedene dvije godine manji od 100, tj. iznosi 16,8. Što se tiče vlastitih izvora, u

2014. godini su se pove ali za 2,2%, odnosno u nov anim vrijednostima za 879.229,00 kn.

Na kraju 2014. godine potraživanja iznose 1.875.848,00 kn i ine 16,50% ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu su ve a za 941.101,00 kn ili 100,68%.

Obveze u 2014. godini su ukupno iznosile 145.183,00 kn, što je 1,28% ostvarenih prihoda u 2014.godini. U odnosu na stanje koncem 2013., smanjene su za 720.662,00 kn ili za 83,2%.

2.8.8. SWOT analiza Institucionalnog okvira i finansijskih izvora za upravljanje razvojem

Tablica 83. Swot analiza instituconalnog okvira i finansijskih izvora za upravljanje razvojem Op ine Rakovica

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavnici JLS dobro sura uju sa Županijom i drugim važnim institucijama - Razvojni okvir temelji se na interakciji izme u civilnog, javnog i poslovnom sektoru - Ja anje privatnog sektora - Pripremljeni razvojni dokumenti - Sudjelovanje u razvojnim projektima ministarstava i programima Europske unije - Privla enje potencijalnih ulaga a i poticanje poduzetništva
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Podru je Op ine Rakovica svrstano je u 1. kategoriju podru ja posebne državne skrbi - Razvijenost na podru ju Rakovice manja od 75% prosjeka RH - Gospodarska kriza je znatno smanjila prihode na svim razinama kao i projekcije op inskog prora una
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> - Stvoriti uvjete za potencijalne ulaga e u proizvodne i uslužne djelatnosti - Poticati razvoj neprofitnog poduzetništva - Poticaji razvoju turizma, gospodarstva i poljoprivrede - Opremanje poduzetni ke zone Grabovac
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - Neizgra enost poduzetni kih i proizvodnih zona - Obrazovni kadrovi odlaze u urbana podru ja - Nemogu nost izvadajanja potrebnih sredstava za razvoj iz op inskog prora una - Smanjenje mogu nosti financiranja razvojnih projekata

Izvor: Op ina Rakovica

2.8.9. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 84. Razvojni problemi i potrebe instituconalnog okvira i finansijskih izvora za upravljanje razvojem Op ine Rakovica

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> - Neprepoznate mogu nosti gospodarske suradnje - Smanjenje prihoda iz državnog prora una i poreza - Ostvareni niski postotak vlastitih prihoda 	<ul style="list-style-type: none"> o Poboljšati koordinaciju i protok informacija o Dodatno razvijati suradnju dionika koji sudjeluju u izradi i provedbi zajedni kih razvojnih programa o Uspostaviti jedinstvenu bazu podataka o

<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan broj razvojnih projekata spremnih za financiranje iz fondova EU - Nezainteresiranost za prijenos znanja i iskustava - Slabo korištenje mogunosti koje omogućuje ustanovo u međunarodnim institucijama 	<ul style="list-style-type: none"> projektima u Opštini te educirati korisnike informacijskog sustava o Sustavno uvoditi pravene i vrednovanje razvojnih programa i projekata
--	---

Izvor: Opština Rakovica

3. RAZVOJNA VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

3.1. Vizija i Misija

Proces strateškog planiranja razvoja identificiranjem strateških pitanja započinje određivanjem prioriteta, tj. pitanja koja su važna za postizanje željene buduće vizije Opštine Rakovica i pokazala su se važnima u analizi. Strateško pitanje traži odine da se utječe na slabe strane, gradi na jakim stranama, reagira na prijetnje i iskoriste mogunosti kako bi se postigla vizija.

Misija Opština Rakovica je kvalitetno i racionalno upravljati opštinskom imovinom i poslovima od lokalnog značaja kako bi se osigurao kontinuirani razvoj i unaprjeđenje naselja u sklopu Opštine, te pružiti svojim mještanima dostupnost informacija i u okviru uprave kroz rad Jedinstvenog upravnog odjela.

Vizija nam ukazuje na nužnost vrednovanja ljudskih i materijalnih potencijala radi stvaranja bogatstva i blagostanja i to ne samo kroz ostvareno u obliku ekonomskih

Vizija Opština Rakovica je osigurati stalni rast i razvoj gospodarstva, razvoj turizma, obrazovanja, infrastrukture i poduzetništva kroz racionalno korištenje proračunskih sredstava i optimalnim iskorišćavanjem vanjskih izvora financiranja kako bi se ostvario ukupni rast i razvoj ovoga područja te povećao standard življenja.

subjekata, te njihovo upoznavanje i simultano prilagođavanje novim uvjetima poslovnog djelovanja, jačanje konkurentnosti na lokalnom, regionalnom i globalnom tržištu, poticanje nove kvalitete turističke ponude i kulturni rast Opštine Rakovica.

3.2. Strateški ciljevi

Na temelju provedene analize stanja/okruženja definiraju se strateški ciljevi koji predstavljaju izjavu o tome što se namjerava posti i u narednih pet godina, odnosno odre uje se jasan smjer kretanja i djelovanja u navedenom vremenskom razdoblju, a njegova realizacija pridonijeti će ostvarenju vizije, ali i misije Op ine. Strateški razvojni ciljevi u navedenom razdoblju definirani su na temelju vizije koja je izvedena iz razvojnih mogu nosti, ali i problema s kojima se susreće Op ina na podruju gospodarstva, društvenih djelatnosti, prostornog uređenja i zaštite okoliša.

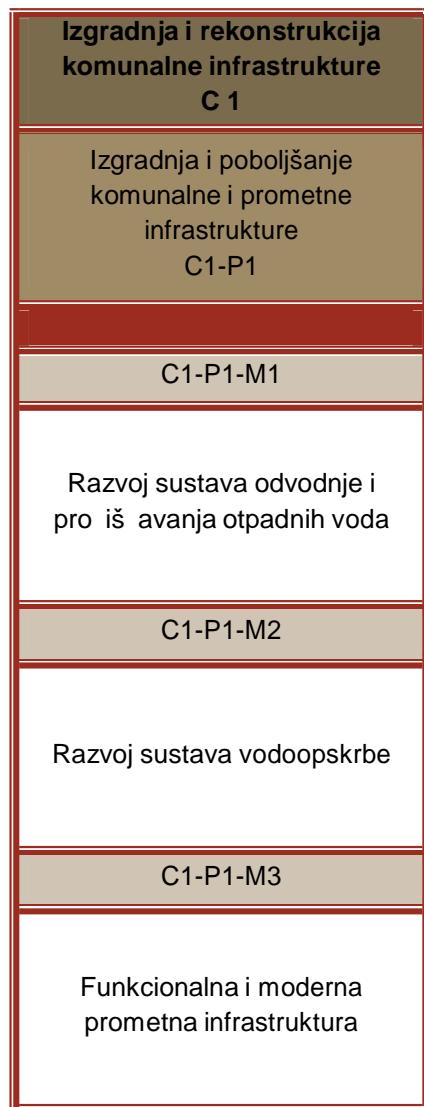
Dugorođani strateški ciljevi nastali su kao rezultat vizije razvoja, analize stanja, ključnih problema i SWOT analize. Radni tim je raspravljao koje snage Op ina treba pojasiti i bolje iskoristiti, koje ključne probleme i slabosti treba prevladati te na koji način će se navedeno postići. Kao prvi korak konkretizacije, ali i realizacije vizije predložena su 3 strateška cilja. Strateški ciljevi razvoja Op ine sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije, a vremenski su povezani s razdobljem trajanja strategije. Kvaliteta strateških ciljeva ovisi o tome koliko oni odražavaju trendove i procese u Op ini i široj regiji.

S t r a t e š k i c l j 1	Izgradnja i rekonstrukcija komunalne i prometne infrastrukture	<p>Rekonstrukcija i izgradnja komunalne infrastrukture, poslovne, turističke, energetske i telekomunikacijske infrastrukture obuhvaća nekoliko aktivnosti a to su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žurna izgradnja dugoročnog i održivog sustava odvodnje i prevoza otpadnih voda, rekonstrukcija i modernizacija sustava vodoopskrbe, rekonstrukcija nerazvrstanih cesta po EU standardima, izgradnja i opremanje infrastrukture poslovnih zona Grabovac i Irinovac. - Izgradnja proizvodne zone u Rakovici, energetske poduzetničke zone, poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, plinifikacija, modernizacija telekomunikacijskih sustava, te modernizacija državnih i županijskih cesta (cestovnih prometnika) na području Opštine Rakovica. <p>Vrijeme provedbe navedenih aktivnosti je 2016.–2020. god.</p> <p>Očekivani rezultati nakon provedenih aktivnosti je osigurana komunalna infrastruktura potrebnih kapaciteta.</p> <p>Za provedbu su odgovorni: Opština Rakovica i nadležne državne institucije.</p>
S t r a t e š k i c l j 2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu	<p>Razvojem malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu, namjerava se poboljšati zakonske preduvjete za poticajni i održivi razvoj malog i srednjeg poduzetništva, unapređenje poljoprivredne proizvodnje i upravljanje poljoprivrednim zemljištem, razvoj i bolju iskorištenost šumskih resursa, unapređenje turističke ponude i kapaciteta.</p> <p>Za razvoj poduzetničke klime potrebno je prilagoditi zakonodavstvo i politiku poticaja na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, stvaranje preduvjeta za korištenje novih tehnologija, priprema projektne dokumentacije i projektnih prijedloga, jačanje poduzetničkih potpornih institucija na lokalnoj razini, poticanje proizvodnje novih poljoprivrednih kultura (povrtlarstvo, stočarstvo, voćarstvo), poticanje razvoja ekološke poljoprivrede, edukacija i poticanje partnerstva poljoprivrednih proizvođača na lokalnoj i regionalnoj razini, osnivanje veterinarske ambulante, izgradnja klaonice u sklopu poljoprivrednog klastera, poticanje obrade neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, zaštita i valorizacija autohtonih poljoprivrednih proizvoda, izgradnja novih i proširenje postojećih drvo-prerađivačkih pogona, razvoj održivog šumarstva i kvalitetno upravljanje šumskim površinama, te njihovo korištenje u turističko-rekreacijske svrhe, razvoj selektivnih oblika turizma-zimske, lovne i ribolovne, agroturizam, kulturni, rekreativni i zdravstveni, poboljšanje ponude u postojecim turističkim kapacitetima, poticanje obiteljskog poduzetništva u turizmu, poticanje revitalizacije tradicijskih obreda, unaprjeđenje postojećih i brendiranje jedne prepoznatljive manifestacije, edukacija i poticanje stanovništva za izgradnju novih turističkih sadržaja u cilju unapređenja Opštine kao turističku destinaciju. Ulaganje u obnovljive izvore energije. Poticanje mladih na poduzetništvo. Lokalno i prekogranično umrežavanje poduzetnika, korištenje posebnih državnih programa poticaja, lokalne poticajne mjeru za razvoj malog i srednjeg poduzetništva.</p> <p>Vrijeme provedbe navedenih aktivnosti je od 2016. do 2020. godine. Očekuje se povećanje broja poduzetnika, razvijeno malo poduzetništvo, osiguran gospodarski rast i razvoj. Odgovornost za provedbu nose Opština Rakovica te poduzetnici.</p>

S t r a t e š k i c i l j 3	Zaustavljanje procesa depopulacije, ja anje ljudskih resursa i održivi razvoj	<p>Kako bi se zaustavio proces depopulacije te poja ali ljudski resursi i održivi razvoj potrebno je osiguranje poticajnih mjera za stambeno zbrinjavanje domicilnih mladih obitelji, naseljavanje i zapošljavanje mladih, potpore za novorođenad i sufinanciranje troškova predškolskog odgoja i obrazovanja te dječeg vrtića, poticajne mjere za školovanje, stvaranje uvjeta za rast zaposlenosti, unapređenje kvalitete života, zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti, razvoj civilnog društva, sporta i kulture, unapređenje upravljanja lokalnim razvojem.</p> <p>Aktivnosti koje će se provesti su:</p> <p>Osiguranje građevinskog zemljišta i poticajnih mjera za izgradnju stambenih objekata mladim obiteljima, poboljšanje sustava stipendiranja, poticajne mjere za novorođenad, otvaranje novih radnih mesta, poticanje poduzetništva mladih i obrništva, privlačenje domaćih i stranih ulagača, izgradnja i opremanje objekta za smještaj osoba trećeg životne dobi, provođenje programa preventivne zdravstvene zaštite, razvoj dodatnih zdravstvenih usluga, unaprjeđenje sustava zaštite od požara, formiranje mreže civilnih institucija na području Opštine Rakovica, izgradnja kulturno-poslovnog centra, izgradnja sportskog centra, unaprjeđenje suradnje javnog i civilnog sektora, uključivanje više lokalnih dionika u razvojne procese, unaprjeđenje suradnje između opštine, civilnog i privatnog sektora.</p> <p>Vrijeme provedbe navedenih aktivnosti je od 2016. do 2020. godine, očekivani rezultati su povećanje broja stanovnika, veći natalitet od mortaliteta, a odgovornost za provedbu nose Opština Rakovica, stanovništvo, županija te državne institucije.</p>
S t r a t e š k i c i l j 4	Zaštitu okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja	<p>Zaštitu okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja označava ananje kapaciteta za gospodarenje otpadom, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, uinkovito korištenje obnovljenih izvora energije i kogeneracije, kulturna baština u funkciji turizma.</p> <p>Da bi se uinkovito gospodarilo kulturnim i prirodnim dobrima te da bi se zaštitio okoliš potrebno je provesti određene aktivnosti a to su:</p> <p>Podizanje svijesti o održivom razvoju i odgovornom odnosu prema okolišu, poboljšanje sustava zbrinjavanja otpada, sanacija divljih odlagališta i sprječavanje njihovog ponovnog nastanka, izgradnja sustava odvojenog prikupljanja otpada, istraživanje, definiranje i zaštita posebnih prirodnih područja i vrsta, valorizacija u turističke svrhe, iskorištanje energije vjetra, iskorištanje solarne energije, iskorištanje bioplina i biomase, informiranje, planiranje i upravljanje obnovljivim izvorima energije, zaštita i upravljanje objektima kulturne baštine – bunari, spomenici, crkve, Stari grad Drežnik, te poticanje kulturnih i edukativnih aktivnosti.</p> <p>Planirana provedba navedenih aktivnosti je od 2016. do 2020. godine a odgovornost za provedbu nose Opština Rakovica te Fond za zaštitu okoliša i energetsku uinkovitost.</p>

3.3. Prioriteti i mjere

Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu i turizmu C 2		
Jačanje malog i srednjeg poduzetništva C2-P1	Razvoj i unaprjeđenje sadržaja i infrastrukture u turizmu C2-P2	Unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije C2-P3
C2-P1-M1	C2-P2-M1	C2-P3-M1
Stvaranje uvjeta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva	Poticanje razvoja ruralnog turizma	Poticanje i usklađivanje poljoprivredne proizvodnje s uvjetima na tržištu
C2-P1-M2	C2-P2-M2	C2-P3-M2
Potpore i razvoj infrastrukture, tehnologije i inovacija u poduzetništvu	Poticanje razvoja turizma temeljenog na baštini	Razvoj komparativnih prednosti kroz promociju lokalnih proizvoda
		C2-P3-M3
		Razvoj poljoprivrednih zadruga, udruga i klastera te suradnje među dionicama
		C2-P3-M4
		Očuvanje i zaštita krajobrazne raznolikosti i prirodnih vrijednosti

Zaustavljanje procesa depopulacije, ja nje ljudskih resursa i održivi razvoj	
C 3	
Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti C3-P1	Razvoj civilnog društva C3-P2
C3-P1-M1	C3-P2-M1
Ja nje socijalnog standarda	Ja nje kapaciteta organizacija civilnog društva
C3-P1-M2	
Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volonterstva i samopomo i	
C3-P1-M3	
Poboljšanje uvjeta odgoja i obrazovanja	
C3-P1-M4	
Pove anje i unaprje enje kapaciteta i kvalitete sportsko-rekreacijskih sadržaja	
C3-P1-M5	
Unaprje enje infrastrukture, dostupnosti i kvalitete usluga u zdravstvenim ustanovama	

**Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja
C 4**

Unaprjeđivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti
C4-P1

Podizanje standara prirodne i kulturne baštine
C4-P2

C4-P1-M1

C4-P2-M1

Unaprjeđivanje zaštite zraka i tla i kontinuirano pranje kvalitete

Očuvanje i kvalitetnije upravljanje prirodnim i kulturnim vrijednostima

C4-P1-M2

Stvaranje uvjeta za održivo gospodarenje otpadom

C4-P1-M3

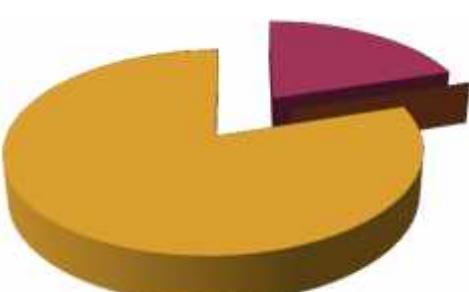
Jednojane i razvoj uporabe novih znanja i tehnologija, obnovljivih izvora energije i energetske uinkovitosti

C4-P1-M4

Informiranje i uključivanje javnosti u pitanje okoliša

CILJ 1 – Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture

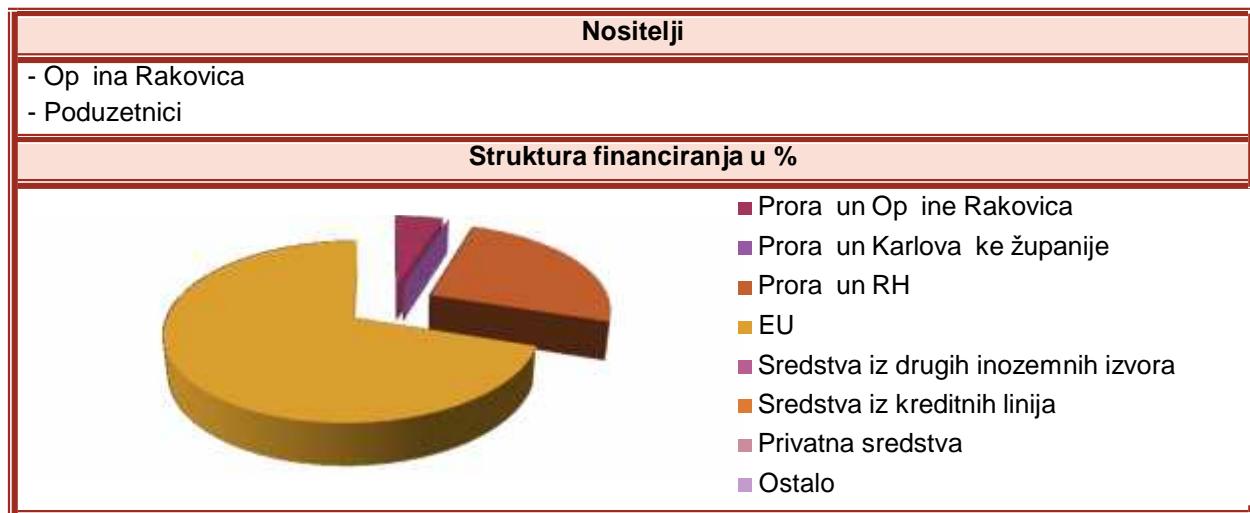
Cilj C1	Izgradnja i rekonstrukcija komunalne i prometne infrastrukture
Prioritet C1 – P1	Izgradnja i poboljšanje komunalne infrastrukture
Mjera C1 – P1 – M1	Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
Svrha i cilj mjere	
	Uspostava u inkovitog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Opštine Rakovica te doprinijeti i u inkovitom sustavu odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda i na razini same Županije. Svrha i cilj mjer je omogućiti avanje definiranja i gradnje cijelovitog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda koji osigurava potreban stupanj zaštite i poboljšanje podzemnih i površinskih voda. Kroz dovršetak izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih i industrijskih voda unaprijediti, očuvati i održivo koristiti vodne resurse, postići i gospodarski opravdani stupanj zaštite stanovništva i materijalnih sredstava.
Aktivnosti	
	- Izgradnja kolektora Opštine Rakovica
Indikatori/pokazatelji	
	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje direktno ispuštene količine neobradenih otpadnih voda u vodotoke (%) - Postotna realizacija projekta izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih i oborinskih voda - Broj izgrađenih pročišćivača otpadnih voda - Povećanje udjela obuhvata enog stanovništva kanalizacijskim sustavom za prikupljanje otpadnih voda - Povećanje udjela obuhvata enog gospodarskog sektora kanalizacijskim sustavom za prikupljanje otpadnih voda
Nositelji	
	<ul style="list-style-type: none"> - Opština Rakovica - Nadležne državne institucije
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Opštine Rakovica ■ Proračun Karlovačke županije ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

Mjera C1 – P1 – M2	Razvoj sustava vodoopskrbe								
Svrha i cilj mjere									
Svrha i cilj mjere je podizanje kvalitete voda na širem području Opštine kao i opskrbe pitkom vodom sukladno standardima EU. Cilj je također podizanje razine dostupnosti pitke vode iz javne vodoopskrbne mreže i na području jima na kojima to do sada nije provedeno, kako bi se osigurala kvaliteta vode koja se koristi i izbjegle negativne posljedice korištenja neodgovarajućih izvora vode za piće.									
Aktivnosti									
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja cjevovoda Rakovica - Oštarski stanovi –Brođanac-Lavac - Izgradnja Regionalnog vodovoda „Lička Jasenica – južni krak“ - Izgradnja i modernizacija vodovoda 									
Indikatori/pokazatelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja pronađenih izvorišta - Postotak smanjenja gubitka vode - Povećanje udjela stanovnika obuhvaćenih sustavom javne vodoopskrbe za (%) - Povećanje udjela obuhvaćenog stanovništva sustavom za opskrbu pitkom vodom - Potrošnja pitke vode po stanovniku - Povećana dužina obnovljene vodovodne mreže - Povećanje kvalitete pitke vode 									
Nositelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Opština Rakovica - Nadležne državne institucije 									
Struktura financiranja u %									
 <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>■ Prora un Opština Rakovica</td> </tr> <tr> <td>■ Prora un Karlovačke županije</td> </tr> <tr> <td>■ Prora un RH</td> </tr> <tr> <td>■ EU</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz kreditnih linija</td> </tr> <tr> <td>■ Privatna sredstva</td> </tr> <tr> <td>■ Ostalo</td> </tr> </table>		■ Prora un Opština Rakovica	■ Prora un Karlovačke županije	■ Prora un RH	■ EU	■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora	■ Sredstva iz kreditnih linija	■ Privatna sredstva	■ Ostalo
■ Prora un Opština Rakovica									
■ Prora un Karlovačke županije									
■ Prora un RH									
■ EU									
■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora									
■ Sredstva iz kreditnih linija									
■ Privatna sredstva									
■ Ostalo									

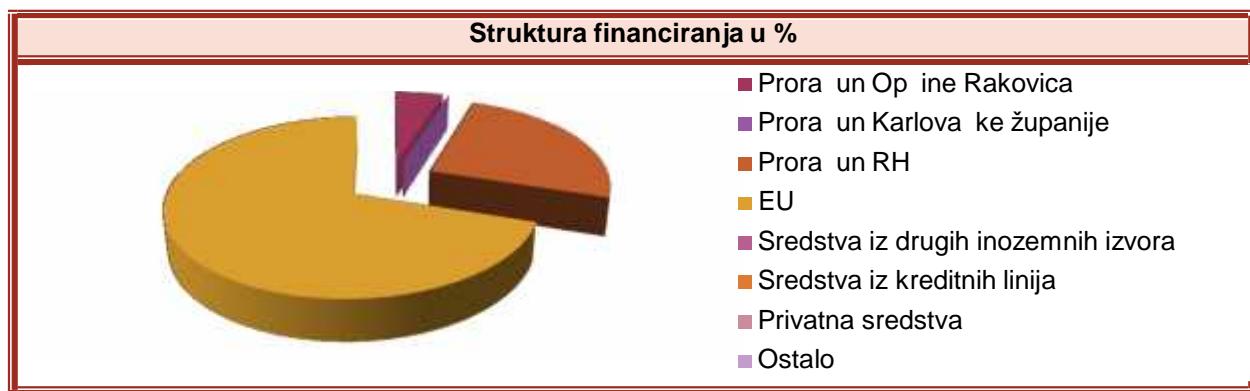
Mjera C1 – P1 – M3	Funkcionalna i moderna prometna infrastruktura								
Svrha i cilj mjere									
Unaprjeđenjem postojeće i izgradnjom nove prometne infrastrukture utjecati na ravnomjeran razvoj cijele županije jer prometna infrastruktura predstavlja osnovu razvoja bilo kojeg područja.									
Izgradnjom nove, kao i poboljšanjem kvalitete i stanja postojeće prometne infrastrukture (cestovne, željezničke, zračne i pomorske infrastrukture) omogućiti bolju prometnu povezanost Općine sa ostatkom Županije, ali i ostatkom Hrvatske. Provjedbom mjeru će se podići standard prometne infrastrukture i zaštiti okoliša, te osigurati veću sigurnost u prometu. Povećanje sigurnosti u prometu (smanjenje broja prometnih nesreća, ozljeđenih i poginulih – usklađivanje s prosjekom EU) je također jedan od ciljeva izgradnje nove i modernizacije postojeće prometne infrastrukture.									
Također, svrha i cilj mjeru je i unaprjeđenje ostalih oblika prometne infrastrukture kako bi se osigurali uvjeti za daljnji razvoj istovremeno vodeći i brigu o zaštiti okoliša i kvaliteti življjenja. Navedeno se odnosi na izgradnju ulica, trgovina, kao i autobusnih stajališta i sl.									
Kvalitetan prometni sustav preduvjet je dalnjeg gospodarskog razvoja i kvalitete življjenja.									
Aktivnosti									
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja nogostupa Grabovac – Čakovec, Grabovac – Rakovica - Rekonstrukcija i modernizacija prometnica - Sanacija i modernizacija postojećih pješačkih staza i prometnica u naseljima 									
Indikatori/pokazatelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Broj projekata za koje je pripremljena sva potrebna tehnička dokumentacija - Povećanje broja kilometara novoizgrađenih cesta - Broj novih implementiranih prometnih rješenja - Povećanje broja kilometara cesta na području Općine po stanovniku - Povećanje broja obnovljenih i novoizgrađenih autobusnih stajališta - Povećanje broja parkirališnih mjesto - Povećanje broja obnovljenih/izgrađenih ulica - Povećanje broja saniranih nogostupa - Kilometri cesta na kojima su se provele aktivnosti održavanja - Dužina izgrađene biciklističke staze 									
Nositelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Nadležne državne institucije 									
Struktura financiranja u %									
<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; width: fit-content;"> <tr> <td>Prorađenje Općine Rakovica</td> <td>Prorađenje Karlovačke županije</td> </tr> <tr> <td>Prorađenje RH</td> <td>EU</td> </tr> <tr> <td>Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> <td>Sredstva iz kreditnih linija</td> </tr> <tr> <td>Privatna sredstva</td> <td>Ostalo</td> </tr> </table>		Prorađenje Općine Rakovica	Prorađenje Karlovačke županije	Prorađenje RH	EU	Sredstva iz drugih inozemnih izvora	Sredstva iz kreditnih linija	Privatna sredstva	Ostalo
Prorađenje Općine Rakovica	Prorađenje Karlovačke županije								
Prorađenje RH	EU								
Sredstva iz drugih inozemnih izvora	Sredstva iz kreditnih linija								
Privatna sredstva	Ostalo								

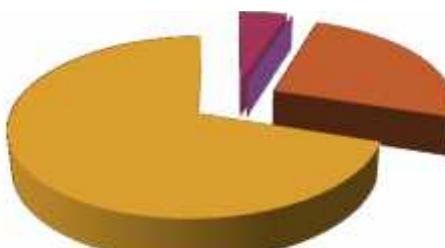
CILJ 2 – Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu

Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu
Prioritet C2 – P1	Jačanje malog i srednje poduzetništva
Mjera C2 – P1 – M1	Stvaranje uvjeta za Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu
Svrha i cilj mjere	
<p>Kako bi se uspješno provele aktivnosti unaprjeđenja malog i srednjeg poduzetništva, prvenstveno je potrebno stvoriti pozitivne uvjete za rad. Navedeno će se najbolje postići i provedbom mjeru poticanja osnivanja novih mikro i malih poduzeća i obrta što bi trebalo rezultirati jačanjem sektora privatnog poduzetništva uz mogućnosti samozapošljavanja i zapošljavanja lanova obitelji u obiteljskim tvrtkama. Potrebno je provoditi projekte koji će dovesti do jačanja poslovanja mikro i malih poduzetnika što uvelike utječe i na cijelokupnu zaposlenost regije. Isto tako, navedena mjeru obuhvaća aktivnosti kojima će se realizirati olakšanje poslovanja poduzetnika kroz osiguranje kvalitetnih obrazovnih programa koji pridonose većoj konkurentnosti gospodarskih subjekata, te unaprjeđenje kvalitete postojećih programa, povećanje zainteresiranosti poduzetnika za početak poslovanja i povećanje kompetencija poduzetnika.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Revitalizacija, organizacija i poticanje razvoja obrta, te mikro i malog poduzetništva - Identificiranje potencijalnih predavača i priprema programa - Organizacija i provedba edukativnih i informativnih radionica na temu pokretanja poduzetništva - Omogućiti uvjete kojima bi se utjecalo na povećanje sposobnosti poduzetnika za pripremu projekata, apliciranje na natječaje za korištenje finansijskih sredstava - Informiranje o sadržaju obrazovnih programa - Osnivanje poduzetništvenih inkubatora - Osiguranje finansijskih potpora za pokretanje poslovanja i za osnaživanje poslovanja kroz djelovanje poduzetništvenih inkubatora 	
Indikatori/ pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj korisnika finansijskih potpora za pokretanje ili osnaživanje poslovanja - Povećan broj provedenih edukacija/radionica za razvoj poduzetništva - Povećan broj polaznika organiziranih edukativnih radionica - Povećan broj novih potpornih centara/institucija/organizacija potpore poduzetništva - Povećan broj novih registriranih poduzeća i obrta - Povećan broj novih registriranih tradicijskih obrta i kućne radinosti - Povećan broj novozaposlenih u poduzetništvenom sektoru 	

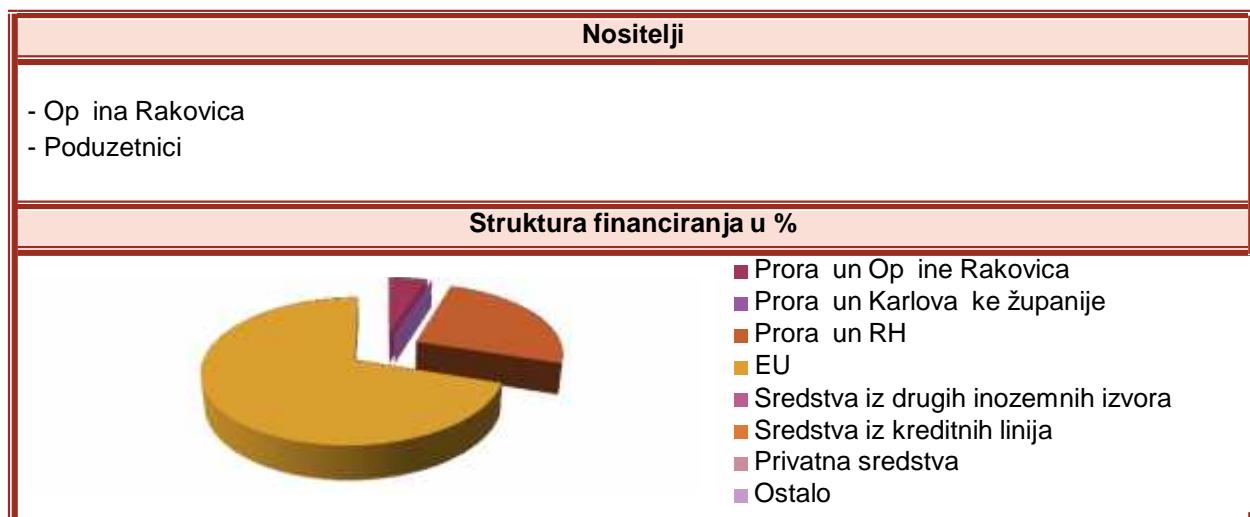

Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu
Prioritet C2 – P1	Javljanje malog i srednjeg poduzetništva
Mjera C2 – P1 – M2	Potpore i razvoju infrastrukture, tehnologije i inovacija u poduzetništvu
Svrha i cilj mjere	
<p>Infrastruktura predstavlja sve one stavke na kojima pojava gospodarstvo nekog područja. Pružanjem finansijskih i materijalnih potpora svim zainteresiranim gospodarstvenicima/ poduzetnicima koji žele ulagati u daljnji razvoj gospodarstva, odnosno poduzetništva, djelomično se realizirati navedena mјera. Izgradnjom i/ili dogradnjom poduzetničkih zona unaprijedit će se infrastrukturna opremljenost područja djelovanja te na taj način privući i potencijalne investitore koji bi dodatno uložili u otvaranje svojih poduzeća i tako proširili svoju djelatnost, a samim time i utjecali na stopu nezaposlenosti. Pozitivni ekonomski učinci na gospodarstvo će se postići i jačanje konkurentnosti i proizvodnjom gotovih proizvoda visoke dodane vrijednosti na održiv i ekološki prihvatljiv način. Stvaranjem poduzetništva temeljenog na inovacijama te razvoju i primjeni suvremenih tehnologija i znanja u gospodarstvu, pridonijeti će se povećanju konkurentnosti i dohotka gospodarstva. Kako bi se ostvario zacrtani cilj, potrebno je podignuti razinu inovativnosti i tehnološkog napretka.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u razvoj poduzetničkih zona i potporne infrastrukture za razvoj konkurentnijeg gospodarstva - Razvoj novih proizvoda i usluga potpore poduzetništву - Poticanje razvoja poslovnih inkubatora/centara za mlade poduzetnike i poduzetnike početnike - Omogućavanje korištenja poslovnih prostora u okviru realnih finansijskih mogućnosti - Pružanje potpora razvoju inovativnih proizvoda i usluga - Promicanje uporabe novih tehnologija (ICT) i uspostave informacijskih centara - Održavanje edukativnih radionica i seminara o primjeni novih tehnologija 	
Indikatori/ pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Povećana razina kvalitete infrastrukturne opremljenosti poslovne zone - Povećan broj poduzetnika u poslovnoj zoni - Povećan broj novozaposlenih u poslovnoj zoni - Povećana iskorištenost postojeće poslovne infrastrukture - Otvoren poduzetnički centar i inkubator - Povećan broj mladih poduzetnika koji posluju u okviru inkubatora - Povećan broj osmišljenih novih proizvoda i ideja proizašlih iz poslovanja unutar poduzetničkog inkubatora - Povećan broj uspostavljenih informacijskih centara kao potpora poduzetništву - Povećan broj ugovora o suradnji i partnerstvu između znanstvenih institucija akademiske zajednice, inovatora i gospodarskog sektora - Povećan broj komercijaliziranih inovacija - Povećan broj edukacija za primjenu novih tehnologija - Povećan broj polaznika (korisnika) organiziranih edukacija 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Poduzetnici 	

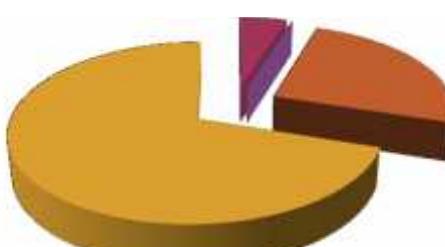

Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu			
Prioritet C2 – P2	Razvoj i unaprjeđenje sadržaja infrastrukture u turizmu			
Mjera C2 – P2 – M1	Poticanje ruralnog turizma			
Svrha i cilj mjere				
<p>S ciljem zaustavljanja iseljavanja stanovništva, gospodarskog razvoja i kvalitete života, potrebno je provoditi mјere poticanja i unaprjeđivanja diversifikacije djelatnosti u ruralnim područjima. Razvoj ruralnog turizma predstavlja veliku šansu za cijelu Hrvatsku i svi se relevantni imbenici u toj djelatnosti trebaju uključiti u jačanje infrastrukturnih elemenata koji danas čine ruralni turizam. Kao bitna stavka razvoja turizma je stvaranje mogućnosti kreativnim pojedincima iz malog i srednjeg poduzetništva za uključivanje u turizam. Unaprjeđenje ruralnog turizma određeno području nije samo ruralni način života već i gastro-enološka ponuda, ponuda kulturnih sadržaja te dobra prezentacija, a sve navedeno se uklapa u programe produljenja turističke sezone i dugoročne strategije razvoja hrvatskog turizma. Kako bi se navedena mјera uspješno realizirala, potrebno je planirati i provoditi niz projekata vezanih za razvoj ruralnog turizma, a da bi se željeni projekti mogli realizirati, potrebno je raspolagati zanimanjima sredstvima. Projekti u turizmu se mogu financirati iz domaćih izvora (poput HBOR-a), a takođe i iz europskih strukturnih fondova te fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj.</p>				
Aktivnosti				
<ul style="list-style-type: none"> - Unaprjeđivanje postojećih programa, uspostava i primjena programa povećanja specijalizacije/diversifikacije djelatnosti u ruralnim područjima, s daljom identifikacijom i valorizacijom resursa - Suradnja i jačanje Lokalnih akcijskih grupa te poticanje programa njihove međusobne suradnje - Poticanje razvoja gospodarskih djelatnosti u ruralnim područjima, te druge slike aktivnosti 				
Indikatori/ pokazatelji				
<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj programa, projekata i aktivnosti LAG-a - Povećan broj novih poduzetničkih aktivnosti u ruralnih područjima - Povećan prihod od razvoja gospodarskih djelatnosti u ruralnim područjima - Povećanje kvalitete svih elemenata integriranog proizvoda ruralnog turizma (%) 				
Nositelji				
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Poduzetnici 				
Struktura financiranja u %				
				
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 90%;"> <ul style="list-style-type: none"> ■ Prorađun Općine Rakovica ■ Prorađun Karlovačke županije ■ Prorađun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo </td><td></td></tr> </table>			<ul style="list-style-type: none"> ■ Prorađun Općine Rakovica ■ Prorađun Karlovačke županije ■ Prorađun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo 	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prorađun Općine Rakovica ■ Prorađun Karlovačke županije ■ Prorađun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo 			

Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu
Prioritet C2 – P2	Razvoj i unaprjeđenje sadržaja infrastrukture u turizmu
Mjera C2 – P2 – M2	Poticanje razvoja turizma temeljenog na baštini
Svrha i cilj mjere	
<p>Poticanje razvoja turizma temelji se na bogatoj kulturnoj baštini i povezanosti različitih turističkih proizvoda. Kulturna dobra su uglavnom koncentrirana u središtu nekog mjesta, a neka od njih su parkovi, šetnice, galerije, restorani, no ni lokali. Na navedenim mjestima se nalaze kulturno-povijesni spomenici temeljeni na povijesnoj baštini i suvremenim tekočinama, te se na takvim mjestima takođe organiziraju razna događanja, kao što su kulturne, zabavne, gospodarske, sportske i druge priredbe, te se na taj način promovira baština određenog područja. Podupiranjem projekata izgradnje i nadogradnje turističke infrastrukture, odnosno poticanjem ulaganja u smještajne kapacitete, poglavito u hotele i hostele koji nedostaju na području, te poticanjem razvoja ugostiteljske ponude s dobro osmišljenom gastronomskom ponudom s domaćim proizvodima, popravljene se unaprijedenu turizma određenog područja. Tako će je neophodno staviti općinu pod područje Eko zone, i na taj način pokušati oživiti Eko turizam koji pomalo veća zaživljava na našem području.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja/uređenje turističke infrastrukture - Obnova, uređenje i revitalizacija mjesne jezgre - Obnova kulturno-povijesnih spomenika - Valorizacija i stavljanje u funkciju turizma i kulturnih potreba kulturno-povijesne baštine - Poticanje obnove/izgradnje hotela, hostela i restorana - Poticati inovativne tematizirane turističke proizvode - Obogaćivanje/unapređivanje kulturnih, zabavnih i sportskih događanja - Stvaranje uvjeta za razvoj popratnih sadržaja kao što su trgovine, suvenirnice i sl. - Poticati unaprijedenu imidž mesta kroz marketinške aktivnosti - Provoditi edukaciju za specijalizirane vodiče i turističke animatore za interpretaciju zanimljivih lokalnih priča, legendi i specifičnosti područja 	
Indikatori/ pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijeđeni/obogaćeni tematizirani programi i događanja - Povećan broj organiziranih tematiziranih programa i događanja - Povećanje kapaciteta i kvalitete ugostiteljskih objekata - Povećanje broja dolazaka i novih turista - Povećanje broja novozaposlenih u turizmu - Povećanje prihoda od turizma - Uređena turistička i ostala infrastruktura 	

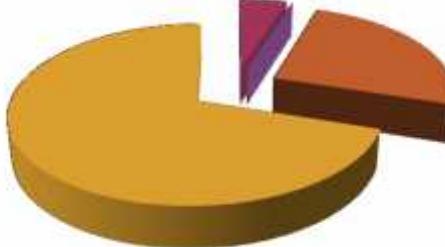

Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu
Prioritet C2 – P3	Unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije
Mjera C2 – P3 – M1	Poticanje i usklajivanje poljoprivredne proizvodnje s uvjetima na tržištu
Svrha i cilj mjere	
<p>Kako bi odrediti dionik bio konkurentan na tržištu, potrebno je da planira i realizira razne vrste projekata. Provedbom projekata vezanih za unaprjeđenje poljoprivredne djelatnosti povećati se kvaliteta poljoprivredne proizvodnje. Također je potrebno prilagoditi količinu proizvedenih dobara tržišnim zahtjevima kao i zadovoljenju higijenskih, fitosanitarnih, zdravstvenih, okolišnih standarda i zahtjeva dobrobiti životinja. Kako bi poljoprivreda nekog područja bila što konkurentnija, potrebno je potpomagati obiteljska gospodarstva, i to na način da se provode projekti/programi/edukacije koje će informirati poljoprivrednike o stalnim promjenama na tržištu i na taj način im omogućiti usvajanje novih znanja i vještina. Isto tako, potrebno je provoditi projekte kojima će se financirati modernizacija proizvodnje radi povećanja kvalitete polugotovih i gotovih proizvoda u skladu s uvjetima na tržištu. Većina poljoprivrednih gospodarstava, osobito ona manja, nemaju dovoljno vlastitog kapitala da mogu financirati vlastite projekte i potrebna im je pomoć iz europskih i domaćih fondova, budući da nemaju vlastiti kapital niti dovoljne kolaterale za korištenje kredita kod poslovnih banaka. Jedan od problema koji „koče“ povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava je usitnjenošć poljoprivrednih površina. Cilj je okrupnjavanje posjeda i razvoj korištenja neiskorištenog poljoprivrednog zemljišta (državnog i privatnog) u cilju jačanja konkurentne poljoprivredne proizvodnje i prevladavanja dosadašnjih ograničenja u razvoju poljoprivrede određenog područja.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Osiguranje i dodjela finansijskih potpora za provedbu projekata i programa u poljoprivrednoj djelatnosti - Pomoć u okrupnjivanju zemljišta subvencioniranjem geodetskih usluga - Uključivanje u državne pilot-programe okrupnjavanja zemljišta - Izrada programa poticanja okrupnjavanja zemljišta - Informiranje, dizanje svijesti i motiviranje poljoprivrednih proizvođača (vlasnika) o potrebi okrupnjavanja zemljišta - Izrada i provedba programa mjera za korištenje neiskorištenog poljoprivrednog zemljišta u javnom i privatnom vlasništvu, te druge slike aktivnosti - Analiza i procjena infrastrukturnih problema i potreba za razvoj poljoprivrede - Izrada i provedba programa za daljnje unaprjeđenje uvjeta (poticanje) korištenja novih tehnologija - Informiranje i edukacija o novim tehnologijama - Unaprjeđenje uvjeta za ulaganja u izgradnju suvremenih proizvodno-prerađivačkih i skladišnih kapaciteta u poljoprivredi - Unaprjeđenje i razvoj savjetodavnih službi kao potpornih institucija - Analiza učinkova dosadašnjih programa i mjeru poticanja - Stručna pomoć pri prijavi i provedbi poljoprivrednih projekata na razini RH i EU 	

Indikatori/ pokazatelji																		
<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj poljoprivrednih gospodarstava korisnika finansijskih potpora - Povećan broj novih investicija koje se provode radi poboljšanja poljoprivredne proizvodnje - Povećan broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava s finalnim proizvodima - Povećanje poljoprivrednih površina koje se obrađuju - Povećani prihodi od poljoprivrede i prerade poljoprivrednih proizvoda - Povećan broj zaposlenih u poljoprivredi i preradi poljoprivrednih proizvoda - Povećana prosječna veličina obrada uvanog poljoprivrednog zemljišta - Povećan broj i provedba programa raspolažanja državnim poljoprivrednim zemljištem - Povećan broj projekata okrugljavanja zemljišta - Povećan broj novih pogona za skladištenje, proizvodnju i preradu u poljoprivredi - Povećan broj projekata i programa potpore razvoju poljoprivrede - Povećan broj komercijalnih proizvoda - Povećan broj proizvoda koji zadovoljavaju EU standarde - Povećani i poboljšani proizvodni i preradivi kapaciteti - Povećan broj provedenih edukacijskih programa - Povećana produktivnost proizvodnje i prerade - Povećan udio poljoprivredne proizvodnje i prerade na tržištu - Izrađen program razvoja poljoprivredne proizvodnje 																		
Nositelji																		
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Poduzetnici 																		
Struktura financiranja u %																		
 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Izvor finansiranja</th> <th>Udeo (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Proračun Općine Rakovica</td> <td>~75</td> </tr> <tr> <td>Proračun Karlovačke županije</td> <td>~15</td> </tr> <tr> <td>Proračun RH</td> <td>~5</td> </tr> <tr> <td>EU</td> <td>~2</td> </tr> <tr> <td>Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> <td>~1</td> </tr> <tr> <td>Sredstva iz kreditnih linija</td> <td>~1</td> </tr> <tr> <td>Privatna sredstva</td> <td>~1</td> </tr> <tr> <td>Ostalo</td> <td>~1</td> </tr> </tbody> </table>	Izvor finansiranja	Udeo (%)	Proračun Općine Rakovica	~75	Proračun Karlovačke županije	~15	Proračun RH	~5	EU	~2	Sredstva iz drugih inozemnih izvora	~1	Sredstva iz kreditnih linija	~1	Privatna sredstva	~1	Ostalo	~1
Izvor finansiranja	Udeo (%)																	
Proračun Općine Rakovica	~75																	
Proračun Karlovačke županije	~15																	
Proračun RH	~5																	
EU	~2																	
Sredstva iz drugih inozemnih izvora	~1																	
Sredstva iz kreditnih linija	~1																	
Privatna sredstva	~1																	
Ostalo	~1																	

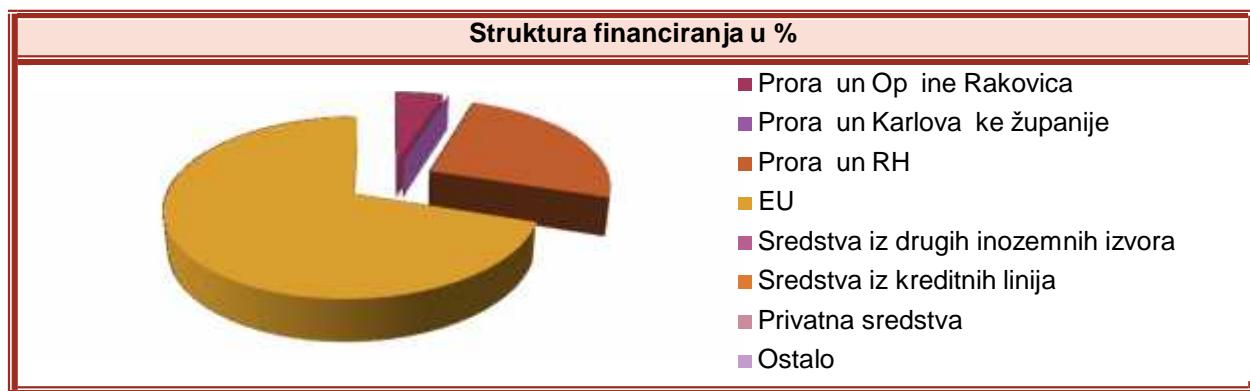
Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu
Prioritet C2 – P3	Unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije
Mjera C2 – P3 – M2	Razvoj komparativnih prednosti kroz promociju lokalnih proizvoda
Svrha i cilj mjere	
<p>Meunarodna razmjena se vrši po načelu komparativne prednosti što zna i da svaka zemlja uživa korist ako se specijalizira za proizvodnju i izvozi ona dobra koja može proizvesti uz relativno niže troškove. Cijenu koja je se pri tome formirati je moguće utvrditi uz poznavanje konkretnog odnosa ponude i potražnje. Ograničavanje vanjske trgovine djeluje štetno jer smanjuje realne najamnine, produktivnost i dohodak dok razmjena osigurava veću efikasnost.⁶</p> <p>U okviru navedene mјere potrebno je poticati i jačati razvoj lokalno prepoznatljivih proizvoda tako da se oni na tržištu razlikuju od konkurenčije i da se prepoznaaju kao vrijedni proizvodi kod potrošača. Takođe je potrebno podupirati provedbu specifičnih aktivnosti kao što su razvoj mreže odnosa između proizvođača i potrošača, kreiranje ugleda proizvođača i proizvodno-opskrbnih lanaca te istraživanje tržišta s ciljem identifikacije želja potrošača. Mjerama potpora lokalnim prepoznatljivim proizvodima stvoriti će se tržišno prepoznatljivi proizvodi sa zaštitom jednim projektom i na taj način se povećati tržišna vrijednost. Prethodno navedene aktivnosti obuhvataju i provođenje različitih oblika promocije lokalnih proizvoda i proizvođača kroz organiziranje zajedničkih nastupa, izdavanja brošura i letaka, snimanje video-klipova i korištenje drugih marketinških tehniki. Razvojem marketinga, zaštitom i certificiranjem poljoprivrednih proizvoda kako bi se dosegao standard EU, nužno je osigurati uvjerenje tehnoloških procesa, prepoznatljivost regionalnih proizvoda i njihovo pozicioniranje na tržištu.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Poticati i sufinancirati marke s robnim certifikatima - Zaštititi i poticati proizvodnju tradicijskih proizvoda - Razvijanje prepoznatljivih lokalnih proizvoda zasnovanih na prirodnim vrijednostima i tradicijskom nasljeđu - Zaštita i brendiranje lokalnih proizvoda - Analiza dosadašnjih mjer i izrada programa novih poticajnih mjer za zaštitu i certificiranje proizvoda prema standardima EU - Provoditi mjeru kojima će se povećati izvoz lokalnih proizvoda - Poticanje i provedba marketinških aktivnosti za podizanje konkurentnosti proizvoda - Informiranje i promicanje potrebe zaštite i certificiranja proizvodnje i proizvoda - Poticanje zajedničkih organiziranih nastupa na sajmovima u svrhu promocije proizvoda - Edukacija proizvođača i jačanje regionalnih potpornih institucija za provedbu marketinških aktivnosti regionalne proizvodnje, zaštite i certificiranja regionalnih proizvoda - Stručna pomoć pri prijavi natječaja u svrhu promocije lokalnih proizvoda 	

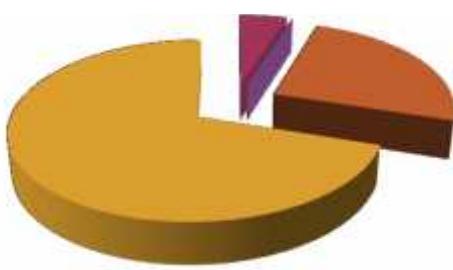
⁶http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/ekonomija/ekonomija_38.pdf

Indikatori/ pokazatelji																		
<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja sajmova na kojima su predstavljeni lokalni proizvodi radi poboljšanja njihove prepoznatljivosti - Povećana količina lokalnih proizvoda plasiranih na domaćem tržištu - Povećana količina lokalnih proizvoda plasiranih na inozemno tržište (izvoz) - Povećan broj zaštićenih i brendiranih proizvoda na području - Povećan broj certificiranih i zaštićenih regionalnih proizvoda koji zadovoljavaju EU standarde - Povećan broj izdanih promotivnih brošura i letaka - Povećan broj marketinških, informativnih i edukacijskih programa - Povećan broj zajedničkih nastupa proizvođača na tržištu (organiziranim sajmovima) 																		
Nositelji																		
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Poduzetnici 																		
Struktura financiranja u %																		
 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Doprinos</th> <th>Postotak (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Proračun Općine Rakovica</td> <td>~75</td> </tr> <tr> <td>Proračun Karlovačke županije</td> <td>~10</td> </tr> <tr> <td>Proračun RH</td> <td>~5</td> </tr> <tr> <td>EU</td> <td>~5</td> </tr> <tr> <td>Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> <td>~2</td> </tr> <tr> <td>Sredstva iz kreditnih linija</td> <td>~2</td> </tr> <tr> <td>Privatna sredstva</td> <td>~1</td> </tr> <tr> <td>Ostalo</td> <td>~1</td> </tr> </tbody> </table>	Doprinos	Postotak (%)	Proračun Općine Rakovica	~75	Proračun Karlovačke županije	~10	Proračun RH	~5	EU	~5	Sredstva iz drugih inozemnih izvora	~2	Sredstva iz kreditnih linija	~2	Privatna sredstva	~1	Ostalo	~1
Doprinos	Postotak (%)																	
Proračun Općine Rakovica	~75																	
Proračun Karlovačke županije	~10																	
Proračun RH	~5																	
EU	~5																	
Sredstva iz drugih inozemnih izvora	~2																	
Sredstva iz kreditnih linija	~2																	
Privatna sredstva	~1																	
Ostalo	~1																	

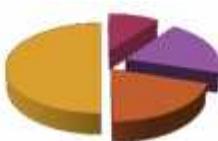
Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu
Prioritet C2 – P3	Unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije
Mjera C2 – P3 – M3	Razvoj poljoprivrednih zadruga, udruga i klastera te suradnje među dionicima
Svrha i cilj mjere	
<p>⁷Poljoprivredne zadruge i udruge kao glavnu djelatnost imaju razvoj poljoprivredne proizvodnje na lokalnoj razini. Zadaća im je unaprijediti djelatnosti bilinogostva, stočarstva, šumarstva, lovstva ili s njima povezane uslužne djelatnosti, odnosno pomoći djelatnosti u poljoprivredi ili djelatnosti proizvodnje proizvoda bilinogostva i stočarstva i prvoga stupnja njihove prerade. Klasteri predstavljaju jedinstvena interesna udruženja, odnosno udruženja proizvoda iz jedne grane, uključujući i proizvode sirovina, kao i vladinih i nevladinih organizacija i znanstvenih i obrazovnih institucija koje tako udružene rješavaju zajedničke probleme i, unapređujući i poslovanje, postižu uspjeh u određenom segmentu djelatnosti i natprosječnu konkurentnost i promociju u zemlji i inozemstvu.</p> <p>Provodećim navedene mjerama želi se poticati razvoj u inkovite povezanosti poljoprivrednika, udruga/zadruga i potrošača, ali isto tako i povećati konkurenčnost domaćih proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu, ostvariti uvjete za proširenje tržišta, bolje i efikasnije koristiti domaće resurse (prirodne, proizvodne i kadrovske), inicirati i podržati kooperaciju među dionicima (poduzeća, obrazovne i razvojne institucije), povezati se s fondovima za financiranje novih projekata te provoditi aktivnosti obuke i obrazovanja poljoprivrednika i svih zainteresiranih za unaprjeđenje poljoprivrede. Potrebno je planirati i realizirati projekte u kojima je izražena suradnja/partnerstvo između gospodarskih subjekata i jedinice lokalne samouprave. Provjedbom takvih projekata ostvariti će se zajednički cilj teće se podići svijest o važnosti lokalnog partnerstva i međusobnoj povezanosti.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Stvaranje uvjeta za lakše osnivanje zadruga/udruga - Održavanje edukativnih radionica i seminara o potrebi i koristima povezivanja poljoprivrednih proizvoda - Finansijsko poticanje projekata/programa usmjerenih kroz razvoju partnerstva i poslovnog povezivanja 	
Indikatori/ pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj osnovanih poljoprivrednih zadruga, udruga i klastera - Povećan broj i vrsta provedenih edukacijskih programa - Povećan broj poljoprivrednika uključenih u partnerstva s lokalnom jedinicom i/ili drugim gospodarstvima i udruženjima - Povećan broj dodijeljenih finansijskih potpora 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Poduzetnici 	

⁷ Zakon o zadrugama

Cilj C2	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu,drvnoj industriji i turizmu								
Prioritet C2 – P3	Unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije								
Mjera C2 – P3 – M4	Očuvanje i zaštita krajobrazne raznolikosti i prirodnih vrijednosti								
Svrha i cilj mjere									
<p>Prirodne vrijednosti su dijelovi prirode koji zahtjevaju posebnu zaštitu radi očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, radi svoje osjetljivosti, radi znanstvenog, kulturnoškog, estetskog, obrazovnog, gospodarskog ili drugog javnog interesa. Zaštita prirode i okoliša je postala integralna djelatnost kojom se korištenje prirodnih dobara usklada uje s održivim razvojem. Poticanjem uzgoja tradicionalnih sorti i pasmina, ekološkom poljoprivredom te primjenom koncepta održive poljoprivrede i stoarstva u praksi, doprinijete se dalnjem razvoju cjelokupne poljoprivredne djelatnosti.</p>									
Aktivnosti									
<ul style="list-style-type: none"> - Provedba edukativnih radionica i seminara povezanih s tematikom zaštite okoliša - Poticanje i razvoj uzgoja tradicionalnih/autohtonih sorti i pasmina te ekološke poljoprivrede 									
Indikatori/ pokazatelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj održanih edukacijsko/informativnih radionica o zaštiti okoliša i provedbi mjera zaštite okoliša - Povećan broj registriranih ekoloških proizvoda i proizvoda autohtonih sorti i pasmina na području djelovanja - Povećan iznos osiguranih sredstava za poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje 									
Nositelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Poduzetnici 									
Struktura financiranja u %									
 <table> <tr> <td>■ Proračun Općine Rakovica</td> </tr> <tr> <td>■ Proračun Karlovačke županije</td> </tr> <tr> <td>■ Proračun RH</td> </tr> <tr> <td>■ EU</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz kreditnih linija</td> </tr> <tr> <td>■ Privatna sredstva</td> </tr> <tr> <td>■ Ostalo</td> </tr> </table>		■ Proračun Općine Rakovica	■ Proračun Karlovačke županije	■ Proračun RH	■ EU	■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora	■ Sredstva iz kreditnih linija	■ Privatna sredstva	■ Ostalo
■ Proračun Općine Rakovica									
■ Proračun Karlovačke županije									
■ Proračun RH									
■ EU									
■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora									
■ Sredstva iz kreditnih linija									
■ Privatna sredstva									
■ Ostalo									

CILJ 3 – Zaustavljanje procesa depopulacije, ja anje ljudskih resursa i održivi razvoj

Cilj C3	Zaustavljanje procesa depopulacije, ja anje ljudskih resursa i održivi razvoj
Prioritet C3 – P1	Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti
Mjera C3 – P1 – M1	Ja anje socijalnog standarda
Svrha i cilj mjere	
<p>Zadovoljenje potreba za zdravstvenom i socijalnom skrbi socijalno ugroženih osoba na podruju Op.ine. Svaka dobra skupina se može pojaviti kao socijalno ugrožena skupina, a da bi se to sprijeilo, potrebno je pravovremeno staviti naglasak na unapređenje odnosa prema svim ciljnim skupinama (djeca, stariji, nemo ni, bolesni, siromašni). Cilj mjerne je uz suradnju sa udrugama na podruju Op.ine osigurati pomoći socijalno ugroženim osobama kroz podmirenja dugovanja osnovnih životnih potreba (potrebe ku anstvu, školovanje djece i studenata, podmirivanje dugova prema uslužiteljima za električnu energiju, vodu i odvoz smeća...).</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Osigurati transparentnost sustava za pruđenje korisnika socijalne skrbi - Pratići i ocjenjivati mjerne socijalne skrbi - Prikupljanje donacija - Organiziranje humanitarnih akcija - Kupnja potrebnih zdravstvenih pomagala - Organiziranje sajma rabljenih školskih udžbenika - Sudjelovanje u projektima različitih ustanova 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja socijalno izključenih osoba, osoba u stanju socijalne potrebe - Broj prikupljenih donacija - Broj nabavljenih zdravstvenih pomagala - Broj uspješno rješavanih socijalnih službjava - Povećanje broja uspješno provedenih kampanja za osvjećivanje javnosti o potrebama - Broj projekata jačanja socijalnog standarda u svojoj realizaciji sudjeluje Op.ina 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Op.ina Rakovica - Stanovništvo - Županija - Državne institucije 	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Op.ine Rakovica ■ Proračun Karlovačke županije ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija

Cilj	Zaustavljanje procesa depopulacije, jačanje ljudskih resursa i održivi razvoj
Prioritet C3 – P1	Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti
Mjera C3 – P1 – M2	Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volontерstva i samopomoći
Svrha i cilj mjere	
<p>Izvaninstitucionalna skrb starijih, nemoćnih, invalidnih, bolesnih, umirućih osoba na području Općine. Osiguranje postupka smanjenja institucionalizacije zdravstvene i socijalne skrbi u segmentu usluga koje se mogu realizirati u samom domu korisnika. Cilj mјere je osigurati dostupnost zdravstvenih i socijalnih usluga u vlastitom domu korisnika te unaprijediti kvalitetu života starijih osoba kroz pružanje pravnih savjeta, organiziranja prijevoza, edukacija, izgradnjom domova za starije i nemoćne i sl.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje centara za pomoći i njegu u kući i koji pružaju usluge (održavanja higijene bolesnika-kupanje, pedikera, šišanje, presvlačenje kreveta, pranje i gledanje rublja, pospremanje kuće i održavanje okunice, dostava ili priprema odvoženje liječnika, nabava lijekova i sl.) - Osiguranje dovoljnog broja zdravstvene njegе u kući - Osiguranje svih pratećih usluga u kući i korisnika (razni popravci) - Stimuliranje volontera za pomoći svojim sugrađanima - Provedba projekata u vezi unaprjeđenja kvalitete života starijih osoba 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja socijalno izključenih starijih i nemoćnih osoba - Povećanje broja osnovanih mobilnih timova za palijativnu skrb i drugih oblika zdravstvene njegе u kući i korisnika - Broj starijih i nemoćnih osoba kojima će se omogućiti što duži ostanak u vlastitom domu i istovremeno smanjenje potrebe za smještajem starijih i nemoćnih osoba u instituciju - Broj apliciranih projekata 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Stanovništvo - Županija - Državne institucije 	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine Rakovica ■ Proračun Karlovačke županije ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

Cilj C3	Zaustavljanje procesa depopulacije, jačanje ljudskih resursa i održivi razvoj
Prioritet C3 – P1	Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti
Mjera C3 – P1 – M3	Poboljšanje uvjeta odgoja i obrazovanja
Svrha i cilj mjere	
<p>Ovom mjerom žele se poboljšati uvjeti i podignuti kvaliteta usluga u odgojno-obrazovnim ustanovama te uz suradnju sa udrugama razviti kompetencija kod djece i mladih, te pridonijeti razvoju predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja te jačaju postoje ih i stvaranje novih ustanova u procesu osvremenjivanja programa predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja. Provedbom mjeru stvoriti će se preduvjeti za dostizanje standarda nacionalnog i EU obrazovnog sustava.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u obnovu, izgradnju i opremanje dječjih vrtića, škola i sportskih dvorana - Unaprijediti postojeće odgojno-obrazovne ustanove prema pedagoškim standardima i po mjeri djeteta - Poticanje suradnje među odgojno-obrazovnim ustanovama - Poticanje kreiranja i implementacije diferenciranih obrazovnih programa - Obrazovne programe uskladiti s potrebama gospodarstva i zahtjevima tržišta rada - Sufinaciranje prijevoza učenika i studenata - Stipendiranje sudenata - Osiguranje dovoljnog broja stručnjaka za rad s djecom i mladima, te potrebnog broja učitelja - Razvijanje novih i unaprjeđenje postojećih programa za djecu s teškoćama u razvoju - Poticanje neformalnih oblika obrazovanja djece i mladih - Obnova krovista i fasade školske zgrade, - Obnova inventara školske zgrade, - Nabava razunalne opreme - Izgradnja sportskog igrališta u Drežničkom Selištu - Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programu 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Broj djece obuhvaćene sustavom odgoja i obrazovanja - Broj izgrađenih, obnovljenih i opremljenih odgojno-obrazovnih ustanova - Broj djece s teškoćama u razvoju uključenih u odgojno-obrazovne institucije - Broj djece i mladih uključenih u neformalne oblike obrazovanja - Broj stipendija - Broj učenika/broj učitelja - Povećanje broja novih odgojno-obrazovnih ustanova - Broj apliciranih projekata 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Stanovništvo - Županija 	

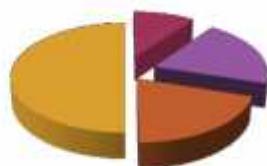
- Državne institucije

Struktura financiranja u %

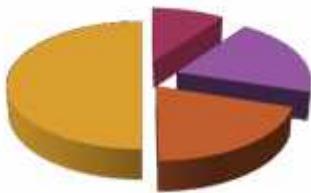
- Proračun Općine Rakovica
- Proračun Karlovačke županije
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C3	Zaustavljanje procesa depopulacije, jačanje ljudskih resursa i održivi razvoj
Prioritet C3 – P1	Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti
Mjera C3 – P1 – M4	Povećanje i unaprjeđenje kapaciteta i kvalitete sportsko-rekreacijskih sadržaja
Svrha i cilj mjere	
<p>Povećanje i unaprjeđenje kapaciteta i kvalitete sportsko-rekreacijskih sadržaja kroz unapredjenje zdravog tjelesnog stanja građana i športske kvalitete u individualnom i kolektivnim sportovima i rekreaciji, uključujući i poboljšanje uvjeta za športsku edukaciju. Uključiti u sport i rekreaciju što veći broj građana, osobito djece, mladeži i studenata, osoba s invaliditetom i osoba trećeg životne dobi te ulagati u razvoj mlađih sportaša radi stvaranje široke kvalitete osnove kao uvjeta daljnog napretka i očuvanja dostignute razine kvalitete sporta. Stvorene navike za zdravljenje i života i poboljšanje kvalitete života i zdravlja svih građana, posebno djece i mlađih.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Razraditi odgovarajuće sportske i rekreacijske programe sukladno potrebama urbanog načina života - Poticati sportski amaterizam i rekreaciju - Ulaganja u sportske zone - Prilagoditi sportsku i rekreacijsku infrastrukturu za osobe s invaliditetom i posebnim potrebama - Obrazovati i usavršavati kvalitetan i visoko stručan trenerski kadar - Organizirati i promovirati domaće i međunarodne sportske priredbe i natjecanja 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Površina u m² javnih sportskih otvorenih površina po stanovniku - Postotno povećanje opremljenosti sportskih građevina - otvorenih i zatvorenih - Povećanje broja učenika i studenata (u odnosu na sadašnje stanje), korisnika sportskih sadržaja - Povećanje broja aktivnih sportaša - Povećanje broja amaterskih sportaša - Povećanje broja posjetitelja natjecanja i dr. aktivnosti 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Stanovništvo - Županija - Državne institucije 	
Struktura financiranja u %	

- Proračun Općine Rakovica
- Proračun Karlovačke županije
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva

Cilj C3	Zaustavljanje procesa depopulacije, jačanje ljudskih resursa i održivi razvoj
Prioritet C3 – P1	Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti
Mjera C3 – P1 – M5	Unaprjeđenje infrastrukture, dostupnosti i kvalitete usluga u zdravstvenim ustanovama
Svrha i cilj mjere	
<p>Cilj mjerje je postići i veću razinu opremljenosti i uključenosti svih dionika u sferama djelovanja zdravstvene zaštite stanovnika. Pod tim se podrazumijeva povećanje razine zdravstvene i socijalne zaštite stanovnika povećanjem zdravstvenog i socijalnog standarda objekata, opreme i vozila, kvalitetnjom i boljom organizacijom tevećem dostupnosti i većom kvalitetom zdravstvenih i socijalnih usluga.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Adaptacija zdravstvenih i socijalnih ustanova koje ne zadovoljavaju postojeće osnovne standarde - Prenamjena postojećih i izgradnjom novih zdravstvenih i socijalnih objekata - Obnavljanje ambulanti te izgradnja novih objekata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, pri domovima zdravlja te zavodu za javno zdravstvo - Obnavljanje socijalnih ustanova kao što su npr. domovi za starije i nemoćne osobe - Obnavljanje zastarjele i nabavom nove opreme u skladu sa propisanim standardom - Nabava novih vozila u zdravstvenim ustanovama za HMP i sanitetski prijevoz pacijenata, za patronažu, ne posjete liječnika i zdravstvenu njegu pacijenata u njihovom domu - Nabava odgovarajućih vozila u socijalnim ustanovama koja su prilagođena prijevozu osoba sa invaliditetom, prilagođena za dostavu hrane u kuću korisnika 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Broj novih i obnovljenih objekata u zdravstvu i socijalnoj skrbi - Količina nove opreme u zdravstvenim i socijalnim ustanovama koja je primjerena propisanom standardu - Već broj prijevoznih sredstava u zdravstvu i socijalnoj skrbi 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Stanovništvo - Županija - Državne institucije 	
Struktura financiranja u %	

- Proračun Općine Rakovica
- Proračun Karlovačke županije
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

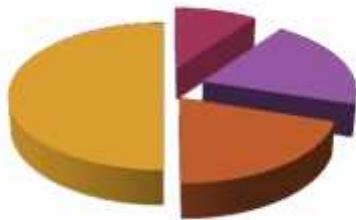
Cilj C3	Zaustavljanje procesa depopulacije, jačanje ljudskih resursa i održivi razvoj
Prioritet C3 – P2	Razvoj civilnog društva
Mjera C3 – P2 – M1	Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva
Svrha i cilj mjere	
<p>Unaprjeđenje rada organizacija civilnog društva i jačanje međusobne suradnje na temelju koje Općina stvara visoku vrijednost društvenog povjerenja koje je osnova za uinkoviti pripremu, donošenje i provedbu lokalnih javnih politika razvoja Općine. Jačanje uloge civilnog društva u privlačenju sredstava iz nacionalnih i međunarodnih izvora. Aktivno i odgovorno sudjelovanje građana u razvojnim projektima Općine kroz povećanje sudjelovanja civilnog društva u području društvenog života. Organiziranje civilnog društva s ciljem unapređenja sposobnosti udruga za upravljanje EU projektmima.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza stanja sposobnosti udruga za upravljanje EU i nacionalnim projektima/programima - Provodenje inicijativa udruga - Jačanje sposobnosti udruga za upravljanje EU i nacionalnim projektima/programima - Uključivanja udruga u razvojne inicijative, aktivnosti i partnerske projekte - Poticanje zapošljavanja u OCD - Razvijanje socijalnog poduzetništva - Poticanje međusektorske suradnje - Rješavanje problema neadekvatnih prostora udruga - Stručna pomoć pri pronašlasku, apliciranju i provedbi projekata OCD – a na razini RH i EU 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja razvojnih projekata koje su izradile i provode udruge - Povećan broj EU projekata/programa - Povećan broj uključenih građana u aktivnosti i inicijative potaknute od strane udruga - Povećan broj udruga s istaknutim rezultatima 	
Nositelji	

- Općina Rakovica
- Stanovništvo
- Županija
- Državne institucije

Struktura financiranja u %

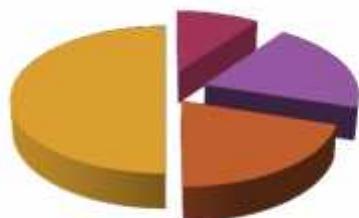
- Proračun Općine Rakovica
- Proračun Karlovačke županije
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva

CILJ 4 – Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja

Cilj C4	Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja								
Prioritet C4 – P1	Unaprjeđivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti								
Mjera C4 – P1 – M1	Unaprjeđivanje zaštite zraka i tla i kontinuirano pramenjenje kvalitete								
Svrha i cilj mjere									
<p>Svrha i cilj navedene mјere jest pramenjenje kvalitete i unaprjeđenjem sustava pramjenja utjecaja na okoliš, a kako bi se na temelju dobivenih podataka moglo predložiti odgovarajuće mјere u smislu zaštite zraka i tla. Temeljem prikupljenih statističkih podataka stvoriti i kontinuirano dopunjavati „bazu znanja“ o trendovima i promjenama u okolišu, a kako bi se omogućilo pravovremeno interveniranje kod svih akidentnih situacija.</p>									
Aktivnosti									
<ul style="list-style-type: none"> - Testiranje kvalitete zraka i tla - Kontinuirano evidentiranje prikupljenih statističkih podataka – „baza znanja“ - Redovita izrada izvješća o stanju u okolišu - Provedba edukacije i osposobljavanja većeg broja stručnjaka za zaštitu okoliša - Izgradnja postaja za pramenjenje kakvoće zraka, vode i tla - Poduzimanje potrebnih aktivnosti zaštite okoliša sukladno prikupljenim podacima o kvaliteti zraka i tla 									
Indikatori/pokazatelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Broj provedenih testiranja - Broj podataka unesenih u bazu podataka - Broj izvješća o stanju u okolišu - Broj osposobljenih stručnjaka - Broj automatskih postaja za pramenjenje kakvoće zraka, vode i tla 									
Nositelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Opština Rakovica - Fond za zaštitu okoliša i energetske uinkovitosti 									
Struktura financiranja u %									
 <table> <tr> <td>■ Proračun Opštine Rakovica</td> </tr> <tr> <td>■ Proračun Karlovacke županije</td> </tr> <tr> <td>■ Proračun RH</td> </tr> <tr> <td>■ EU</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz kreditnih linija</td> </tr> <tr> <td>■ Privatna sredstva</td> </tr> <tr> <td>■ Ostalo</td> </tr> </table>		■ Proračun Opštine Rakovica	■ Proračun Karlovacke županije	■ Proračun RH	■ EU	■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora	■ Sredstva iz kreditnih linija	■ Privatna sredstva	■ Ostalo
■ Proračun Opštine Rakovica									
■ Proračun Karlovacke županije									
■ Proračun RH									
■ EU									
■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora									
■ Sredstva iz kreditnih linija									
■ Privatna sredstva									
■ Ostalo									

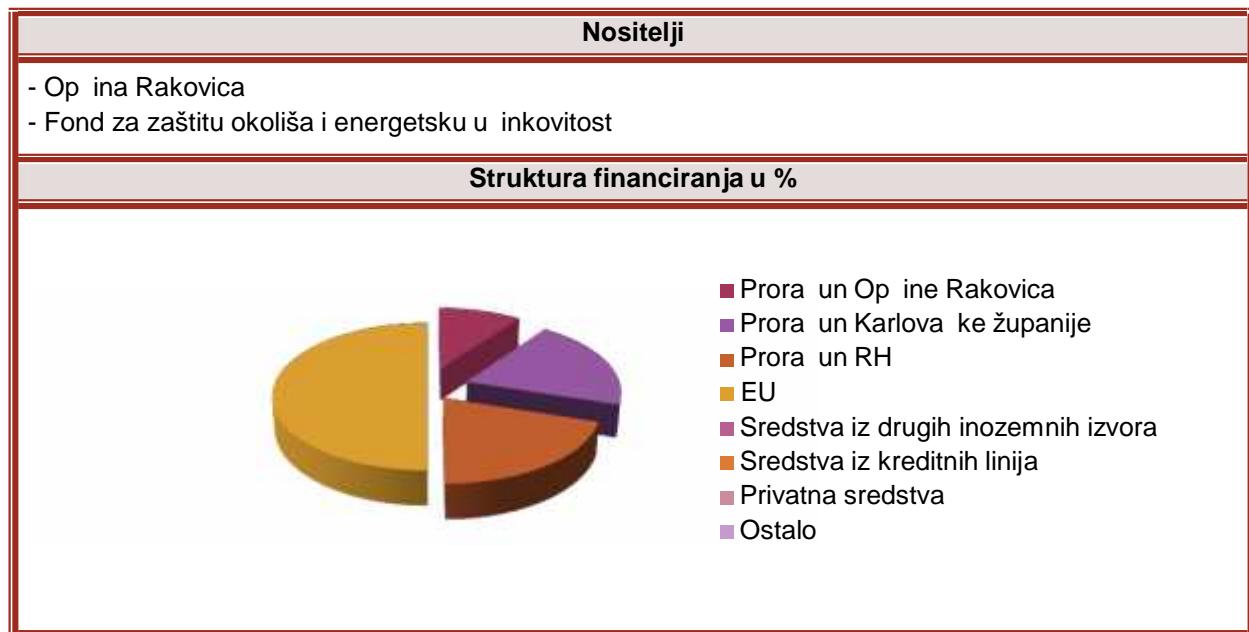
Cilj C4	Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja
Prioritet C4 – P1	Unaprjeđivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti
Mjera C4 – P1 – M2	Stvaranje uvjeta za održivo gospodarenje otpadom
Svrha i cilj mjere	
<p>Stvoriti uvjete za sustavno koordinirano provođenje aktivnosti gospodarenja otpadom. Potrebno je predvidjeti i provoditi mjere odvojenog skupljanja komunalnog otpada, mjere za upravljanje i nadzor odlagališta za komunalni otpad, popis otpadom one iš enog okoliša i neure enih odlagališta, redoslijed aktivnosti sanacije neure enih odlagališta i otpadom one iš enog okoliša, izvore i visinu potrebnih sredstava za provedbu sanacije itd. Potrebno je donijeti Plan gospodarenja otpadom Op. ine Rakovica, a koji će biti usklađen s Planom gospodarenja otpadom Karlovačke županije i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Realizacijom ove mjere očekuje se smanjen pritisak otpada na okoliš i ljudsko zdravlje.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Unaprjeđenje razine zaštite okoliša - Uklanjanje i saniranje divljih odlagališta otpada - Osiguranje uvjeta za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada - Stvaranje uvjeta za održivo korištenje okoliša - Provedba aktivnosti vezanih uz senzibiliziranje javnosti o potrebi očuvanja okoliša (radionice i seminari edukativnog karaktera) - Davanje potpora za rad udružama civilnog društva usmjerenih k zaštiti i očuvanju okoliša 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Postotno povećanje stanovnika obuhvaćenog redovnim odvozom otpada - Smanjenje ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada - Povećanje količine odvojeno prikupljenog otpada namijenjenog recikliranju - Povećanje prihoda iz uporabe i stvaranja novih proizvoda iz korisnog otpada - Izgradnja građevina za gospodarenje posebnim kategorijama i vrstama otpada (razvrstavanje, skladištenje, uporaba) – izgradnja zelenih otoci, izgradnja reciklažno dvorište, izgradnja odlagalište za građevinskog otpada - Broj organiziranih edukativnih aktivnosti o razvrstavanju otpada - Broj saniranih divljih odlagališta otpadom - Izrađen Plan Gospodarenja otpadom Op. ine Rakovica - Povećanje broja novih implementiranih tehnologija i metoda za dostizanje EU standarda 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Opština Rakovica - Fond za zaštitu okoliša i energetsku uinkovitost 	

Struktura financiranja u %

- Proračun Opštine Rakovica
- Proračun Karlovačke županije
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C4	Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja
Prioritet C4 – P1	Unaprjeđivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti
Mjera C4 – P1 – M3	Javno ananje i razvoj uporabe novih znanja i tehnologija, obnovljivih izvora energije i energetske uinkovitosti
Svrha i cilj mjere	
<p>Povećanje energetske uinkovitosti u javnom sektoru javnosti će se pružiti konkretni dokazi o isplativosti racionalnog gospodarenja energijom, kako za svakoga pojedinca kroz smanjenje troškova za energiju, tako i za društvo u cijelini kroz smanjenje emisija one ili uju ih tvari koje su rezultat proizvodnje i potrošnje. Održivost korištenja energije u neposrednoj potrošnji i poboljšanje kvalitete života putem povećanja sigurnosti energetske opskrbe i smanjenjem emisije staklenih plinova. Poticanje korištenje energije iz obnovljivih izvora (OIE) te olakšati uvođenje sustava koji koriste ovaku energiju kroz stvaranje institucionalnih okvira i pokretanje programa subvencioniranja ugradnje ovih sustava te kampanje podizanja svijesti. Unaprjeđenjem mehanizama za poticanje korištenja OIE uku anstvima i razvojem dodatnih mehanizama za poticanje korištenja OIE u gospodarstvu ostvariti će se šira primjena OIE, a samim time i veća energetska održivost. Provedbom mjeru će se povećati energetska uinkovitost u javnim objektima te u sustavu javne rasvjete kao velikim potrošačima energije. Povećana razina transfera tehnologija iz područja OIE. Uvođenje novih energetskih uinkovitijih tehnologija.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje novih tehnologija, znanja, prijenos iskustava, primjera dobre prakse i promoviranje i uvođenje energetske efikasnosti (obnovljivi izvori energije) - Izrada sveobuhvatne strategije iznalaženja izvora i pokrivanja energetskih potreba Opštine - Provedba aktivnosti za postizanje održivosti sustava i EU standarda - Provedba sveobuhvatne analize mogućnosti za korištenje energije prirodnih resursa - Implementiranje mjeri i aktivnosti za korištenje i primjenu obnovljivih izvora energije i kogeneracije - Poticanje izgradnje kapaciteta obnovljivih izvora energije 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj implementiranih projekata obnovljivih izvora energije - Broj prijedloga za poboljšanje energetskog sustava - Povećanje broja provedenih mjeri poboljšanja energetskog sustava - Broj provedenih edukacija o prednostima korištenja OIE - Broj instaliranih kapaciteta sunčevih kolektora za grijanje prostora i pripremu tople vode - Broj proizvođača energije iz OIE - Količina energije proizvedene iz OIE - Broj kućanstava korisnika solarne energije - Instalirana snaga foto-voltijskih sustava za proizvodnju električne energije - Povećanje količine uporabe biomase za grijanje i toplu vodu - Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora - Smanjenje emisije CO₂ 	

Cilj C4	Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja								
Prioritet C4 – P1	Unaprjeđivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti								
Mjera C4 – P1 – M4	Informiranje i uključivanje javnosti u pitanje okoliša								
Svrha i cilj mjere									
<p>Suradnja sa civilnim sektorom u osmišljavanju, provedbi projekata i programa u svrhu izgradnje i povećanja svijesti, te individualne i društvene odgovornosti po pitanju zaštite okoliša i održivog razvoja. Kontinuirano obrazovanje stanovništva (od predškolske dobi preko osnovnih i srednjih škola) te podizanje svijesti građana svih dobnih kategorija o smanjenju zagađenja, kao i potpora eko-inicijativama građanskog društva.</p>									
Aktivnosti									
<ul style="list-style-type: none"> - Unaprjeđenje razine zaštite okoliša - Stvaranje uvjeta za održivo korištenje okoliša - Provedba aktivnosti vezanih uz senzibiliziranje javnosti o potrebi očuvanja okoliša (radionice i seminari edukativnog karaktera) - Davanje potpora za rad udrugama civilnog društva usmjerenih ka zaštiti i očuvanju okoliša 									
Indikatori/pokazatelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja aktivnih eko-udruga na području Opštine Rakovica - Povećanje broja i ukupne vrijednosti provedenih programa i projekata - Povećanje finansijskih sredstava za potporu rada eko-udruga - Povećanje broja organiziranih programa (radionica i seminara) edukacija o okolišu - Povećanje broja škola uključenih u eko-programme 									
Nositelji									
<ul style="list-style-type: none"> - Opština Rakovica - Fond za zaštitu okoliša i energetsku uinkovitost 									
Struktura financiranja u %									
 <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>■ Proračun Opštine Rakovica</td> </tr> <tr> <td>■ Proračun Karlovačke županije</td> </tr> <tr> <td>■ Proračun RH</td> </tr> <tr> <td>■ EU</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora</td> </tr> <tr> <td>■ Sredstva iz kreditnih linija</td> </tr> <tr> <td>■ Privatna sredstva</td> </tr> <tr> <td>■ Ostalo</td> </tr> </table>		■ Proračun Opštine Rakovica	■ Proračun Karlovačke županije	■ Proračun RH	■ EU	■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora	■ Sredstva iz kreditnih linija	■ Privatna sredstva	■ Ostalo
■ Proračun Opštine Rakovica									
■ Proračun Karlovačke županije									
■ Proračun RH									
■ EU									
■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora									
■ Sredstva iz kreditnih linija									
■ Privatna sredstva									
■ Ostalo									

Cilj C4	Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja
Prioritet C4 – P2	Podizanje standarda prirodne i kulturne baštine
Mjera C4 – P2 – M1	O uvanje i kvalitetnije upravljanje prirodnim i kulturnim vrijednostima
Svrha i cilj mjere	
<p>Provedbom brojnih aktivnosti o uvanja bioraznolikosti i prirodnih i kulturnih vrijednosti utjecati na razvijanje svijesti o potrebi njihova o uvanja, kao imbenika kvalitetnog života i jednog od temelja razvoja zajednice. Pove anje kvalitete života, stvaranja povoljnijeg okruženja za razvoj održivog gospodarstva, obogaivanje i proširenje turisti ke ponude, održivo korištenje prirodnih resursa i kulturno povijesne baštine, educirano stanovništvo za o uvanje bioraznolikosti prirodnih i kulturnih vrijednosti.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - Provedba aktivnosti zaštite vrijedne prirodne baštine - Obnova kulturnih objekata - Valorizacija prirodne i kulturne baštine u turisti ke svrhe - Priprema projektne dokumentacije za razvoj sadržaja na lokalitetu BARA EVE ŠPILJE - Izgradnja Centra za posjetitelje „Ku a špilje“ sa prate im sadržajima (ugostiteljski objekti, smještaj, suvenirnica, dje ja igrališta, parkiralište) - Izgradnja šetnica, pou nih staza, biciklisti kih staza sa urbanom opremom (odmorišta, informativne i interaktivne plo e i ostale instalacije) - Izgradnja izletišta Bara eve špilje (prilazni mosti i i staze, urbana oprema, i rasvjeta) sa tematskim igralištem i akroparkom -Izgradnja parka skulptura – Pleistocenski park -Rekonstrukcija staza i rasvjete unutar Gornje Bara eve špilje -Monitoring Natura 2000 podru ja – uspostavljanje okvira za upravljanje ekološkom mrežom (utvrivanje i sustavno pra enje staništa i špiljske faune, istraživanja) - Osmišljavanje novih turisti kih aranžmana, pove anje turisti ke ponude - Provedba edukativnih aktivnosti - Stvaranje kvalitetnog radnog kadra u Ustanovama koje štite prirodnu i kulturnu baštinu 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Broj provedenih projekata iz navedenog podru ja - Broj organiziranih i provedenih radionica na temu o uvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti - Broj obnovljenih kulturnih objekata - Broj osmišljenih turisti kih aranžmana s uklju enih obilascima prirodnih i kulturnih vrijednosti - Broj radnika zaposlenih u Nacionalnom parku, muzejima, galerijama - Nove površine prirodnih resursa pod zaštitom - Broj novih zašti enih kulturnih resursa 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> - Općina Rakovica - Fond za zaštitu okoliša i energetska u inkovitost 	
Struktura financiranja u %	

3.3.1. Ciljane skupine prioritetnih mjera

Ciljane skupine prioritetnih mjera su: obiteljska gospodarstva (OPG-i), postojeći i nova poduzeća, obrti i zadruge, jedinica lokalne samouprave, strukovne organizacije i potporne institucije, organizacije civilnog društva i građanske inicijative, stanovnici područja Općine s naglaskom na osjetljive i ugrožene skupine i dr.

Sljedeća tablica detaljno prikazuje uključenost ciljanih skupina za svaku grupu prioritetnih mjera, odnosno svaki prioritet i cilj. Ciljne skupine strukturirane su u tri sektora, privatni, javni i civilni sektor. Važno je napomenuti kako, u suštini, sve skupine imaju koristi od realizacije svih prioritetnih aktivnosti kao krajnji korisnici, no detaljnije će se svaki od prioriteta baviti označenom ciljnom skupinom. Crvenom bojom označene su ciljane skupine na koje će se prioritet više koncentrirati.

Tablica 85. Ciljane skupine prioritetnih mjera

Razvojni ciljevi:	C1	C2		C3		C4	
Razvojni prioriteti:	C1 – P1	C2 – P1	C2 – P2	C2 – P3	C3 – P1	C3 – P2	C4 - P1
Ciljane skupine:							C4 – P1
Privatni sektor							
OPG-i							
Mikro i mala poduze a, obrti, zadruge							
Srednja i velika poduze a							
Javni sektor							
JLS							
Strukovne organizacije/potporne institucije							
Civilni sektor							
Organizacije civilnog društva i gra anske inicijative							
Žene							
Osobe s posebnim potrebama							
Mladi							
Umirovljenici							
Nezaposleni							
Ostali							

4. HORIZONTALNI CILJEVI

Osim srednjoročnih programskih ciljeva važni su i tzv. dugoročni, horizontalni, ciljevi, odnosno ciljevi koji bi se trebali prožimati kroz sve ciljeve i prioritete, odnosno promicati u svim programima i projektima implementacije Strategije razvoja posebno onima financiranim iz fondova Europske unije.

Horizontalni ciljevi su usko povezani i sa horizontalnim strateškim ciljevima ukupne dugoročne razvojne politike Europske unije, mogu se identificirati kao: razvoj informacijskog društva, promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava, održivi razvoj te partnerstvo i uinkovita demokracija.

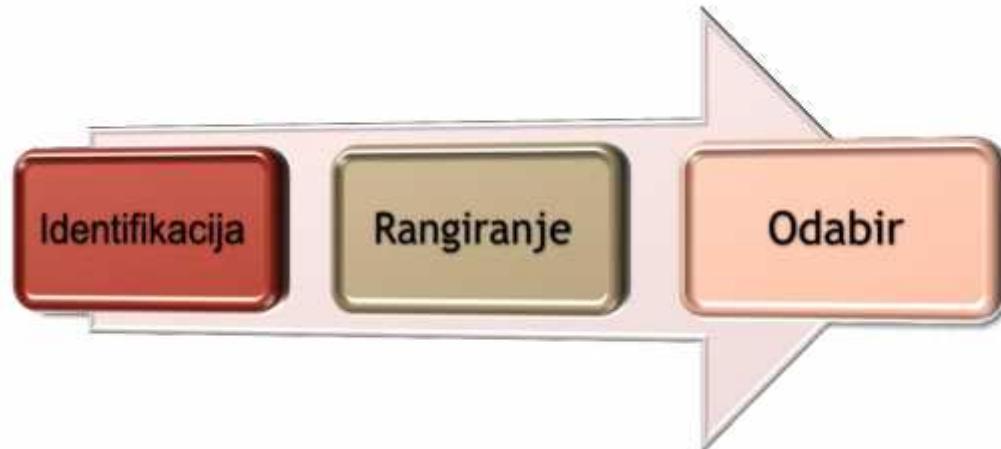
Tablica 86. Horizontalni ciljevi Općine Rakovica

1. Razvoj informacijskog društva	Ovaj cilj obuhvaća povećanje uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije u svim poslovnim, ali i socijalnim grupama u općini. Cilj uključuje proširenje uporabe informacijske tehnologije i Interneta na svim razinama društva, povećanu konkurentnost poduzetnika, kao i poboljšanu svjesnost o mogućnostima koje nudi informacijsko društvo.
2. Promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava	Promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava stavlja naglasak na nove inicijative i aktivnosti zajednice u svrhu promicanja socijalne integracije, uključujući enost i suživot, i to posebno pružanje podrške kod pristupa obrazovanju skupinama s posebnim potrebama, pružanje podrške kod pristupa zapošljavanju skupinama osoba u nepovoljnem položaju te podrška razvoju socijalnih usluga.
3. Održivi razvoj	Koncept ovog cilja obuhvaća tri uzajamno povezana dijela: održivi okoliš, ekonomsku održivost i društveno-političku održivost. Održivi razvoj takođe uključuje i projekte usmjerene na jačanje i umrežavanje civilnog društva te jačanje koordinacije tijela lokalne samouprave i njihovu suradnju s mještanima.
4. Partnerstvo i uinkovita demokracija	Uz partnerstvo i uinkovitu demokraciju, važan je razvoj volonterskog dela u svrhu povećanja učestvovanja građana u lokalnoj samoupravi. Uključujuće mjeru kojima javni sektor podupire svoje partnerstvo u razvoju (privatni sektor i civilno društvo), a time automatski jača i partnerstvo. Cilj Općine Rakovica je kontinuiran razvoj partnerskih odnosa i međusektorska suradnja na svim razinama.

5. BAZA PROJEKTNIH IDEJA

Baza predstavlja objedinjeni pregled projektnih ideja i/ili pripremljenih prijedloga projekata s područja Opštine, koja pruža uvid u razvojni smjer Opštine za sljedeće programsko razdoblje. Ona predstavlja službeni registar projektnih ideja s područja Opštine Rakovica. Zaključci analize baze projektnih ideja pomažu odrediti zajedničke potrebe predlagatelja, što je osnova za definiranje Strategije razvoja Opštine Rakovica. U bazu se unose podaci o razvojnim projektima koji su korisnici i/ili nositelji i/ili predlagatelji javno-pravne, privatne i civilne organizacije. Sve ideje i pripremljeni projekti iz baze razvrstavaju se prema definiranim ciljevima, prioritetima i mjerama koje su usuglasile radne skupina za izradu Strategije. Na taj način se dobiva precizan pregled projektnih ideja prema definiranim područjima razvoja.

Slika 4. Identifikacija i odabir projektnih ideja

Cilj i svrha baze projektnih ideja je uinkovito planiranje i pravnenje provedbe politike razvoja Opštine Rakovica. Sve projektne ideje koje se unose u bazu morale su u potpunosti biti u skladu sa ciljevima, prioritetima i mjerama Strategije razvoja Opštine, jer se na taj način automatski osigurala usklađenost sa dokumentima više razine (npr. Županijska razvojna strategija Karlovačke županije, Strategija regionalnog razvoja RH). Bitno je napomenuti da je Strategija Opštine mulati-sektorski dokument, u kojem su ciljevi, prioriteti i mjere postavljeni dovoljno opšte da ne eliminiraju nijedno razvojno područje (ali opet i dovoljno specifično da ne mogu biti primjenjive i na bilo koji druge Opštine). Zbog toga je većina pristiglih projektnih ideja bila u skladu sa ciljevima, prioritetima i mjerama strategije.

Sve projektne ideje unesene u bazu prošle su postupak rangiranja u ovisnosti o sljedećim tri kriterijima:

1. Pripremljenost

2. Relevantnost
3. Financijski kapacitet podnositelja za provedbu projekta.

Projektne ideje su prikupljali djelatnici **kulturnih ustanova, civilnog društva, komunalnih poduzeća te trgovina ka društvu**, kao i djelatnici Opštine Rakovica, koji su ih intenzivno sakupljali kroz kontinuirani rad s radnim skupinama i izravnim kontaktiranjem predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora. Projektne ideje su dostavljane na standardiziranom obrascu, te su pohranjivane u bazu projektnih ideja. Pristizale su paralelno s izradom Strategije i radom radnih skupina te je **ukupno zaprimljeno XX projektnih ideja**. Budući da pristigle projektne ideje **nisu i sve postojeće u Opštini Rakovica**, analiza daje tek približnu informaciju/ocjenu usklađenosti između Strategijom usuglašene i određene hierarhije vizije/ciljeva/prioriteta/mjera i svih postojećih projektnih ideja u Opštini. S druge strane, s obzirom na dužinu trajanja izrade strategije i izrazita nastojanja ključnih dionika da sudjeluju u njezinoj izradi, moguće je pretpostaviti da se na poziv za prijavu natječe a ja prijavila većina najkvalitetnijih i najaktivnijih sudionika budući razvoju. Stoga zaključci analize ipak mogu poslužiti kao indikatori o tome u kojoj se mjeri sadašnje projektne ideje u Opštini Rakovica poklapaju sa Strategijom, utvrđenim ciljevima i prioritetima. Analizom su zastupljene samo one projektne ideje koje će se moći realizirati u ovom programskom razdoblju, te su osnova za izradu akcijskog plana Strategije. **Analiza baze pokazuje izrazito neravnomjernu raspodjelu projektnih ideja prema prioritetima**. Tako je najviše projektnih ideja pokriveno prioritetima koji se odnose na infrastrukturu Opštine. Uočena neravnomjerna raspodjela projektnih ideja se odvija po očekivanom obrascu; po kojem znatno odstoji razvoj infrastrukture, kao područje s vjerojatno već ranije pripremljenim idejnim projektima koji trajno ekaju sredstva za provedbu.

5.1. Projekti od iznimne važnosti

Razvoj Opštine Rakovica mora se temeljiti na provedbi planiranih velikih i posebno važnih projekata za Opštini. Upravo su navedeni projekti, odnosno oni koji su ovdje izdvojeni, a pripadaju projektima od gospodarskog i društvenog značaja, potencijalno promijeniti sliku Opštine. Izdvojeni gospodarski projekti zaposliti će nove ljudi, okrenuti Opštini Rakovica prema investitorima, te biti poticaj novom rastu u gospodarskom ciklusu. Ne smiju se zanemariti ni društveni projekti koji će svakako podignuti kvalitetu života građana na viši nivo, te omogućiti aktivniji razvoj društvenog života Opštine Rakovica.

Neki od aktualnih i/ili pripremljenih projekata ija se realizacija očekuje u narednom razdoblju, a koji će bitno utjecati na razvoj Opštine navedeni su u sljedećoj tablici.

Tablica 87. Popis aktualnih i/ili pripremljenih projekata Op ine Rakovica

PROJEKT/OPIS	
Izrada studijsko-projektne i natječajne dokumentacije	<p>Vrijednost ukupne investicije: <u>8.774.630,00 kn</u></p> <p>Partneri: Vodovod Korenica d.o.o., Spelekom d.o.o., Općina Plitvička jezera, Općina Rakovica, Karlovacka županija, Licko-Senjska županija <u>1.316.194,50 kn</u></p> <p>Vlastita sredstva: Udio u partnerstvu na iznos od <u>60.000,00 kn</u></p>
Izgradnja vodovodne mreže Oštarski Stanovi – Brođanac	<p>Gradnja građevine komunalne infrastrukture Vodovod „Oštarski Stanovi – Brođanac“ kao dio vodoopskrbnog sustava općine Rakovica. Javnu vodoopskrbu na sjevernom dijelu Općine Rakovica osigurava postojeći lokalni vodoopskrbni sustav Vodovod Brođanac. Voda se zahvara na izvoru Šušnjara i tla i u vodospremu Šarac. U ljetnim mjesecima najveće potrošnje na izvorištu nedostaje vode, a opskrbna mreža je nedostatnog profila, te esto u prekidu opskrbe zbog dotrajalosti.</p> <p>Spajanje postojećeg lokalnog vodovoda Brođanac na središnji vodoopskrbni sustav Rakovica putem izvedenog cjevovoda Oštarski Stanovi – Brođanac. Idejni projekt, lokacijska dozvola, glavni projekt</p> <p>Vrijednost ukupne investicije: <u>3.611.578,13 kn</u></p> <p>Naziv ministarstva: Ministarstvo poljoprivrede – ovisno o odgovarajućem javnom pozivu na dostavu projektnih prijava <u>3.611.578,13 kn</u></p> <p>Vlastita sredstva: XX.XXX,00 kn</p>

Izgradnja cjevovoda Prebegi	Vrijednost ukupne investicije: <u>397.875,00</u>
<p>Na području općine Rakovica ne postoje prirodni izvori pitke vode koji bi mogli osigurati kvalitetno i kontinuirano snabdijevanje vodom stanovništva i drugih potrošača.</p> <p>Predmet projekta je proširenje gravitacijske vodovodne mreže vodoopskrbnog sustava „Rakovica“ na zaseok Prebegi.</p>	<p>Naziv ministarstva: Ministarstvo poljoprivrede – ovisno o odgovarajućem javnom pozivu na dostavu projektnih prijava</p> <p><u>397.875,00</u></p> <p>Vlastita sredstva: <u>XX.XXX,00 kn</u></p>

Izvor: Općina Rakovica

6. PROVEDBENI MEHANIZMI

Strategija razvoja izrađena je na način da je jasno postavljena hijerarhija razvojnih ciljeva po evzi od vizije, preko strateških ciljeva, do prioriteta i mera. Konačna uspješnost i vrijednost programa uvelike ovisi o tome koliko su dobro postavljeni ti osnovni sastavni dijelovi strategija, odnosno koliko dobro hijerarhija ciljeva strateški usmjerava razvoj na način koji iskorištava snage i prednosti te prevladava i zaobilazi slabosti i prepreke.

Strategija razvoja je „promjenjiv“ razvojni plan koji se sastoji od niza raznih enih projekata. U njemu su predložene procedure prvenstveno i vrednovanja koje imaju važnu ulogu u osiguravanju kako efikasnosti tako i trajne prilagodnosti/ažurnosti Strategije razvoja, u uvjetima okruženja koje se stalno mijenja.

Redovito vrednovanje same Strategije razvoja predviđeno je svake tri godine što je u skladu sa provedbom i realizacijom dokumenta „Strateškog plana“. Prvenstveno Strategije razvoja omogućuje se kroz sustav prvenstvena i vrednovanja, odnosno evaluaciju u Strateškom planu pri čemu postoje i komponente kojima se prate pojedini projekti, skupovi projekata kojima se ostvaruju pojedine mере i sl. Projekti i njihove faze prate se, vrednuju i adaptivno upravljaju u krajnjim razmacima, te se na temelju istih donose odluke, odnosno smjer djelovanja za sljedeće razdoblje.

Kako bi se Strategija razvoja mogla provesti, odnosno da bi se operacionalizirao ovaj strateški dokument, potrebno je odrediti određene mehanizme njegove provedbe, a koji se specificiraju dokumentom Strateškog plana. Pri tome se prvenstveno misli na definiranje pokazatelja uspješnosti, tj. provedbe koji moraju biti jasni i kvantitativno određeni.

Drugim riječima, u strateškom planu se određuju odgovornosti provedbe, način vrednovanja kroz definirane pokazatelje, kao i tijelo koje prati i izvješćuje o provedbi. Tako je, jedan od izrazito važnih mehanizama predstavlja informiranje i uključivanje javnosti/građana u provedbeni proces. Obzirom da se provedba temelji na projektima i programima, iznimno je važno utvrditi kriterije prema kojima će oni biti usvojeni u Strategiji i prioritetni u realizaciji.

Uspješna provedba znači i uinkovito upravljanje koje treba biti zasnovano na dobro osmišljenom i detaljnem, te realnom i provedivom planu provedbe. Plan treba sadržavati podjelu odgovornosti, strategiju financiranja i financijske alokacije, vremenski plan te konkretnе aktivnosti, kako za provedbu, tako i za prvenstvene i vrednovanje provedbe.

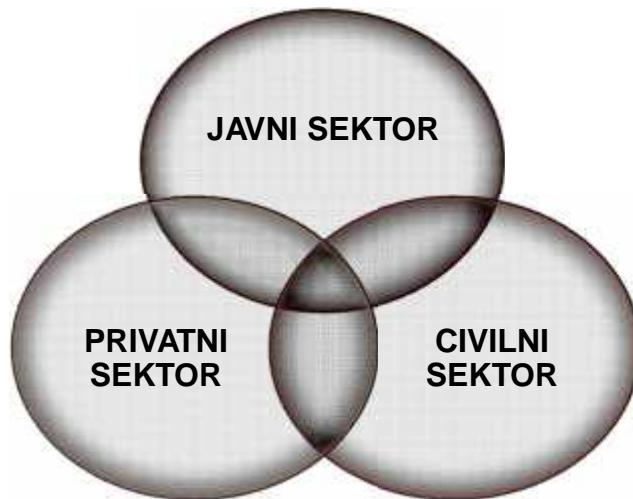
Da bi proces provedbe bio u inkovit i uspješan, njime se moraju osmisliti i osigurati i važni elementi uklju uju i:

- provedbene institucije i mehanizme,
- financiranja te
- postupke za pra enje i vrednovanje programa i projekta.

Strategija razvoja e pridonijeti i uspješnjem privla enju i natjecanju za finansijska sredstva iz raznih potencijalnih izvora za financiranje razvoja i to od nacionalnih programa i institucija RH, onih u EU, zatim mnogih bilateralnih i multilateralnih, vlastitih izvora do privatnih ulagatelja. Strategijom se dobiva dobro strukturiran razvojni plan, dobra podloga za utvr ivanje i odre ivanje prioritetnih razvojnih projekata i za njihovo primjereno predstavljanje i kandidiranje za financiranje.

6.1. Institucionalni okvir provedbe programa

Razvoj Op ine Rakovica je *Slika 5. Preduvjet održivosti provedbe Strategije razvoja* institucijsko razvojni proces. Koordiniranost institucija u procesu provedbe Strategije je klju na. Dobro kapacitirane, lokalno bazirane institucije moraju biti organizirane i dostupne tako da pomognu u identificiranju i mobiliziranju svih resursa kako bi se izvršio strateški plan. Kako bi se Strategija uspješno proveo potrebna je suradnja izme u središnje državne i gradske vlasti, ali i razli itih tijela uprave, institucija i poduze a s javnim ovlastima državne i lokalne razine, te svih drugih dionika na lokalnoj razini – iz privatnog sektora i sektora civilnog društva.

Dakle, uspješnost provedbe Strategije ne ovisi isklju ivo o Op ini Rakovica i gradskoj upravi, nego jednako tako i o važnim subjektima prije svega nacionalne razine, ali onda i državnim institucijama kao i o privatnoj inicijativi (investitorji). To najviše dolazi do izražaja kod velikih kapitalnih projekata kod kojih se ispreple u nadležnosti državne i lokalne razine u provedbi aktivnosti projekata. Veliki dio predvi enih projekata i mjera strategije financirati e se iz raznih drugih izvora financiranja, pored

prora unskih sredstava, stoga je za u inkovitu provedbu Strategije potrebno imati adekvatne apsorpcijske kapacitete.

➤ **Partnerski odbor i radni tim**

Partnerski odbor, kao i u fazi izrade Strategije, nastavlja imati savjetodavnu ulogu i u fazi provedbe te prihva a izvješ e (polugodišnje, godišnje) o provedbi Strategije razvoja. Zada e Partnerskog odbora u procesu provedbe su:

- ✓ strateško usmjeravanje razvoja Op ine Rakovica u skladu s razvojem na podru ju Županije,
- ✓ odobravanje razvojnih programa,
- ✓ nadzor provedbe programa i realizacije finansijskih sredstava.

Mjerama Strategije su definirani nositelji pojedinih aktivnosti i ostale komponente bitne za provedbu Strategije. U procesu izrade Strategije formirala su se tijela i radne skupine koji su doprinijeli kreiranju ciljeva, prioriteta i mjera razvoja.

Ta tijela/grupe trebaju imati glavnu ulogu i u provedbi Strategije. Za koordinaciju provedbe zadužen je radni tim, koji u fazi provedbe postaje implementacijsko tijelo za provedbu programa. Ovisno o vrsti posla, Implementacijsko tijelo raspore uje aktivnosti prema dužnostima zaposlenika upravnih odjela. Vrlo je važno osigurati što ve i krug dionika koji sudjeluju u implementaciji jer se na taj na in stvara osje aj vlasništva i osigurava podrška u provedbi projekata od strane šireg kruga dionika. To su prije svega ljudi sa radnih skupina, te predstavnici razli itih institucija, organizacija i gospodarskog sektora.

➤ **Upravni odjeli - JUO**

Klju nu ulogu u provedbi Strategije imaju op inska upravna tijela koja u okviru svoga djelokruga koordiniraju pripremu i provedbu aktivnosti, sura uju i s drugim nositeljima aktivnosti i ostalim dionicima te koordiniraju i njihov rad. Upravna tijela Op ine Rakovica zadužena su i za pra enje provedbe i izvještavanje o aktivnostima iz svoje nadležnosti.

➤ **Javni sektor**

Tablica 88. Popis institucija javnog sektora prema ciljevima Strategije

IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE	RAZVOJ MALOG I SREDnjEG PODUZETNIŠTVA U POLJOPRIVREDI, ŠUMARSTVU, DRVNOJ INDUSTRIJI I TURIZMU U POLJOPRIVREDI, ŠUMARSTVU I TURIZMU
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja ✓ Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije ✓ Područni ured za katastar ✓ Komunalno trgovsko društvo ✓ Karlovačka županija ✓ Hrvatske ceste ✓ Hrvatske vode 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo gospodarstva, ✓ Ministarstvo poduzetništva i obrta ✓ Agencija za razvoj Karlovačke županije ✓ Hrvatska gospodarska komora ✓ Obrtnička komora Karlovačke županije ✓ Hrvatska banka za obnovu i razvoj ✓ Agencija za plananje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ✓ Ministarstvo poljoprivrede ✓ Hrvatska poljoprivredna agencija ✓ Hrvatska poljoprivredna komora ✓ Turistička zajednica Karlovačke županije
ZAUSTAVLJANJE PROCESA DEPOPULACIJE, JAVLJANJE LJUDSKIH RESURSA I ODRŽIVI RAZVOJ	ZAŠTITA OKOLIŠA, PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta ✓ Odgojno obrazovne ustanove na području Opštine Rakovica ✓ Kulturne institucije u vlasništvu Opštine kao i ostale kulturne organizacije koje djeluju na području Opštine Rakovica ✓ Zavod za javno zdravstvo ✓ Ministarstvo zdravlja ✓ Ministarstvo socijalne politike i mladih ✓ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ✓ Centar za socijalnu skrb ✓ Institucije socijalne skrbi ✓ Zavod za javno zdravstvo, zdravstvene institucije (klinike, bolnice, domovi zdravlja) ✓ Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva ✓ Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske ✓ Udruge civilnog društva Opštine Rakovica 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo kulture ✓ Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ✓ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije ✓ Ministarstvo kulture ✓ Područni ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ✓ Lokalno partnerstvo za zapošljavanje i dr.

Izvor: Opština Rakovica

➤ **Civilni sektor**

Civilni sektor u Opštini Rakovica u najvećoj mjeri ima udruge koje djeluju na mnogobrojnim područjima interesa. Ipak, prema područjima glavne grupe djelatnosti najzastupljenije su udruge iz djelatnosti sporta, kulture, gospodarstva, zatim udruge

unutar socijalnih djelatnosti te udruge domovinskog rata, udruga iz podruja zdravstva i iz podruja okupljanja i zaštite djece, mladih i obitelji. Udruge su važan sudionik razvoja Opine jer pridonose povećanju tolerancije, demokratičnosti i vladavini prava, te imaju značajno iskustvo u pripremi i provedbi projekata te mogu aktivno utjecati na privlačenje sredstava iz nacionalnih i EU fondova.

➤ **Privatni sektor**

Privatni sektor najznačajniji je pokretač razvoja i zapošljavanja. Cilj je razvojne strategije afirmirati dijalog, posebice s poslovnim asocijacijama, te ukloniti zapreke i stvoriti što kvalitetnije okruženje za djelovanje privatnog sektora i afirmaciju poduzetničkih inicijativa kojima se ostvaruje razvoj gospodarstva i novo zapošljavanje, ali i unapređivanje društva, te svih gradskih funkcija. Stoga su Strategijom razvoja definirane mjeru koje trebaju osigurati viši stupanj uključenosti privatnog sektora u procesu donošenja odluka važnih za Opinu. Provedbom Strategije treba omogućiti jačanje sudjelovanje privatnog sektora i u tradicionalno „javnim“ funkcijama: obrazovanju, kulturi, sportu, zdravstvu i socijalnoj skrbi, te u razvoju prometno-komunalnih sustava.

➤ **Preporuke**

Lokalne upravne strukture u pojedinim segmentima razvoja imaju ograničeni opseg djelovanja (nedostatak financija i kadrova u nekim sektorskim područjima). Razlog tome su spore organizacijske prilagodbe u javnom sektoru koje ne prate promjene koje nameđu novi razvojni trendovi u upravljanju razvojem. Danas se promjene i problemi u sustavu dešavaju rastuom brzinom, stoga je javni menadžment prisiljen odgovoriti na te organizacijske izazove vještijim i bržim upravljanjem promjenama.

Strategija je identificirala područja koja zahtijevaju dodatne organizacijske napore za efikasnije upravljanje razvojem. Tako je razvojnim mjerama posebno naglašena potreba za snažnijim upravljanjem kapacitetima u području razvoja gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede. Zbog iznimne važnosti prije svega gospodarske revitalizacije Opine, te zbog iznimnih (neiskorištenih) potencijala u turizmu i kulturi, osnaživanje upravljačkih kapaciteta u tim sektorima još je viša nužnost.

Nadležnosti su isprepletene između nacionalne, županijske i lokalne razine, štoesto dovodi do stanja u kojima neki bitan problem nije riješen zbog nepostojanja odgovorne institucije za rješavanje istog.

Upravljanje gospodarskim procesima, takođe je svedeno na nekoliko zasebnih institucija koje međusobno surađuju, ali nemaju zajednički konsenzus, niti provode zajedničke aktivnosti na rješavanju aktualnih gospodarskih problema. Da bi izbjegli nastajanje ovakvih stanja, koja su rezultat iznimne kompleksnosti sustava potrebno je prepoznati problem i predložiti organizacijska rješenja koja mogu unaprijediti

situaciju. Premda u nekim segmentima postoji cijeli niz institucija koje dobro rade i djeluju u funkciji razvoja, to ne mora zna iti da su te institucije koordinirane i da se razvijaju u istom, zadanom smjeru.

Kako bi unaprijedili upravlja ke kapacitete u tim segmentima preporuka je osnovati tijelo, savjet, odbor ili agenciju koja e preuzeti odgovornost koordinacije na sebe, a samim time unaprijediti upravlja ke kapacitete za provedbu ove Strategije.

6.2. Financijski okvir programa

Provedivost Strategije Op ine Rakovica do kraja 2020. ovisit e primarno o osiguranju i privla enju sredstva potrebnih za provedbu mjera. Pribavljanje i održavanje dugoro nih izvora financiranja za lokalnu strategiju je zna ajan izazov jer lokalna razvojna strategija nije zakonska odgovornost lokalne samouprave.

Važno je imati politi ku potporu u lokalnoj zajednici kako bi potaknuli alokaciju resursa. Isto tako je važno da lokalna samouprava u potpunosti razumije da lokalni ekonomski razvoj potencijalno doprinosi budu em rastu prihoda i prepoznae povezanost izme u uspješnog lokalnog ekonomskog razvoja, pove ane lokalne ekonomske aktivnosti i rasta lokalnog prora una.

Financijski okvir Strategije razvoja Op ine Rakovica, izra en je na temelju planiranih projekata, prora una i planova nabave Op ine Rakovica, procjene mogu nosti povla enja sredstava iz fondova nacionalne razine, odnosno na temelju procjene mogu nosti privla enja sredstava iz fondova EU i drugih meunarodnih izvora. Bitno je napomenuti da su prilikom izrade financijskog okvira, a u svrhu dobivanja što realnijeg okvira, iz procjene isklju eni veliki investicijski projekti za iju implementaciju je odgovorna nacionalna razina.

Tako er, kod velikih infrastrukturnih projekata kojima je nositelj Op ina, u kalkulaciju nisu uzeti itavi iznosi projekata, ve samo onaj dio za koji se prepostavlja da e se zaista i potrošiti u implementacijskom periodu.

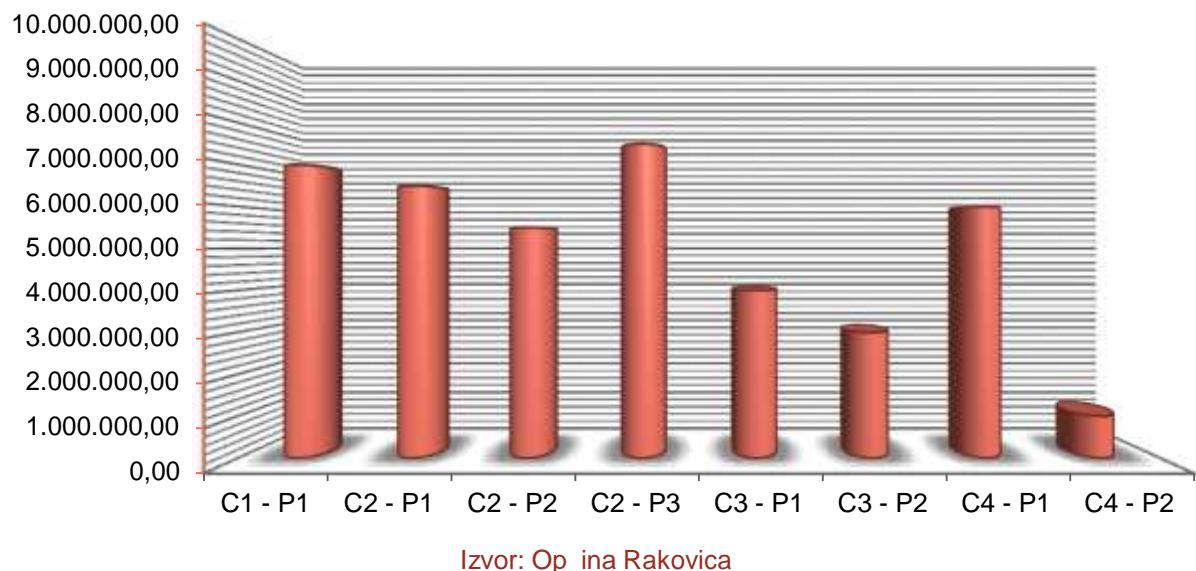
Ukupna planirana financijska sredstva za provedbu šestogodišnje Strategije iznose **XXX.XXX.XXX,00 kn.** Potrebno je naglasiti kako su u financijsku konstrukciju uklju eni i ostali izvori financiranja, prije svega sredstva nacionalnih i EU sredstava.

Tablica 89. Financijski okvir izvora financiranja Strategije

Prioritet		Mogući izvori financiranja
C1 – P1	Izgradnja i poboljšanje komunalne infrastrukture	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Karlovačka županija, Općina Rakovica, Fondovi EU
C2 – P1	Javno preduzeće malog i srednjeg poduzetništva	Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Karlovačka županija, Općina Rakovica, Fondovi EU, Javna poduzeća i institucije
C2 – P2	Razvoj i unaprjeđenje sadržaja i infrastrukture u turizmu	Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Općina Rakovica, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Karlovačka županija, Fondovi EU, Javna poduzeća i institucije
C2 – P3	Unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije	Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Karlovačka županija, Općina Rakovica, Fondovi EU, Javna poduzeća i institucije
C3 – P1	Podizanje društveno-socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Karlovačka županija, Općina Rakovica, Fondovi EU
C3 – P2	Razvoj civilnog društva	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Karlovačka županija, Općina Rakovica, Fondovi EU
C4 – P1	Unaprjeđivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske uinkovitosti, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Karlovačka županija, Općina Rakovica, Fondovi EU
C4 – P2	Podizanje standarda prirodne i kulturne baštine	Karlovačka županija, Općina Rakovica, Ministarstvo kulture, Fondovi EU

Izvor: Općina Rakovica

Grafikon 16. Financijska alkacija po prioritetima izražena u kunama

Izvor: Općina Rakovica

6.3. Plan provedbe i slijed aktivnosti u ostvarenju ciljeva

Tablica 90. Okvirni godišnji operativni plan provedbe prioritetnih mjera (aktivnosti), 2015.-2020.

Mjere	Vrijeme provedbe					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
M 1-1-1						
M 1-1-2						
M 1-1-3						
M 2-1-1						
M 2-1-2						
M 2-2-1						
M 2-2-2						
M 2-3-1						
M 2-3-2						
M 2-3-3						
M 2-3-4						
M 3-1-1						
M 3-1-2						
M 3-1-3						
M 3-1-4						
M 3-1-5						
M 3-2-1						
M 4-1-1						
M 4-1-2						
M 4-1-3						
M 4-1-4						
M 4-2-1						

Izvor: Općina Rakovica

Prikazana je planirana realizacija aktivnosti prema godinama, odnosno polugodišnja realizacija. Sve prioritetne mjere identificirane procesom izrade Strategije razvoja ne pojavljuju isto vrijeme, no sve imaju slijed. Tamnom bojom označeno je prioritetno okvirno vrijeme alokacije ljudskih resursa na provedbu određenih prioritetnih mjera, odnosno aktivnosti. Važno je napomenuti da brojne aktivnosti ovise i o natjecajima koji će se pojaviti za njihovu moguću u provedbu od strane nadležnih tijela, stoga se vrijeme provedbe može promjeniti od planiranog ovim, okvirnim, programom provedbe.

6.4. Praćenje provedbe programa i mjerjenje u inka

Tablica 91. Praćenje provedbe programa

Prioritet C1 – P1	Mjera	Indikatori/pokazatelji	Po etna vrijednost	Završna vrijednost
C1 – P1 – M1	Razvoj sustava odvodnje i prošavanja otpadnih voda	Smanjenje direktno ispuštene količine neobrađenih otpadnih voda u vodotoke (%)		
		Postotna realizacija projekta izgradnje sustava odvodnje i prošavanja otpadnih i oborinskih voda		
		Broj izgrađenih prostora za otpadnih voda		
		Povećanje udjela obuhvata enog stanovništva kanalizacionim sustavom za prikupljanje otpadnih voda		
		Povećanje udjela obuhvata enog gospodarskog sektora kanalizacionim sustavom za prikupljanje otpadnih voda		
		Povećanje dužine izgrađene i obnovljene kanalizacijske mreže		
C1 – P1 – M2	Razvoj sustava vodoopskrbe	Povećanje broja pronađenih izvorišta		
		Postotak smanjenja gubitka vode		
		Povećanje udjela stanovnika obuhvata enih sustavom javne vodoopskrbe za (%)		
		Povećanje udjela obuhvata enog stanovništva sustavom za opskrbu pitkom vodom		
		Potrošnja pitke vode po stanovniku		
		Povećana dužina obnovljene vodovodne mreže		
C1 – P1 – M3	Funkcionalna i moderna prometna infrastruktura	Povećanje kvalitete pitke vode		
		Broj projekata za koje je pripremljena sva potrebna tehnička dokumentacija		
		Povećanje broja kilometara novoizgrađenih cesta		
		Broj novih implementiranih prometnih rješenja		
Povećanje kilometara cesta na području Općine po stanovniku				

	Povećanje broja obnovljenih i novoizgrađenih autobusnih stajališta		
	Povećanje broja parkirališnih mjesta		
	Povećanje broja obnovljenih/izgrađenih ulica		
	Povećanje broja saniranih nogostupa		
	Kilometri cesta na kojima su se provele aktivnosti održavanja		
	Dužina izgrađene biciklističke staze		

Prioritet C2 – P1	Indikatori/pokazatelji	Po etna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera			
C2 – P1 – M1	Stvaranje uvjeta za Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu	Povećan broj korisnika finansijskih potpora za pokretanje ili osnaživanje poslovanja	
		Povećan broj provedenih edukacija/radionica za razvoj poduzetništva	
		Povećan broj polaznika organiziranih edukativnih radionica	
		Povećan broj novih potpornih centara/institucija/organizacija potpore poduzetništva	
		Povećan broj novih registriranih poduzeća i obrta	
		Povećan broj novih registriranih tradicijskih obrta i kućne radnosti	
		Povećan broj novozaposlenih u poduzetničkom sektoru	
C2 – P1 – M2	Potpore i razvoj infrastrukture, tehnologije i inovacija u poduzetništву	Povećana razina kvalitete infrastrukturne opremljenosti poslovne zone	
		Povećan broj poduzetnika u poslovnoj zoni	
		Povećan broj novozaposlenih u poslovnoj zoni	
		Povećana iskorištenost postojeće poslovne infrastrukture	
		Otvoren poduzetnički centar i inkubator	
		Povećan broj mladih poduzetnika koji posluju u okviru inkubatora	
		Povećan broj osmišljenih novih proizvoda i ideja proizašlih iz poslovanja unutar poduzetničkog inkubatora	
		Povećan broj uspostavljenih informacijskih centara kao potpora poduzetništву	
		Povećan broj ugovora o suradnji i partnerstvu između znanstvenih institucija, akademske zajednice, inovatora i gospodarskog sektora	
		Povećan broj komercijaliziranih inovacija	
		Povećan broj edukacija za primjenu novih tehnologija	
		Povećan broj polaznika (korisnika) organiziranih edukacija	

Prioritet C2 – P2		Indikatori/pokazatelji	Po etna vrijednost	Završna vrijednost	
Mjera					
C2 – P2 – M1	Poticanje razvoja ruralnog turizma	Povećan broj programa, projekata i aktivnosti LAG - a			
		Povećan broj novih poduzetničkih aktivnosti u ruralnih područjima			
		Povećan prihod od razvoja gospodarskih djelatnosti u ruralnim područjima			
		Povećanje kvalitete svih elemenata integriranog proizvoda ruralnog turizma (%)			
C2 – P2 – M2	Poticanje razvoja turizma temeljenog na baštini	Izgradnja/uređenje turističke infrastrukture			
		Obnova, uređenje i revitalizacija mjesne jezgre			
		Obnova kulturno-povijesnih spomenika			
		Poticanje obnove/izgradnje hotela, hostela i restorana			
		Poticati inovativne tematizirane turističke proizvode			
		Obogaćivanje/unapređivanje kulturnih, zabavnih i sportskih događanja			
		Stvaranje uvjeta za razvoj popratnih sadržaja kao što su trgovine, suvenirnice i sl.			
		Poticati unaprjeđenje imidža mjesta kroz marketinške aktivnosti			
		Provoditi edukaciju za specijalizirane vodiče i turističke animatore za interpretaciju zanimljivih lokalnih priča, legendi i specifičnosti područja			
Prioritet C2 – P3		Indikatori/pokazatelji	Po etna vrijednost	Završna vrijednost	
Mjera					
C2 – P3 – M1	Poticanje i usklađivanje poljoprivredne proizvodnje s uvjetima na tržištu	Povećan broj poljoprivrednih gospodarstava korisnika finansijskih potpora			
		Povećan broj novih investicija koje se provode radi poboljšanja poljoprivredne proizvodnje			
		Povećan broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava s finalnim proizvodima			
		Povećanje poljoprivrednih površina koje se obrađuju			
		Povećani prihodi od poljoprivrede i prerade poljoprivrednih proizvoda			
		Povećan broj zaposlenih u poljoprivredi i preradi poljoprivrednih proizvoda			

C2 – P3 – M2	Razvoj komparativnih prednosti kroz promociju lokalnih proizvoda	Povećana prosječna veličina obrativanog poljoprivrednog zemljišta		
		Povećan broj gospodarstava s površinom većom od 10 ha		
		Povećan broj i provedba programa raspolažanja državnim poljoprivrednim zemljištem		
		Povećan broj projekata okrupnjavanja zemljišta		
		Povećan broj novih pogona za skladištenje, proizvodnju i preradu u poljoprivredi		
		Povećan broj projekata i programa potpore razvoju poljoprivrede		
		Povećan broj komercijalnih proizvoda		
		Povećan broj proizvoda koji zadovoljavaju EU standarde		
		Povećani i poboljšani proizvodni i preradivački kapaciteti		
		Povećan broj provedenih edukacijskih programa		
		Povećana produktivnost proizvodnje i prerade		
		Povećani udio poljoprivredne proizvodnje i prerade na tržištu		
		Izrađen program razvoja poljoprivredne proizvodnje		
		Povećan broj poljoprivrednih gospodarstava korisnika finansijskih potpora		
		Povećan broj novih investicija koje se provode radi poboljšanja poljoprivredne proizvodnje		
		Povećan broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava s finalnim proizvodima		
		Povećanje poljoprivrednih površina koje se obrađuju		
		Povećani prihodi od poljoprivrede i prerade poljoprivrednih proizvoda		
		Povećan broj zaposlenih u poljoprivredi i preradi poljoprivrednih proizvoda		
		Povećana prosječna veličina obrativanog poljoprivrednog zemljišta		
		Povećan broj gospodarstava s površinom većom od 10 ha		
		Povećan broj i provedba programa raspolažanja državnim poljoprivrednim zemljištem		
		Povećan broj projekata okrupnjavanja zemljišta		
		Povećan broj novih pogona za skladištenje, proizvodnju i preradu u poljoprivredi		

		Povezan broj projekata i programa potpore razvoju poljoprivrede		
		Povezan broj komercijalnih proizvoda		
		Povezan broj proizvoda koji zadovoljavaju EU standarde		
		Povezani i poboljšani proizvodni i prerađivački kapaciteti		
		Povezan broj provedenih edukacijskih programa		
		Povezana produktivnost proizvodnje i prerade		
		Povezan udio poljoprivredne proizvodnje i prerade na tržištu		
		Izrađen program razvoja poljoprivredne proizvodnje		
C2 – P3 – M3	Razvoj poljoprivrednih zadruga, udruga i klastera te suradnje među dionicima	Povezan broj osnovanih poljoprivrednih zadruga, udruga i klastera		
		Povezan broj i vrsta provedenih edukacijskih programa		
		Povezan broj poljoprivrednika uključenih u partnerstva s lokalnom jedinicom i/ili drugim gospodarstvima i udrugama		
		Povezan broj dodijeljenih finansijskih potpora		
C2 – P3 – M4	Očuvanje i zaštita krajobrazne raznolikosti i prirodnih vrijednosti	Povezan broj održanih edukacijsko/informativnih radionica o zaštiti okoliša i provedbi mjera zaštite okoliša		
		Povezan broj registriranih ekoloških proizvoda i proizvoda autohtonih sorti i pasmina na području djelovanja		
		Povezan iznos osiguranih sredstava za poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje		

Prioritet C3 – P1	Indikatori/pokazatelji	Po etna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera			
C3 – P1 – M1	Jačanje socijalnog standarda	Smanjenje broja socijalno isključenih osoba, osoba u stanju socijalne potrebe	
		Broj prikupljenih donacija	
		Broj nabavljenih zdravstvenih pomagala	
		Broj uspješno rješavanih socijalnih služajeva	
		Povećanje broja uspješno provedenih kampanja za osvještanjanje javnosti o potrebama	
		Broj projekata jačanja socijalnog standarda u tijeloj realizaciji sudjeluje Općina	
C3 – P1 – M2	Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volonterstva i samopomoći	Smanjenje broja socijalno isključenih starijih i nemoćnih osoba	
		Povećanje broja osnovanih mobilnih timova za palijativnu skrb i drugih oblika zdravstvene pjege u kući korisnika	
		Broj starijih i nemoćnih osoba kojima će se omogućiti što duži ostanak u vlastitom domu i istovremeno smanjenje potrebe za smještajem starijih i nemoćnih osoba u instituciju	
		Broj apliciranih projekata	
C3 – P1 – M3	Poboljšanje uvjeta odgoja i obrazovanja	Broj djece obuhvaćene sustavom odgoja i obrazovanja	
		Broj izgrađenih, obnovljenih i opremljenih odgojno-obrazovnih ustanova	
		Broj djece s teškoćama u razvoju uključenih u odgojno-obrazovne institucije	
		Broj djece i mlađih uključenih u neformalne oblike obrazovanja	
		Broj stipendija	
		Broj učenika/broj učitelja	
		Povećanje broja novih odgojno-obrazovnih ustanova	
		Broj apliciranih projekata	
C3 – P1 – M4	Povećanje i	Površina u m ² javnih sportskih otvorenih površina po stanovniku	

	unaprjeđenje kapaciteta i kvalitete sportsko-rekreacijskih sadržaja	Postotno povećanje opremljenosti sportskih građevina - otvorenih i zatvorenih Povećanje broja učenika i studenata (u odnosu na sadašnje stanje), korisnika sportskih sadržaja Povećanje broja aktivnih sportaša Povećanje broja amaterskih sportaša Povećanje broja posjetitelja natjecanja i dr. aktivnosti		
C3 – P1 – M5	Unaprjeđenje infrastrukture, dostupnosti i kvalitete usluga u zdravstvenim ustanovama	Broj novih i obnovljenih objekata u zdravstvu i socijalnoj skrbi Količina nove opreme u zdravstvenim i socijalnim ustanovama koja je primjerena propisanom standardu Veličina broj prijevoznih sredstava u zdravstvu i socijalnoj skrbi		
Prioritet C3 – P2		Indikatori/pokazatelji		
Mjera		Indikatori/pokazatelji		
C3 – P2 – M1	Javljanje kapaciteta organizacija civilnog društva	Povećanje broja razvojnih projekata koje su izradile i provode udruge Povećan broj novoformiranih aktivnih udruga Povećan broj EU projekata/ programa Povećan broj uključenih građana u aktivnosti i inicijative potaknute od strane udruga Povećan broj udruga s istaknutim rezultatima	Početna vrijednost	Završna vrijednost

Prioritet C4 – P1	Indikatori/pokazatelji	Po etna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera			
C4 – P1 – M1	Unaprjeđenje zaštite zraka i tla i kontinuirano pravljenje kvalitete	Broj provedenih testiranja	
		Broj podataka unesenih u bazu podataka	
		Broj izvješća o stanju u okolišu	
		Broj osposobljenih stručnjaka	
		Broj automatskih postaja za pravljenje kakvoće zraka, vode i tla	
C4 – P1 – M2	Stvaranje uvjeta za održivo gospodarenje otpadom	Postotno povećanje stanovnika obuhvaćenog redovnim odvozom otpada	
		Smanjenje ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada	
		Povećanje količine odvojeno prikupljenog otpada namijenjenog recikliraju	
		Povećanje prihoda iz uporabe i stvaranja novih proizvoda iz korisnog otpada	
		Izgradnja građevina za gospodarenje posebnim kategorijama i vrstama otpada (razvrstavanje, skladištenje, uporaba) – izgradjeni zeleni otoci, izgrađeno reciklažno dvorište, izgrađeno odlagalište građevinskog otpada	
		Broj organiziranih edukativnih aktivnosti o razvrstavanju otpada	
		Broj saniranih divljih odlagališta otpadom	
		Izrađen Plan Gospodarenja otpadom Općine Rakovica	
		Povećanje broja novih implementiranih tehnologija i metoda za dostizanje EU standarda	
C4 – P1 – M3	Javljanje i razvoj uporabe novih znanja i tehnologija, obnovljenih izvora energije i energetske učinkovitosti	Povećan broj implementiranih projekata obnovljivih izvora energije	
		Broj prijedloga za poboljšanje energetskog sustava	
		Povećanje broja provedenih mjera poboljšanja energetskog sustava	
		Broj provedenih edukacija o prednostima korištenja OIE	
		Broj instaliranih kapaciteta sunčevih kolektora za grijanje prostora i pripremu tople vode	

		Broj proizvođača energije iz OIE			
		Količina energije proizvedene iz OIE			
		Broj kućanstava korisnika solarne energije			
		Instalirana snaga foto - naponskih sustava za proizvodnju električne energije			
		Povećanje količine uporabe biomase za grijanje i toplu vodu			
		Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora			
		Smanjenje emisije CO ₂			
C4 – P1 – M4	Informiranje i uključivanje javnosti u pitanje okoliša	Povećanje broja aktivnih eko-udruga na području Opštine			
		Povećanje broja i ukupne vrijednosti provedenih programa i projekata			
		Povećanje finansijskih sredstava za potporu rada eko – udruga			
		Povećanje broja organiziranih programa (radionica i seminara) edukacija o okolišu			
		Povećanje broja škola uključenih u eko – programe			
Prioritet C4 – P2			Početna vrijednost	Završna vrijednost	
Mjera					
C3 – P2 – M1	Očuvanje i kvalitetnije upravljanje prirodnim i kulturnim vrijednostima	Broj provedenih projekata iz navedenog područja			
		Broj organiziranih i provedenih radionica na temu očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti			
		Broj obnovljenih kulturnih objekata			
		Broj osmišljenih turističkih aranžmana s uključenim obilascima prirodnih i kulturnih vrijednosti			
		Broj radnika zaposlenih u Nacionalnom parku, muzejima, galerijama			
		Nove površine prirodnih resursa pod zaštitom			
		Broj novih zaštićenih kulturnih resursa			

Praćenje provedbe Strategije razvoja Općine Rakovica obuhvaća stalni monitoring, mjerjenje u inakoj provedbi programa, kriterije ocjenjivanja te indikatore za ucjenu uspješnosti i uinkovitosti mjera, odnosno aktivnosti i projekata kojima se provode. Praćenje i evaluacija (ocjenjivanje) sastavni je dio redovnih aktivnosti Općine.

7. USKLA ENOST PROGRAMA S NACIONALNIM I ŽUPANIJSKIM RAZVOJnim PROGRAMIMA I POLITIKAMA

„Razvojni dokument pisani je materijal koji predstavlja cijelovit i uskla en skup ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti usmjerenih na postizanje odre enih stanja i/ili održavanje odre enih procesa.“⁸

Strategija razvoja je razvojni dokument koji je i podloga za korištenje fondova Europske unije. Strateški ciljevi Op ine uskla eni su s prioritetima i ciljevima definiranim gospodarskom strategijom EU, pod nazivom „EUROPA 2020 – strategija za pametan, održiv i uklju iv rast“⁹. Ova je strategija, kao nasljednica Lisabonske strategije, usvojena slijedom potreba da se iza e iz krize i da se EU uvo enje srednjoro nih i dugoro nih reformi transformira u ekonomiju koja e ostvarivati visoke stope zaposlenosti, produktivnosti i društvene povezanosti.

Strategija razvoja, kao provedbeni dokument lokalnog razvoja, mora biti uskla ena sa klju nim regionalnim razvojnim strateškim dokumentima, odnosno njihovim strateškim ciljevima, a budu i da realizacijom svojih mjera i aktivnosti, pridonosi i ostvarenju strateških ciljeva nadre enih strateških razina.

Strategija mora biti uskla ena sa strateškim ciljevima/prioritetima nacionalne razine i to sa strateškim dokumentima/Strategijama razvoja Republike Hrvatske, jer je Strategija razvoja provedbeni dokument provo enja mjera ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na lokalnom podru ju.

¹⁰Razvojni dokumenti koji obuhva aju itavu RH trebaju poslužiti za upravljanje razvojem na nacionalnoj razini. Razvojna pitanja kojima se dokumenti bave, odre ena su sektorski. Neki od naziva korištenih prilikom imenovanja razvojnih dokumenata su strategija, nacionalni plan, nacionalni program ili nacionalna politika. Iako se druga ije nazivaju, struktura razvojnih dokumenata je sli na.

Neki od važe ih/aktualnih strateških dokumenata/Strategija razvoja Republike Hrvatske su:

⁸ Analiza razvojnih dokumenata RH, Zagreb, prosinac 2012.

⁹http://ec.Europa.eu/euraope2020/index_en.htm

¹⁰ Analiza razvojnih dokumenata RH, Zagreb, prosinac 2012.

- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.;
- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020.;
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012.-2016. godine;
- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. (nacrt programa);
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020. godine;
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (RH; do 2025. godine);
- Strategija o uvanju, zaštiti i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015.;
- Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020.;
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine;
- Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.;
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.;
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine;
- Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj od 2012.-2015. godine;
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (do 2025. godine);
- Strategija upravljanja vodama 2008.-2038.

Tablica 92. Uskla enost Strategije razvoja Op ine Rakovica sa ciljevima i prioritetima Strategija razvoja RH do 2020. godine

Programski ciljevi i prioriteti		Vrsta/naziv Strategije razvoja RH	Op i ciljevi	Strateški ciljevi / Prioriteti / Operativne aktivnosti / Mjere
C1 Izgradnja i rekonstrukcija komunalne i prometne infrastrukture	C1 – P1	Strategija upravljanja vodama 2008.-2038.	Postizanje cijelovitog i uskla enog vodnog režima na državnom teritoriju	STRATEŠKE ODREDNICE 1. Upravljanje vodama
		Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2030. godine	Postizanje uinkovitog i održivog prometnog sustava na teritoriju RH, uzimajući u obzir novu ulogu nakon njezina pristupanja EU	CILJ 1. Unapređenje prometne povezanosti i koordinacija sa susjednim zemljama

C2 <i>Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi, šumarstvu, drvnoj industriji i turizmu i turizmu</i>	C2 – P1	Jačanje malog i srednjeg poduzetništva	Strategija razvoja poduzetništva u RH 2013.-2020.	Povećanje konkurentnosti maloga gospodarstva u Hrvatskoj	STRATEŠKI CILJ 1. Poboljšanje ekonomске uspješnosti
	C2 – P2	Razvoj i unapređenje sadržaja i infrastrukture u turizmu	Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine	Povećanje atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma što će rezultirati ulaskom u vode ih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti	TIVNOST 1. Marketing 2. Razvoj turističke ponude 3. Investicije
			Strategija očuvanja, zaštite i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine RH za razdoblje 2011.-2015.	Postići uinkovitije i uspješnije upravljanje zaštitom i očuvanjem kulturne baštine, i istodobno potaknuti i osnažiti gospodarsko korištenje razvojnih potencijala te baštine	STRATEŠKI CILJ 1. Povećati efikasnost i uspješnost politike zaštite i očuvanja kulturne baštine radi njezina održivog korištenja
	C2 – P3	Unapređenje poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i drvne industrije	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. (nacrt programa)	Konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja	PRIORITET 1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima 2. Poboljšanje održivosti i konkurenčnosti poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama

<p>C3 Zaustavljanje procesa depopulacije, ja anje ljudskih resursa i održivi razvoj</p>	<p>C3 – P1</p>	<p>Podizanje društveno – socijalnog standarda i zdravstvene sigurnosti</p>	<p>Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (RH; do 2025. godine)</p>	<p>Težiti cjevitom, fleksibilnom i u inkovitom sustavu odgoja i obrazovanja koji povezuje sve razine i vrste obrazovanja i istraživanja u harmoniji i transparentnu cjelinu temeljenu na zajedničkim pozitivnim vrijednostima, na elima i ciljevima</p>	<p>CILJ (rani i predškolski, osnovnoškolski i srednješkolski odgoj i obrazovanje)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unaprijediti razvojni potencijal odgojno-obrazovnih ustanova 2. Unaprijediti kvalitetu rukovo enja odgojno-obrazovnim ustanovama 3. Osigurati optimalne uvjete rada odgojno-obrazovnih ustanova
			<p>Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. godine</p>	<p>Strateški razvojni pravci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poboljšanje povezanosti i kontinuiteta zdravstva 2. Ujednačavanje i poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite 3. Povećanje u inkovitosti i djelotvornosti zdravstvenog sustava 4. Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite 5. Poboljšanje pokazatelja zdravlja 	<p>PRIORITET</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj informatizacije i eZdravstva 2. Jačanje i bolje korištenje ljudskih resursa u zdravstvu 3. Jačanje upravljačkih kapaciteta u zdravstvu 4. Reorganizacija ustroja i djelovanja zdravstvenih ustanova 5. Poticanje kvalitete u zdravstvenoj zaštiti 6. Jačanje preventivnih aktivnosti 7. Očuvanje finansijske stabilnosti zdravstva 8. Suradnja s drugim resorima i društvom u cjelini

	C3 – P2	Razvoj civilnog društva	Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine	Stvoriti uvjete za razvoj zajednice u kojoj građani i organizacije civilnoga društva u sinergiji s drugim sektorima, aktivno, ravnopravno i odgovorno, u skladu s načelima održivog razvoja i djelovanja za opće dobro, sudjelujući u ostvarivanju društva blagostanja i jednakih mogućnosti za sve	MJERA <ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostaviti transparentan postupak dodjele prostora u državnom vlasništvu i vlasništvu JLPS-a na korištenje organizacijama civilnoga društva radi provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro 2. Uvođenje odgojno-obrazovnih sadržaja usmjerjenih stjecanju znanja, stavova i vrijednosti u vezi s volontiranjem u obrazovni sustav 3. Poticati i razvijati volonterske programe u organizacijama/ustanovama pružateljima socijalnih sluga
C4 Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja	C4 – P1	Unapređivanje zaštite okoliša i energetske uinkovitosti	Strategija gospodarenja otpadom RH (do 2025. godine)	Ostvarivanje i održavanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti usmjeren prema suvremenim evropskim standardima i zahtjevima	STARTEŠKI CILJ <ol style="list-style-type: none"> 1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetsku uporabu otpada 2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (stvaranje uvjeta za uinkovito funkcioniranje sustava) 3. Smanjivanje rizika od otpada
			Strategija energetskog razvoja RH do 2020. godine	Izgradnja sustava uravnoteženog razvoja odnosa između sigurnosti opskrbe energijom, konkurentnosti i očuvanja okoliša, koji će hrvatskim građanima i hrvatskom gospodarstvu omogućiti kvalitetnu, sigurnu, dostupnu i dostatnu opskrbu energijom	CILJ <ol style="list-style-type: none"> 1. Biomasa 2. Energija vjetra 3. Sunčeva energija

	C4 – P2	Podizanje standarda prirodne i kulturne baštine	Strategija o uvanja, zaštite i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine RH za razdoblje 2011.-2015.	Posti i u inkovitije i uspješnije upravljanje zaštitom i o uvanjem kulturne baštine, i istodobno potaknuti i osnažiti gospodarsko korištenje razvojnih potencijala te baštine	STRATEŠKI CILJ 1. Podizati svijest pojedinaca i zajednice o važnosti kulturne baštine i održivom korištenju kulturne baštine
			Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine	Poveanje atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma što će rezultirati ulaskom u vode ih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti	OPERATIVNA AKTIVNOST 1. Razvoj turističke ponude 2. Investicije

Izvor: Općina Rakovica, <http://europski-fondovi.eu/strateski-dokumenti-republike-hrvatske-2014-2020>

8. ZAKLJUČAK

Strategija razvoja Opštine Rakovica vlasništvo je svih mještana Opštine Rakovica. Strategija je rezultat rada temeljenog na partnerstvu između ključnih dionika razvojnih sektora Opštine, te predstavlja njihov konsenzus oko razvojnog smjera i budućnosti Opštine Rakovica.

Tijekom izrade Strategije postignuto je dublje razumijevanje uloge i značenja ovog dokumenta te je podignuta razina svijesti o razvojnim potrebama i ograničenjima s kojima je Opština suočena. Strategija je detektirala ključne razvojne pravce Opštine, te je uspostavila komunikaciju između svih bitnih ljudi s područja Opštine što treba poslužiti u budućnosti kao „infrastruktura“ za provedbu definirane razvojne politike Opštine.

Krajnja svrha cijelog procesa strateškog planiranja i izrade Strategije razvoja je osigurati višu kvalitetu života za sve mještane Opštine Rakovica, a to znači i unaprijediti prostor i infrastrukturu Opštine, podi i razinu gospodarske konkurentnosti Opštine, unaprijediti društveni život i učvati okoliš. Da bi se to ostvarilo potrebno je kontinuirano i fokusirano raditi na stvaranju pozitivnog okruženja koje će rezultirati poboljšanjem kvalitete okruženja za život u Opštini, smanjenjem nezaposlenosti i stvaranjem pozitivne razvojne perspektive područja.

Pred gradskim vodstvom sada je izazov da sve zacrtane ciljeve razvoja zajedno ostvare, te da u dugom roku vizija razvoja Opštine postane realnost. Vizija razvoja mora biti konstantno na umu svih onih koji sudjeluju u razvoju i izgradnji budućenosti Opštine Rakovica.

S vizijom na umu, daje se zaključak misao ovog dokumenta uz nadu da će se ambicije ove Strategije ostvariti u željenoj mjeri i na korist svih mještana Opštine Rakovica.

Popis članova Radne skupine, tematskih skupina i partnerskog odbora za izradu
Strategije razvoja 2015.-2020.

Dodatak 1. Članovi Partnerskog odbora

R.b.	Ime i prezime
1.	Franjo Franjković
2.	Vlado Božićević
3.	Zoran Luketić
4.	Danijela Marinić
5.	Tihana Oštrina

6.	Mira Špoljari
7.	Ljubica Magdi
8.	Ivan Pavli i
9.	Ravnateljica OŠ Eugen Kvaternik
10.	Natalija Pavli
11.	Predstavnik NP Plitvi ka jezera

Dodatak 2. Članovi radne skupine

R.b.	Ime i prezime
1.	Nikola Turkalj
2.	Semir ovi
3.	Stipe Vukovi
4.	Denis Bi ani
5.	Igor Poznanovi
6.	Petar Hodak
7.	Marijan Vukovi
8.	Milan Hodak
9.	Ivan Lon ar
10.	Željko Župan
11.	Stjepan Franjkovi
12.	Blaženka Hodak
13.	Blanka Pavli
14.	Ivan Vukovi
15.	uka Brajdi
16.	Ante Palijan
17.	Marinko Brajdi
18.	Petar Turkalj
19.	Dario Miroslavljevi
20.	Marinko Brajdi

Dodatak 3. Članovi radnog tima

R.b.	Ime i prezime
1.	Ivana Mla an
2.	Danijela Smol i
3.	Marina Koli
4.	Mario Rub i
5.	Ivana Smol i
6.	Slaven Vukovi

Dodatak 4. Odluka o osnivanju tijela za izradu Strategije razvoja Općine Rakovica

Temeljem članka 48. Statuta Općine Rakovica(Glasnik Karlovačke županije“ broj 21/09, 12/12, 07/13, 17/13 – ispravak i 20/13 – pročišćeni tekst.), načelnik Općine Rakovica dana 29. prosinca 2015. donosi slijedeću:

O D L U K U**o osnivanju tijela za izradu Strategije razvoja Općine Rakovica
za razdoblje 2015.-2020.****Članak 1.**

Ovom Odlukom propisuje se osnivanje, djelokrug, način rada i sastav tijela za izradu Strategije razvoja Općine Rakovica za razdoblje 2015.-2020 (u dalnjem tekstu: Strategija razvoja).

Tijela za izradu Strategije razvoja Općine Rakovica su:

- ✓ Partnerski odbor
- ✓ Radne skupine
- ✓ Radni tim

Članak 2.**Partnerski odbor**

Partnerski odbor se osniva kao savjetodavno tijelo s ciljem definiranja strateških ciljeva i prioriteta održivog društveno gospodarskog razvoja Općine Rakovica.

Članak 3.

Partnerski odbor sudjeluje u svim fazama izrade i provedbe Strategije razvoja Općine Rakovica, od analize postojećeg stanja do utvrđivanja vizije, preko strateških ciljeva, prioriteta i mjera, te do odabira razvojnih projekata i praćenja provedbe Strategije razvoja.

Članak 4.

Partnerski odbor se u svome radu rukovodi načelima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti.

Članak 5.

Partnerskom odboru predsjedava načelnik.

Članak 6.

Članovima partnerskog odbora se imenuju predstavnici sljedećih institucija i organizacija iz redova javnog, privatnog i civilnog sektora, vodeći računa o adekvatnoj zastupljenosti svakog od navedenih sektora:

- ✓ Franjo Franjković
- ✓ Vlado Božičević
- ✓ Zoran Luketić
- ✓ Danijela Marinčić
- ✓ Tihana Oštrina
- ✓ Mira Špoljarić
- ✓ Ljubica Magdić
- ✓ Ivan Pavličić
- ✓ Ravnateljica OŠ Eugen Kvaternik
- ✓ Natalija Pavlić
- ✓ Predstavnik NP Plitvička jezera

Članak 7.

Radne skupine

Radne skupine za izradu Strategije osnivaju se za rad na konkretnim poslovnim zadacima koji se tiču savjetovanja, predlaganja i usmjeravanja procesa izrade Strategije razvoja kroz za to namijenjene radne sastanke.

Svaki član Partnerskog odbora može biti i član radnih skupina, a osim njih u rad radnih skupina mogu se uključiti i stručne osobe koje nisu u Partnerskom odboru.

ČLANOVI RADNE SKUPINE SU SLJEDEĆI:

- ✓ Nikola Turkalj
- ✓ Semir Čović
- ✓ Stipe Vuković
- ✓ Denis Bičanić
- ✓ Igor Poznanović
- ✓ Petar Hodak
- ✓ Marijan Vuković
- ✓ Milan Hodak
- ✓ Ivan Lončar
- ✓ Željko Župan
- ✓ Stjepan Franjković
- ✓ Blaženka Hodak
- ✓ Blanka Pavlić
- ✓ Ivan Vuković
- ✓ Đuka Brajdić
- ✓ Ante Palijan
- ✓ Marinko Brajdić
- ✓ Petar Turkalj
- ✓ Dario Miroslavljević
- ✓ Marinko Brajdić

Članak 8.

Radni tim

Administrativne i stručne poslove za potrebe rada Partnerskog odbora obavljat će Radni tim za izradu Strategije razvoja sastavljen od sljedećih djelatnika:

- ✓ Ivana Mlađan
- ✓ Danijela Smolčić
- ✓ Marina Kolić
- ✓ Mario Rubčić
- ✓ Ivana Smolčić
- ✓ Slaven Vuković

Članak 9.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 300-01/15-01/02

Ur.broj: 2133/16-15-7

Rakovica, 29. prosinca 2015.

Dodatak 5. Institucije , poslovni subjekti i druge pravne osobe na podruju Opštine Rakovica

RAKOVICA

1. OP INA RAKOVICA, Rakovica 6, RAKOVICA, na elnik Franjo Franjkovi
2. SPELEKOM d.o.o Rakovica 32 i RAKOVICA d.o.o. Rakovica 32 47245 Rakovica, MB 1871668-komunalno poduzeće (vodoopskrba, komunalni otpad, tekuće održavanje cesta i javnih površina) Direktorica Danijela Marini bacc.admin.publ.
3. DVD Rakovica, Rakovica 6, MB 1573861,Predsjednik Ivan Bičani
4. JU Rakovica, ustanova za zaštitu i gospodarenje kulturnim i prirodnim vrijednostima, Nova Kršlja bb, Rakovica,
5. Turistička zajednica Opštine Rakovica, Rakovica 6, Predsjedica Franjković Dragana dipl.oecc.
6. Lovacka Društva : Medvjed , Rakovica , Predsjednik Filip Franjković
7. Sportsko društvo Rakovica, Rakovica 6, Predsjednik Ante Palijan do lipnja 2008 –u tijeku izbor novog predsjednik
8. Kuglaški klub Rakovica, predsjednik Ivan Obajdin
9. Kulturno umjetničko društvo Izvor, Rakovica 6, Predsjednica prof. Jelena Svetić
- 10.Udruga Naša djeca , Rakovica 6,Predsjednica prof. Snježana Pavlić
- 11.Nogometni klub Eugen Kvaternik, Rakovica, Predsjednik Mischel Turkalj
- 12.Ambulanta opće medicine Rakovica,
- 13.Stomatološka ordinacija, Rakovica,
- 14.Osnovna škola Eugen Kvaternik, Rakovica,Ravnatelj prof.Slavko Cindrić ,
- 15.Prijevoz i usluge građevinske mehanizacije RENDULI , Rakovica 1, Drago Rendulić
- 16.Pilana Rakovica, Rakovica bb
- 17.Kordun d.d.supermarket Rakovica
- 18.Hrvatske pošte, poštanski ured Rakovica
- 19.Hrvatske šume d.o.o Šumarija Rakovica, Rakovica, Direktor,dipl.inž.šum. Ivan Pavlić i
- 20.Drvoambijent, Obrt za izradu stolarije, namještaja i izgradnju drvenih objekata, Rakovica 25
- 21.Agrodiskont d.o.o. Rakovica 9, Poljoprivredna apoteka
- 22.Potok , Obrt za šećenje , Rakovica 60, Milan Grdić ,
- 23.Turistička agencija IRIS, Rakovica, ranac Jelov Klanac, Blanka Pavlić
- 24.Ugostiteljski obrt Količić,caffè bar Royal, Rakovica bb , vlasnik Dragan Količić
- 25.Ugostiteljski obrt Rendulić , Rakovica 1
- 26.Frizerski salon Tina , Rakovica, vlasnik Martina Živković
- 27.Ugostiteljski obrt Sova, Rakovica bb, Vlasnik Dragan Količić
- 28.Caffè bar Gama, Rakovica bb
- 29.Mesnica Pivac, Rakovica 27
- 30.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

GRABOVAC

- 31.NP Plitvička Jezera, Plitvička Jezera bb, Hotel Grabovac i market Grabovac
- 32.Ugostiteljski obrt Plitvički dvori,
- 33.Ugostiteljski obrt Plitvička vrela, Mirjana Miljan
- 34.Turističko-smještajni obrt Plitvička vila, Anita Kurelac,
- 35.Autokam Korita, Grabovac
- 36.Turistička tržnica
- 37.INA d.d. poslovница Grabovac
- 38.ROTOKOR d.o.o. Grabovac , restoran i autokamp
- 39.Obrt za trgovinu i prijevoz Sabljak, Grabovac 173, Milan Sabljak
- 40.Frizerski salon IT, Grabovac, vlasnik Danijela Bobić
- 41.Trgovina Stanić d.o.o.
- 42.PRIVATNI IZNAJMLJIVAČI SOBA I APARTMANA

DREŽNIKGRAD

- 43.DM-BM d.o.o. Drežnik Grad 58, Drežnik Grad-trgovina građevinskog materijala , Milan Bičanić
- 44.Ugostiteljski obrt Hodak, Drežnik Grad bb, Željka Hodak
- 45.Ugostiteljski obrt Galerija Gec, Drežnik Grad 35, Zvonko Hodak
- 46.Ugostiteljski obrt Stari Grad , Irinovac 123,
- 47.Osnovna škola -područna škola Drežnik Grad
- 48.Lovačko društvo Golub, Drežnik Grad, Predsjednik Zlatko Krizmanić
- 49.Kordun d.d. Trgovina Drežnik Grad
- 50.Dobrovoljno vatrogasno društvo Drežnik Grad, Predsjednik Ante Jandrić
- 51.Udruga uvare Korane, predsjednica Željka Hodak
- 52.Pilana , Jandrić , Drežnik Grad
- 53.Frizerski salon Lill
- 54.PRIVATNI IZNAJMLJIVAČI SOBA I APARTMANA

DREŽNIKOSELIŠTE

- 55.Ugostiteljski obrt Degenija, Drežničko Selište 57,Marijan Lončar,
- 56.Hotel Degenija, Drežničko Selište 57,Marijan Lončar,
- 57.Kordun d.d. Slunj market
- 58.Gavranović d.d. market
- 59.Obrt za izradu suvenira Žarko Magdić
- 60.Obrt za trgovinu Ivka, Selište Drežničko
- 61.PRIVATNI IZNAJMLJIVAČI SOBA I APARTMANA

SADILOVAC

- 62.PRO MILK d.o.o, Sadilovac bb, Farma muznih krava
- 63.Plantaža krušaka Ivanković

ATRNJA

- 64.NP Plitvička jezera, Autokamp Korana, atrnja bb
65.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

OŠTARSKISTANOVI

- 66.Ugostiteljski obrt Marko, Oštarski Stanovi bb, Izdvojeni pogon Domagoj-Turistički smještajni objekti, rekreacija, Zdravko Božićevi
67.Izdvojeni pogon Vulkanizer Domagoj Božićevi , Oštarski Stanovi
68.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

IRINOVAC

- 69.Ugostiteljski obrt Sedra, Irinovac 149C, Ivica Turkalj,
70.Obrt za proizvodnju piljene građe,Irinovac, Natali Krizman
71.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

NOVAKRŠLJA

- 72.Javna ustanova Rakovica, Baraćeve spilje, Nova Kršlja bb
73.Speleološka udruženja DISKEF -speleološki dom, Nova Kršlja bb
74.Lovački dom, Nova Kršlja

BRAJDI SELO

- 75.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

JELOV KLANAC

- 76.EKO proizvodnja OPG Ljubica Sabljak, Rakovica 106
77.Turistička agencija Iris d.o.o. -Seosko imanje-Ran , Jelov Klanac, OPG Blanka Pavli

KORITA

- 78.OPG Šubići -proizvodnja meda
79.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

KORANA

- 80.NP Plitvička jezera-mlinica muzej
81.NP Plitvička jezera-pilana muzej
82.PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

LIPOVA A

83. Obrt za usluge prijevoza Šebalj Dane Lipova a
84. PRIVATNI IZNAJMLJIVA I SOBA I APARTMANA

BRO ANAC

85. GZPP d.o.o Slunj, P Sva i a 5, Kamenolom Bro anac

9. POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Pregled ciševa i indikatora strategije Europa 2020.</i>	<i>7</i>
<i>Tablica 2. Geografsko prostorna obilježja Općine Rakovica</i>	<i>9</i>
<i>Tablica 3. Naselja Općine Rakovica.....</i>	<i>9</i>
<i>Tablica 4. Srednje mjesecne i godišnje količine padačina u mm</i>	<i>11</i>
<i>Tablica 5. Srednje mjesecne i godišnje temperature u °C</i>	<i>11</i>
<i>Tablica 6. Srednje mjesecne i godišnje relativne vlažnosti zraka u %</i>	<i>12</i>
<i>Tablica 7. Swot analiza okruženja Općine Rakovica vezanog za smještaj, klimu i prirodne resurse.....</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 8. Razvojni problemi i potrebe okruženja Općine Rakovica vezanog za smještaj, klimu i prirodne resurse.....</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 9. Ukupan broj stanovnika u Republici Hrvatskoj.....</i>	<i>16</i>
<i>Tablica 10. Teritorijalno ustrojstvo Karlovačke županije</i>	<i>16</i>
<i>Tablica 11. Ukupan broj stanovnika u Karlovačkoj županiji</i>	<i>17</i>
<i>Tablica 12. Ukupan broj stanovnika u Općini Rakovica.....</i>	<i>18</i>
<i>Tablica 13. Stanovništvo od 1857. – 2011. godine</i>	<i>19</i>
<i>Tablica 14. Prirodno kretanje stanovništva u 2013. godini</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 15. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 16. Stanovništvo Op ine Rakovica prema vjeri</i>	<i>23</i>
<i>Tablica 17. Stanovništvo prema narodnosti Op ine Rakovica</i>	<i>24</i>
<i>Tablica 18. Ukupan broj stanovnika prema dobi i spolu u Op ini Rakovica.....</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 19. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu</i>	<i>27</i>
<i>Tablica 20. Privatna ku anstva prema tipu i broju lanova</i>	<i>27</i>
<i>Tablica 21. Swot analiza stanovništva Op ine Rakovica</i>	<i>28</i>
<i>Tablica 22. Razvojni problemi i potrebe stanovništva Op ine Rakovica</i>	<i>28</i>
<i>Tablica 23. Razvrstane ceste na podru ju Op ine Rakovica</i>	<i>29</i>
<i>Tablica 24. Udio pojedinih vrsta ceste</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 25. Cestovna gusto a</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 26. Površina, broj stanovnika, duljina nerazvrstanih cesta te prosje na gusto a mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika Karlova ke županije.....</i>	<i>31</i>
<i>Tablica 27. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima, te prosje no ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Karlova ke županije</i>	<i>31</i>
<i>Tablica 28. Swot analiza infrastrukturne opremljenosti podru ja Op ine Rakovica</i>	<i>39</i>
<i>Tablica 29. Razvojni problemi i potrebe razvoja infrastrukture na podru ju Op ine</i>	<i>39</i>
<i>Tablica 30. Popis najvažnijih spomenika povijesne – kulturne baštine na podru ju Op ine Murter-Kornati</i>	<i>47</i>
<i>Tablica 31. Swot analiza kulturno – povijesne baštine podru ja Op ine Rakovica</i>	<i>48</i>

<i>Tablica 32. Razvojni problemi i potrebe kulturno – povijesne baštine Rakovica</i>	48
<i>Tablica 33. Pokazatelji razvijenosti Op ine Rakovica</i>	50
<i>Tablica 34. Pokazatelji razvijenosti Karlova ke županije</i>	50
<i>Tablica 35. Popis aktivnih poduze a na podru ju Op ine Rakovica.....</i>	51
<i>Tablica 36. Popis poduze a na podru ju Op ine Rakovica (predale GFI)</i>	52
<i>Tablica 38. Ostvareni izvoz u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica (u tisu ama kuna) ...</i>	53
<i>Tablica 39. Ostvareni uvoz u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica (u tisu ama kuna)....</i>	53
<i>Tablica 40. Bilanca vanjsko – trgovinske razmjene (u tisu ama kuna)</i>	54
<i>Tablica 41. Prosje na nezaposlenost u Karlova koj županiji i Op ini Rakovici u razdoblju od 2004. – 2015. godine</i>	54
<i>Tablica 42. Nezaposlenost u RH, Karlova koj županiji i Op ini Rakovica u razdoblju od sije nja – prosinca 2014.godine i sije nja – studenoga 2015.godine (stanje krajem mjeseca)</i>	55
<i>Tablica 43. Pregled broja nezaposlenih Karlova ke županije i Op ine Rakovica po razini obrazovanja u 2015.godini (stanje krajem mjeseca).....</i>	58
<i>Tablica 44. Broj nezaposlenih Op ine Rakovica po razini obrazovanja u 2015. godini</i>	58
<i>Tablica 45. Swot analiza gospodarskih obilježja podru ja Op ine Rakovica</i>	59
<i>Tablica 46. Razvojni problemi i potrebe razvoja gospodarstva na podru ju Op ine</i>	59
<i>Tablica 47. Klasifikacija pravnih oblika prema veli ini na podru ju Op ine Rakovica</i>	60
<i>Tablica 48. Klasifikacija aktivnih pravnih oblika prema djelatnosti na podru ju Op ine Rakovica</i>	60
<i>Tablica 49. Zemljište predvi eno za poduzetni ke zone na podru ju Op ine Rakovica (u ha)</i>	63
<i>Tablica 50. Površina zemljišta u poduzetni kim zonama u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, prodanog poduzeticima i raspoloživog za prodaju koncem 2013. (u ha).....</i>	63
<i>Tablica 51. Ulaganja i izvori sredstava za ulaganja u poduzetni ke zone 2004. do 2013. (u kn).....</i>	63
<i>Tablica 52. Swot analiza poduzetništva na podru ju Op ine Rakovica</i>	64
<i>Tablica 53. Razvojni problemi i potrebe razvoja poduzetništva na podru ju Op ine</i>	64
<i>Tablica 54. Godišnja popunjenoost u 2014. godini</i>	68
<i>Tablica 55. Dolasci i no enja turista prema vrstama objekata</i>	69
<i>Tablica 55. Godišnja popunjenoost naselja 2015. Godina</i>	70
<i>Tablica 55. Swot analiza turizma</i>	72
<i>Tablica 56. Razvojni problemi i potrebe turisti kog razvoja Op ine Rakovica</i>	72
<i>Tablica 57. Ukupan broj poljoprivrednih ku anstava, poslovnih subjekata i korištenog poljoprivrednog zemljišta u Karlova koj županiji</i>	74
<i>Tablica 58. Poljoprivredna ku anstava prema ukupno raspoloživom zemljištu, površini ukupno raspoloživoga zemljišta, korištenoga poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broja parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta</i>	75
<i>Tablica 59. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama</i>	75
<i>Tablica 60. Prosje na koli ina i broj parcela zemljišta po ku anstvu te prosje na veli ina parcele u Karlova koj županiji i Op ini Rakovica</i>	76
<i>Tablica 61. Stanje grla stoke na podru ju Op ine Rakovica.....</i>	77
<i>Tablica 62. Broj poljoprivrednih ku anstava prema ukupnom broju goveda</i>	77

<i>Tablica 63. Broj poljoprivrednih ku anstava prema ukupnom broju svinja.....</i>	77
<i>Tablica 64. Stanje vo aka na podru ju Op ine Rakovica.....</i>	78
<i>Tablica 65. Broj poljoprivrednih ku anstava prema vrstama vo nih stabala</i>	79
<i>Tablica 66. Broj ku anstava koji je ostvario prihod od prodaje u Op ini Rakovica</i>	79
<i>Tablica 67. Swot analiza poljoprivrede na podru ju Op ine Rakovica</i>	81
<i>Tablica 68. Razvojni problemi i potrebe razvoja poljoprivrede na podru ju Op ine</i>	82
<i>Tablica 69. Obrazovna infrastruktura na podru ju Op ine Rakovica</i>	83
<i>Tablica 70. Mreža potrebnih timova na razini primarne zdravstvene djelatnosti na podru ju Karlova ke županije i Op ine Rakovica.....</i>	84
<i>Tablica 71. Mreža potrebnih timova u zdravstvenoj djelatnosti na podru ju Karlova ke županije i Op ine Rakovica</i>	84
<i>Tablica 72. Mreža bolni ke djelatnosti u Karlova koj županiji.....</i>	86
<i>Tablica 73. Domovi za starije i nemo ne na podru ju Karlova ke županije</i>	86
<i>Tablica 74. Popis sportskih udruga i klubova na podru ju Op ine Rakovica</i>	87
<i>Tablica 75. Popis kulturoloških udruga na podru ju Op ine Rakovica.....</i>	88
<i>Tablica 76. Popis gra anskih i drugih udruga na podru ju Op ine Rakovica</i>	88
<i>Tablica 77. Swot analiza društvenih djelatnosti Op ine Rakovica.....</i>	89
<i>Tablica 78. Razvojni problemi i potrebe društvenih djelatnosti Op ine Rakovica</i>	89
<i>Tablica 79. Ostvareni prihodi/primici Op ine Rakovica za razdoblje 2013. – 2014. godine</i>	94
<i>Tablica 80. Ostvareni rashodi/izdaci Op ine Rakovica za razdoblje 2013. - 31.12.2014. godine.....</i>	96
<i>Tablica 81. Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora – usporedba 2013. i 2014. godine</i>	98
<i>Tablica 82. Swot analiza institucionalnog okvira i finansijskih izvora za upravljanje razvojem Op ine Rakovica</i>	99
<i>Tablica 83. Razvojni problemi i potrebe institucionalnog okvira i finansijskih izvora za upravljanje razvojem Op ine Rakovica.....</i>	99
<i>Tablica 84. Ciljane skupine prioritetnih mjera.....</i>	142
<i>Tablica 85. Horizontalni ciljevi Općine Brela</i>	143
<i>Tablica 86. Popis aktualnih i/ili pripremljenih projekata Op ine Rakovica</i>	146
<i>Tablica 87. Popis institucija javnog sektora prema ciljevima Strategije</i>	151
<i>Tablica 88. Financijski okvir izvora financiranja Strategije</i>	154
<i>Tablica 89. Okvirni godišnji operativni plan provedbe prioritetnih mjera (aktivnosti),</i>	156
<i>Tablica 90. Pra enje provedbe programa</i>	157
<i>Tablica 91. Uskla enost Strategije razvoja Op ine Rakovica sa ciljevima i prioritetima Strategija razvoja RH do 2020. godine</i>	170

10. POPIS SLIKA

<i>Sliku 1. Hjерархијски prikaz metodologije izrade Strategije razvoja</i>	5
<i>Sliku 2. Položaj središta Općine na karti Karlovačke županije</i>	8
<i>Sliku 3. Geografski smještaj Općine Rakovica.....</i>	9
<i>Sliku 4. Identifikacija i odabir projektnih ideja.....</i>	144
<i>Sliku 5. Preduvjet održivosti provedbe Strategije razvoja.....</i>	149

12. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Usporedba broja stanovnika RH 2001. i 2011. godine.....	16
Grafikon 2. Usporedba broja stanovnika Karlovačke županije 2001. i 2011. godine.....	17
Grafikon 3. Usporedba broja stanovnika Općine Rakovica 2001. i 2011. godine.....	19
Grafikon 4. Kretanje broja stanovnika u Općini Rakovica kroz povijest	20
Grafikon 5. Indeksi kretanja stanovnika Općine Rakovica	20
Grafikon 6. Prikaz vitalnih indeksa (životrođeni/100 umrlih) po pojedinim područjima.....	21
Grafikon 7. Doseđene osobe prema spolu u ukupnom broju stanovništva Općine Rakovica	23
Grafikon 8. Dobna struktura stanovništva Općine Rakovica	25
Grafikon 9. Prosječna nezaposlenost u Karlovačkoj županiji u razdoblju od 2004. – 2015.....	54
Grafikon 10. Prosječna nezaposlenost u Općini Rakovica u razdoblju od 2004. – 2015.....	55
Grafikon 11. Kretanje broja nezaposlenih osoba Karlovačke županije po mjesecima u 2014. i 2015. godini (stanje krajem mjeseca).....	56
Grafikon 12. Kretanje broja nezaposlenih osoba Općine Rakovica po mjesecima u 2014. i 2015. godini (stanje krajem mjeseca).....	56
Grafikon 13. Nezaposlene osobe na području Općine Rakovica prema razini obrazovanja u 2015.godini... ..	59
Grafikon 14. Kretanje glavnih izvora prihoda/primitaka u proračunu Općine Rakovica	95
Grafikon 15. Prikaz ukupno ostvarenih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka.....	97
Grafikon 16. Financijska alkacija po prioritetima izražena u kunama	155

”SLUŽBENI GLASNIK OP INE RAKOVICA”

Izdava - Op ina Rakovica

Uredništvo:

Op inski na elnik: Franjo Franjkovi - glavni i odgovorni urednik

Pro elnica Jedinstvenog upravnog odjela: Vesna Rastovac, ing. gra ., stru .spec.oec.

Pomo nik pro elnika - tajnik: Kristijan Bitunjac, dipl. iur.

Rakovica, Rakovica 6, 47245 Rakovica

Telefon: 047 784 102

047 784 006

047 784 078

Fax: 047 784 039

e-mail: opcina.rakovica@ka.t-com.hr

Izlazi prema potrebi

www.rakovica.hr